

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ), Γ' Κ.Π.Σ.	
ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2.1.2.	“Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου”
ΜΕΤΡΟ 2.1.	“Αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης”
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2.1.2. β	“Αποτίμηση του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών και των θεσμοθετημένων οργάνων της εκπαίδευσης”
ΠΡΑΞΗ	“Αξιολόγηση Ποιοτικών Χαρακτηριστικών του Συστήματος Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης”

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:

Γενικά Ερευνητικά Δεδομένα και Πρώτες Διαπιστώσεις

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ,

Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΔΑΓΚΛΗΣ,

Πρόεδρος του Τμήματος Ποιότητας της Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,
Διευθνήτης του Ινστιτούτου Διαστημικών Εφαρμογών & Τηλεπισκόπησης
του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών

Για τη σύνταξη του τεύχους εργάστηκαν οι: Αναστασία Πατούνα, φιλόλογος ΜΑ, αποσπασμένη στο Π.Ι., Ευαγγελία Βαρέση, Διδάκτωρ Φιλοσοφίας, αποσπασμένη στο Π.Ι. και Χαρά Χαλά, φιλόλογος ΜΑ, αποσπασμένη στο Π.Ι., με την επίβλεψη της Καίτης Ζουγανέλη, Παρέδρου ε.θ. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Το περιεχόμενο αντλήθηκε από το υλικό των Ομάδων Εργασίας της έρευνας. Για την καλλιτεχνική επιμέλεια του τεύχους εργάστηκε η Δόμνα Μπογδάνου, καθηγήτρια Γραφιστικής, αποσπασμένη στο Π.Ι.

Μάρτιος - Απρίλιος 2008

Η ποιότητα της εκπαίδευσης αποτελεί τις τελευταίες δεκαετίες ζήτημα προτεραιότητας για τα εκπαιδευτικά συστήματα στο ευρωπαϊκό αλλά και στο ευρύτερο διεθνές περιβάλλον. Ο ορισμός ωστόσο της ποιότητας της εκπαίδευσης, και κατά συνέπεια η αποτίμησή της, είναι ένα εξαιρετικά πολύπλοκο θέμα, το οποίο επηρεάζεται από κοινωνικές και ιστορικές συγκυρίες αλλά και πολιτικές επιλογές.

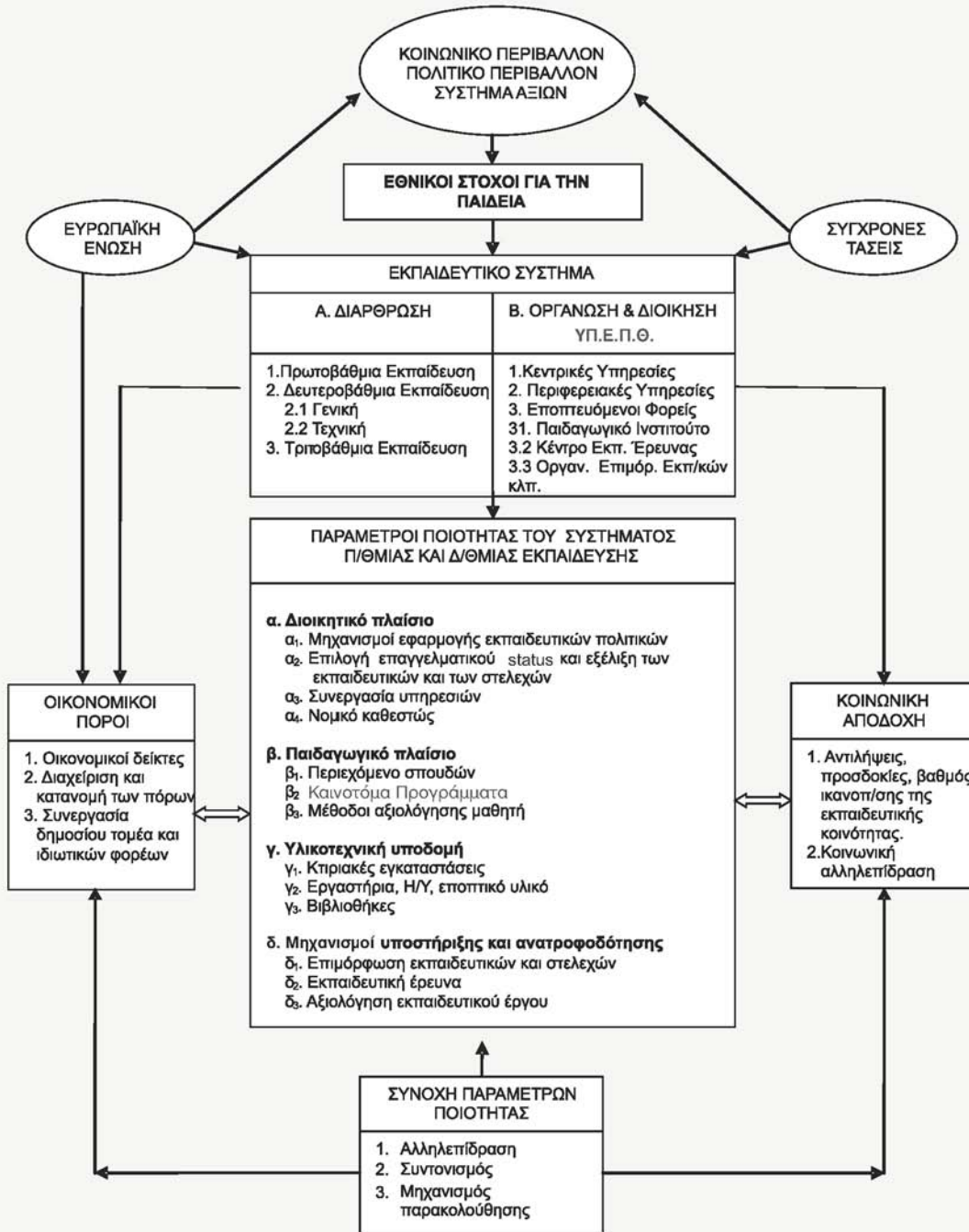
Η ποιότητα της εκπαίδευσης διαμορφώνεται από μια σειρά παραμέτρων, οι οποίες αλληλοεπηρεαζόμενες θα πρέπει να προωθούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του εκπαιδευτικού συστήματος. Το Τμήμα Ποιότητας της Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ανέλαβε, τον Σεπτέμβριο του 2005, το έργο «Αξιολόγηση των Ποιοτικών Χαρακτηριστικών του Συστήματος Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», με σκοπό να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός πλαισίου για την παρακολούθηση της προόδου στο εκπαιδευτικό μας σύστημα και τη βελτίωση της ποιότητάς του. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας διενεργήθηκε ποσοτική και ποιοτική έρευνα πεδίου (Ανοιξη 2007), η οποία, με βάση τη συστημική προσέγγιση, επικεντρώθηκε στη σχολική μονάδα, για τη διερεύνηση των παραμέτρων που, σύμφωνα με το θεωρητικό πλαίσιο της μελέτης, συναποτελούν το εκπαιδευτικό σύστημα και επηρεάζουν την ποιότητά του. Τα αποτελέσματα της διερεύνησης της ποιότητας της εκπαίδευσης αναμένεται πως θα συμβάλουν αποτελεσματικά α) στην υιοθέτηση ενιαίων δεικτών για την παρακολούθηση της προόδου που επιτελείται στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, β) στη συγκέντρωση αξιόπιστων στοιχείων για την αποτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης και για τη διατύπωση προτάσεων σχετικών με ενδεχόμενες βελτιωτικές παρεμβάσεις.

Στο παρόν τεύχος, το υλικό του οποίου αντλήθηκε από το έργο των Ομάδων Εργασίας της έρευνας, παρουσιάζονται ορισμένα χαρακτηριστικά ευρήματα ανά θεματικό άξονα, τα οποία παρουσιάστηκαν στις δύο ημερίδες (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), με σκοπό να σκιαγραφηθεί το «κλίμα» που επικρατεί στην εκπαίδευση. Οι απαντήσεις αυτές δεν πρέπει να θεωρηθούν ως τελικά συμπεράσματα της έρευνας. Άλλωστε, έχει διασαφηνιστεί σε πολλές ευκαιρίες ότι οι παράμετροι ποιότητας της εκπαίδευσης δεν λειτουργούν ως αυτόνομες οντότητες, αλλά αλληλοεπηρεάζονται, τόσο μεταξύ τους όσο και με εξωτερικούς παράγοντες, για να δώσουν τελικά την εικόνα της ποιότητας στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία. Για τον λόγο αυτό, κατά τη διερεύνηση του προβλήματος της ποιότητας της εκπαίδευσης, στόχος πρέπει να είναι όχι μόνον η αποτίμηση της κάθε παραμέτρου χωριστά, αλλά, κυρίως, η ανάδειξη του τρόπου αλληλεπίδρασης και συνέργειας όλων των παραμέτρων κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης της ποιότητας (συνοχή παραμέτρων). Λεπτομερείς αναλύσεις και συμπεράσματα μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να αναζητήσει στο τελικό τεύχος μελέτης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Δημήτριος Βλάχος

Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΧΗ

Σύμφωνα με τη βασική παραδοχή της ερευνητικής μελέτης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, η ποιότητα στην εκπαίδευση μπορεί να θεωρηθεί ότι καθορίζεται από ένα σύνολο παραμέτρων που τη χαρακτηρίζουν και που αλληλοεπηρεαζόμενες διαμορφώνουν τελικά την εικόνα της. Οι αρχικές παράμετροι εξαρτώνται από επιμέρους παράγοντες (υποπαραμέτρους), γεγονός που αποδεικνύει την πολυπλοκότητα και τη στοχαστική φύση του προβλήματος.

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η ερευνητική προσπάθεια του Τμήματος Ποιότητας της Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για την Αξιολόγηση των Ποιοτικών Χαρακτηριστικών του Συστήματος Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ξεκίνησε το 2005 και υλοποιήθηκε στις ακόλουθες τέσσερις φάσεις:

- ⊙ καθορισμός των παραμέτρων ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος,
- ⊙ βιβλιογραφική έρευνα, καταγραφή και κριτική αποτίμηση της ελληνικής εκπαίδευσης,
- ⊙ έρευνα πεδίου (ποσοτική και ποιοτική),
- ⊙ διάχυση αποτελεσμάτων και σύνταξη Τελικού Τεύχους Μελέτης.

Το δείγμα της ποσοτικής έρευνας, στην έρευνα πεδίου της τρίτης φάσης, αποτέλεσαν εκατό σχολικές μονάδες, κατανεμημένες σε ολόκληρη τη χώρα, οι οποίες επιλέχθηκαν με κριτήρια τον βαθμό αστικότητας, τα κοινωνικο-οικονομικά περιβάλλοντα, τη γεωγραφική/ περιφερειακή εκπροσώπηση, τους τύπους σχολείων, την οργανικότητα και το ωράριο λειτουργίας. Στα μέλη των συγκεκριμένων σχολικών μονάδων (Διευθυντής, εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς) και της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας που συνδέονται με αυτές (Διευθυντές και Προϊστάμενοι Γραφείων Εκπαίδευσης, Σχολικοί Σύμβουλοι και Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων) διανεμήθηκαν ειδικά διαμορφωμένα ερωτηματολόγια, η λειτουργικότητα των οποίων δοκιμάστηκε μέσω πιλοτικής εφαρμογής σε δέκα σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Με την ποσοτική έρευνα επιχειρήθηκε η σκιαγράφηση των απόψεων της εκπαιδευτικής κοινότητας για τους παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία της σχολικής μονάδας και η ανίχνευση των διαφαινόμενων τάσεων ως προς τις παραμέτρους ποιότητας, όπως αυτές ορίστηκαν από τη θεωρητική παραδοχή της μελέτης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

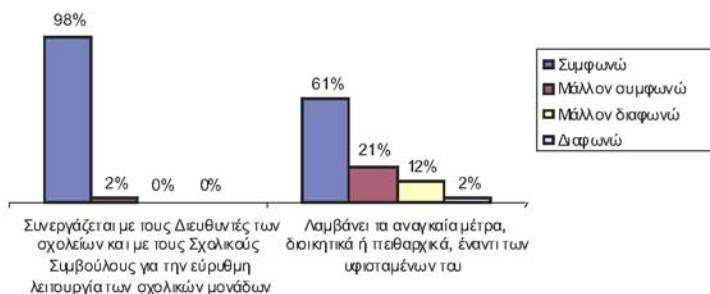
Η ποιοτική έρευνα με τη σειρά της εστίασε σε δέκα από τις εκατό σχολικές μονάδες της ποσοτικής, με στόχο την περαιτέρω εμβάθυνση και ερμηνεία των ποσοτικών δεδομένων. Στα σχολεία αυτά πραγματοποιήθηκαν επιτόπια παρατήρηση και ημιδομημένες συνεντεύξεις με τα μέλη της σχολικής μονάδας, της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας και τοπικών φορέων (π.χ. Νομαρχιακές Επιτροπές, Π.Ε.Κ.).

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ		ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
Μέθοδος	Ερωτηματολόγια	Ημι-δομημένες συνεντεύξεις και παρατήρηση
Δείγμα N=	4.164 ερωτώμενοι, που σχετίζονται με τις 100 σχολικές μονάδες -μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί, Διευθυντές/τριες σχολικών μονάδων -Σχολικοί Σύμβουλοι, Προϊστάμενοι / Διευθυντές/τριες Εκπαίδευσης, Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων	10 σχολικές μονάδες από τις 100 της ποσοτικής έρευνας -μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί, Διευθυντές/τριες σχολικών μονάδων -Σχολικοί Σύμβουλοι, Προϊστάμενοι / Διευθυντές/τριες Εκπαίδευσης, Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων
<i>Χρόνος Υλοποίησης: Μάρτιος - Ιούνιος 2007</i>		

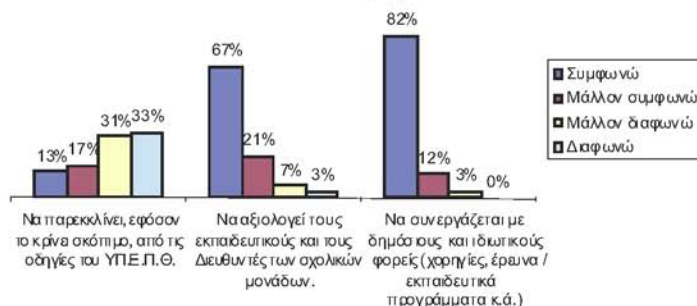
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Η σχολική αποτελεσματικότητα συναρτάται με τέσσερα χαρακτηριστικά του σχολικού κλίματος: καινοτομία και ανάπτυξη, ποιότητα και αποτελεσματικότητα, συλλογική στόχευση και συνοχή, ικανοποίηση (αναγνώριση) και ταυτότητα.
- Τα διοικητικά στελέχη της εκπαίδευσης αντιλαμβάνονται τον ρόλο τους ως διεκπεραιωτές κρατικών εγγράφων και ως διευκολυντές της υλοποίησης αποφάσεων που έχουν ληφθεί σε κεντρικό επίπεδο: θεωρούν αδιανόητο να παρεκκλίνουν από τις οδηγίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ., ακόμα κι αν αυτό κρίνεται απαραίτητο για να επιλυθούν κατά περίπτωση δυσκολίες.
- Στην πλειονότητά τους τα διοικητικά στελέχη δηλώνουν ότι δεν επιθυμούν να ασκούν έλεγχο και να προβαίνουν σε πειθαρχική δίωξη των υφισταμένων τους, αλλά παράλληλα θεωρούν απαραίτητη την καθιέρωση της αξιολόγησης και κρίνουν ότι ένα μέρος των αρμοδιοτήτων τους πρέπει να είναι και η αξιολόγηση των υφισταμένων.
- Σε σημαντικό ποσοστό τα διοικητικά στελέχη θεωρούν ότι στο μέλλον είναι απαραίτητο να δέχονται χορηγίες από ιδιωτικούς ή κρατικούς φορείς, προκειμένου να έχουν τους απαραίτητους πόρους για να διεκπεραιώνουν πιο αποτελεσματικά και άνετα το έργο τους.

Ο διοικητικός ρόλος του Διευθυντή Εκπαίδευσης / Προϊσταμένου Γραφείου είναι σημαντικός για τους παρακάτω λόγους.

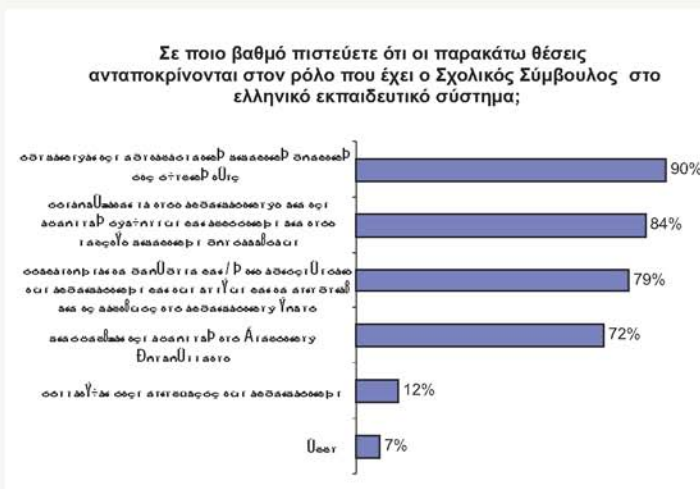
Ο ρόλος του Διευθυντή Εκπαίδευσης / Προϊσταμένου Γραφείου θα ήταν πιο ουσιαστικός, αν υπήρχαν οι παρακάτω δυνατότητες.

- «Πιστεύω ότι κάθε σχολείο πρέπει να αυτοδιοικείται (...) και κάθε σχολική μονάδα να διαχειρίζεται από μόνη της τα οικονομικά της, γιατί μόνο αυτή ξέρει τις ανάγκες της. (...) Στο θέμα της αναζήτησης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης δεν υπάρχει κεντρική κατεύθυνση (...), αν υπήρχε, ίσως τα σχολεία να μπορούσαν να βρουν χορηγούς: (...) γίνονται κάποια πράγματα αποσπασματικά, αλλά δεν υπάρχει κεντρική κατεύθυνση.» (Προϊστάμενος Τεχνικής Εκπαίδευσης)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Η εκπαιδευτική κοινότητα αναγνωρίζει τη σημασία του Σχολικού Συμβούλου για την επιστημονική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, επιβεβαιώνει ωστόσο τις δυσκολίες στην άσκηση του έργου του: υπερβολικός αριθμός σχολικών μονάδων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, πολλαπλότητα ρόλων (ειδικός παιδαγωγός, παιδοψυχολόγος, σύμβουλος οικογένειας, κοινωνικός λειτουργός), έλλειψη οικονομικής υποστήριξης για το επιμορφωτικό έργο και μειωμένη αποδοχή.
- Οι περισσότεροι από τους Σχολικούς Συμβούλους θεωρούν ότι το έργο τους είναι κυρίως συμβουλευτικό: διευκολύνουν την εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος, υποστηρίζουν καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις, λειτουργούν ως μεσάζοντες μεταξύ των εκπαιδευτικών, των γονέων και όσων χαράσσουν εκπαιδευτική πολιτική.
- Οι Σχολικοί Σύμβουλοι, στη συντριπτική τους πλειονότητα, θεωρούν ότι στις αρμοδιότητές τους θα έπρεπε να συγκαταλέγονται: η διατύπωση παρεμβατικών παιδαγωγικών προτάσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των σχολικών μονάδων, ακόμα και αν παρεκκλίνουν από τις κεντρικές οδηγίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και διαφοροποιούν το Ωρολόγιο Πρόγραμμα, η υποστήριξη Καινοτόμων Προγραμμάτων σε συνεργασία με τη σχολική μονάδα και /ή με τους γονείς και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

«Είμαστε κι εμείς λίγο στα σχολεία -κι έχουν δίκιο σ' αυτό- έπρεπε να είμαστε μια φορά την εβδομάδα και δεν προλαβαίνουμε να πάμε. (...) Πολύ θα θέλαμε κι εμείς υποστήριξη, μια γραμματεία, μια υλικοτεχνική υποδομή. Εγώ τα κάνω όλα μόνος μου.» (Σχολικός Σύμβουλος)

«Μια πρόχειρη καταμέτρηση που έκανα (γιατί οι Σχολικοί Σύμβουλοι των ξένων γλωσσών καλύπτουμε και την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση) είναι περίπου 850 σχολεία: 450 είναι τα Δημοτικά και περίπου 400 τα Γυμνάσια, τα Λύκεια και τα Τ.Ε.Ε. (...) Πιστεύω ότι θα ήταν καλό επίσης να υπάρχουν διαφορετικοί σύμβουλοι για την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Είναι άλλη η ψυχολογία, άλλη η αντιμετώπιση, άλλες οι ανάγκες στα παιδιά. Επίσης το Λύκειο είναι ξεχωριστή η βαθμίδα και θέλει ιδιαίτερη φροντίδα και παρακολούθηση.» (Σχολικός Σύμβουλος)

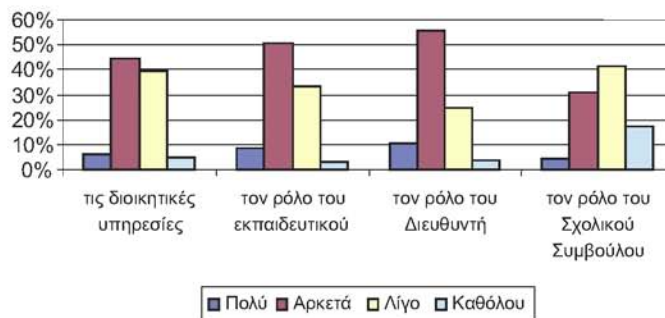
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- «Τώρα στα καλά καθούμενα να πάω εγώ σε ένα σχολείο και να αρχίσω να τους λέω ότι το μάθημα ιδανικά είναι έτσι, δεν το κάνω! Εκτός αν ζητηθεί. Αλλά δεν θα ήθελα να το κάνω, γιατί νομίζω ότι η σχέση που έχουν οι μαθητές με τον δάσκαλό τους είναι πολύ διαφορετική και καθορίζει κατά κάποιον τρόπο την ποιότητα του μαθήματος (...). Και γιατί να είναι καλός ο άλλος απέξω; Δεν ξέρει τις ιδιαιτερότητες του Κωστάκη, του Γιαννάκη, ποιο παιδί θέλει κάποια άλλη μεταχείριση, ποιο θέλει να το ενθαρρύνεις, ποιο δεν θέλει. Και αυτά τα ξέρει μόνο ο εκπαιδευτικός.» (Σχολικός Σύμβουλος)
- «Το να με καλεί εμένα ο Σύμβουλος, δεν μου λέει τίποτα· εμένα με ενδιαφέρει να είναι στον χώρο τον μάχιμο, να δει τι ακριβώς συμβαίνει. (...) Δεν μπορεί να κυνηγάει μόνο ορισμένα σχολεία ή κάποιες επιτροπές ή στιδήποτε άλλο ή πώς θα κάνει ένα δικό του δημοσίευμα κ.λπ. Ο σκοπός είναι άλλος, χρειάζεται καθημερινά να είναι μάχιμος και δίπλα στον εκπαιδευτικό. Πού είναι;» (εκπαιδευτικός)

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι προκειμένου ο ρόλος του Σχολικού Συμβούλου να γίνει πιο ουσιαστικός θα πρέπει:

Σε ποιο βαθμό το σημερινό σχολείο ανταποκρίνεται στις προσδοκίες σας (εκπαιδευτικοί) σχετικά με τ α παρακάτω;

- «Τον Σύμβουλο ουσιαστικά θα πρέπει τουλάχιστον να τον βλέπω εγώ μια φορά τον μήνα, αν θέλει να έχει μια ουσιαστική παρέμβαση· να ανταλλάξω απόψεις μαζί του, να έρθει να με δει, να με ακούσει, να δει τι κάνω μέσα στην τάξη. Γιατί εγώ δεν έχω πρόβλημα να μπει· όχι στη λογική όμως του να με κατακεραυνώσει, αλλά του να μου δείξει πέντε δρόμους, να μου πει πέντε κουβέντες, να δω τι μπορώ να κάνω.» (εκπαιδευτικός)
- «Έχει έρθει και έχουμε μιλήσει. Έχει μιλήσει με όλους τους δασκάλους, θέλει να μας βοηθήσει, αλλά είναι πιο πολύ της θεωρίας και σου λέει ο ένας είπε αυτό, ο άλλος είπε αυτό· δηλαδή δεν σου λέει επί της ουσίας κάνε αυτό, ενώ θέλει να βοηθήσει και είναι πολύ γλυκός άνθρωπος.» (εκπαιδευτικός)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Ο ρόλος του/της Διευθυντή/τριας της σχολικής μονάδας είναι καθοριστικός για την αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης, στο μέτρο που συνδέεται με την: α) απορρόφηση και αξιοποίηση οικονομικών πόρων, β) προώθηση καινοτόμων δράσεων, γ) ενίσχυση της αυτοεκτίμησης μαθητών και εκπαιδευτικών και δ) εύρυθμη λειτουργία της σχολικής μονάδας.
- Οι Διευθυντές/τριες στην πλειονότητά τους θεωρούν ότι κύριος ρόλος τους είναι να εφαρμόζουν τις εγκυκλίους, αλλά και να διασφαλίζουν την ηρεμία και τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, καθώς και μεταξύ εκπαιδευτικών και γονέων. Επιπλέον, αντιλαμβάνονται ως αρμοδιότητά τους να αναθέτουν καθήκοντα στους εκπαιδευτικούς και να ελέγχουν σε ποιον βαθμό αυτοί τα εφαρμόζουν.
- Στους Συλλόγους των Διδασκόντων περισσότερο ανακοινώνονται προελημμένες αποφάσεις παρά συναποφασίζονται τα θέματα και οι λύσεις τους.
- Η εξάρτηση από την Τοπική Αυτοδιοίκηση συχνά οδηγεί στην καθυστερημένη εκταμίευση χρημάτων λόγω γραφειοκρατίας, ενώ κάποιες φορές οδηγεί σε διαφωνίες όσον αφορά στην έγκριση ή όχι κονδυλίων.
- Η σχολική μονάδα χαρακτηρίζεται από αδράνεια και εσωστρέφεια. Η έλλειψη κινήτρων και η αδυναμία αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού αποδεικνύεται στην πράξη ως ο μηχανισμός που καταπνίγει κάθε αξιόλογη προσπάθεια.

Ανάμεσα στα κυριότερα καθήκοντα του/της Διευθυντή/τριας είναι τα παρακάτω:

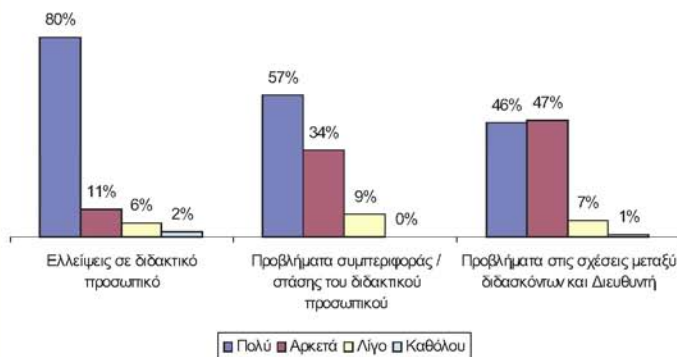
Σε ποιο βαθμό πιστεύετε (εκπαιδευτικοί) ότι η Διεύθυνση της σχολικής μονάδας, στην οποία υπηρετείτε, ανταποκρίνεται στα ακόλουθα;

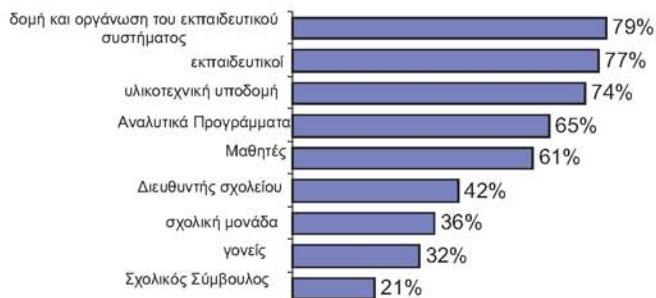
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Η βελτίωση της ποιότητας στη διαχείριση των σχολικών μονάδων προϋποθέτει την επιμόρφωση των Διευθυντών/τριών σε θέματα διοίκησης, την αλλαγή στον τρόπο και στα κριτήρια επιλογής τους, την παροχή κινήτρων και την αναγνώριση κάθε προσπάθειας και αποδοτικής πρακτικής.
- Η κάλυψη όλων των σχολικών μονάδων με το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό (γραμματείς) και η ενίσχυση (θεσμική και διοικητική) του ρόλου των Υποδιευθυντών/τριών θα ανακούφιζε τους/τις Διευθυντές/τριες των σχολικών μονάδων από τον υπερβολικό φόρτο που προκαλούν καθημερινά και απρόβλεπτα μικροπροβλήματα. Με αυτήν την προϋπόθεση οι Διευθυντές/τριες θα μπορούσαν να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο και ενέργεια σε εν γένει εκπαιδευτικά θέματα που προάγουν το επιστημονικό - παιδαγωγικό έργο της σχολικής μονάδας.

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε (διοικητικά στελέχη) ότι επηρεάζεται η λειτουργία της σχολικής μονάδας από τα παρακάτω;

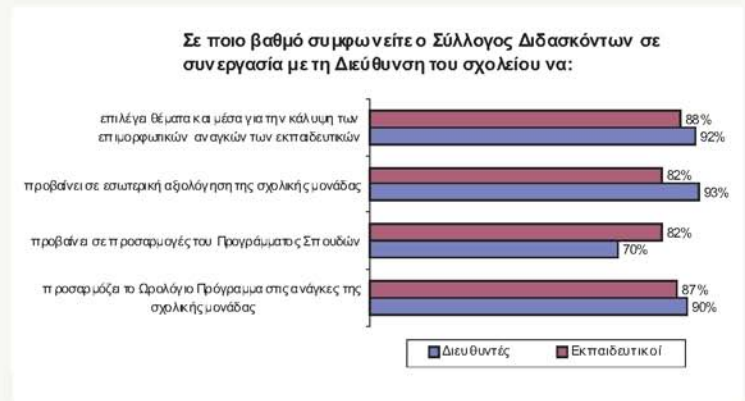
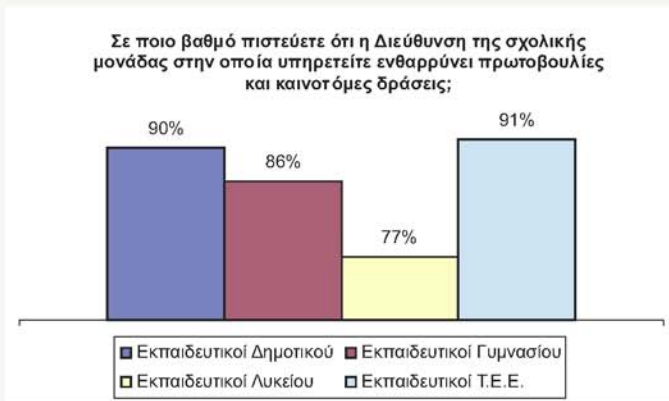
Σημειώστε (εκπαιδευτικοί) τους παράγοντες που κατά τη γνώμη σας επηρεάζουν περισσότερο την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο σημερινό σχολείο.

- «Ο Σύλλογος Διδασκόντων λειτουργεί στον βαθμό που ο Διευθυντής δραστηριοποιείται να τους καλέσει για κάποια θέματα· πολύ σπάνια θα έλεγα εγώ ότι μπαίνουν θέματα που είναι για τον Σύλλογο.» (Διευθυντής)
- «Είμαι ο υπεύθυνος οικονομικός διαχειριστής (...), συμμετέχω στη Σχολική Επιτροπή αναγκαστικά σαν εκπρόσωπος μαζί με τον Υποδιευθυντή του σχολείου· πρέπει να τρέχω για να βρω πώς θα λειτουργήσει το σχολείο, τι θα κάνει, αν θα έχει μάθημα, πώς θα γίνει με το πρόγραμμα, πώς θα εφημερεύει ο συνάδελφος, αν κατέθεσε και πότε κατέθεσε την βαθμολογία· ό,τι και να συμβεί υπόλογος είναι ο Διευθυντής. (...) Είμαι υπεύθυνος για εγγραφές, για μεταγραφές, για επικοινωνίες με τους διάφορους φορείς, με τους γονείς, με τον κάθε γονιό, με τον κάθε παράξενο γονιό, με τον κάθε παράξενο εκπαιδευτικό· τα πάντα περνάνε από τα χέρια σου. (...) Ο Διευθυντής, όταν θελήσει, μπορεί να είναι, ουσιαστικά και τυπικά, απόλυτος άρχων, το οποίο δεν είναι καλό τελικά.» (Διευθυντής)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Η ουσιαστική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη σχολική μονάδα στην οποία υπηρετούν, θα έχει ως αποτέλεσμα τη δραστηριοποίησή τους, την ουσιαστική εμπλοκή τους στο παραγόμενο εκπαιδευτικό έργο και την περαιτέρω επαγγελματική τους ανάπτυξη.
- Η μεγαλύτερη αυτονομία και αυτοδιαχείριση των σχολικών μονάδων τόσο σε επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας όσο και σε επίπεδο Ωρολογίου Προγράμματος, Προγράμματος Σπουδών, εσωτερικής αξιολόγησης και επιμόρφωσης βρίσκει σύμφωνη την πλειονότητα των Διευθυντών/τριών και των εκπαιδευτικών. Η συμφωνία αυτή όμως κρίνεται περισσότερο ως θεωρητική αποδοχή και λιγότερο ως εφαρμοσμένη πρακτική, στο μέτρο που λίγες σχολικές μονάδες είναι έτοιμες να υιοθετήσουν πρακτικές αυτοδιαχείρισης.

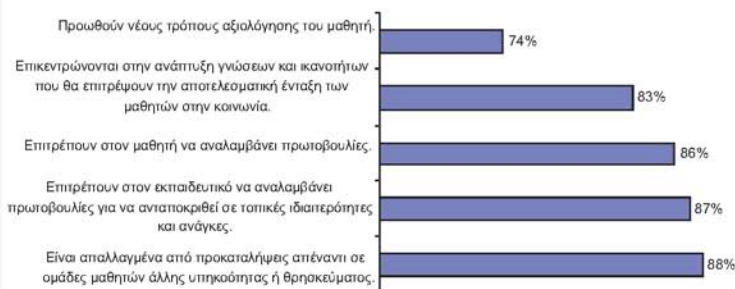

- «Έτσι όπως είναι δομημένη η εκπαίδευση στην Ελλάδα, στον Διευθυντή δίνεται η δυνατότητα και πολλές πρωτοβουλίες να αναλάβει προς μια θετική κατεύθυνση, αλλά -εδώ που τα λέμε- και προς αρνητική κατεύθυνση (...), γιατί ουσιαστικά άμεση και ουσιαστική εποπτεία στον χώρο της εκπαίδευσης δεν υπάρχει.» (Διευθυντής)
- «Ο Διευθυντής πέρα από το να εμπνεύσει χρειάζεται και να υποχρεώσει. Το κλίμα της υποχρέωσης δεν δημιουργεί καλές προϋποθέσεις λειτουργίας ενός σχολείου και ουσιαστικά παίζει πάνω στην κόψη ενός ξυραφιού. Καμιά φορά χρειάζεται και το μαστίγιο και το καρότο που λέμε. Όμως ο Διευθυντής δεν μπορεί να είναι ο μοναδικός παράγοντας έμπνευσης, κακά τα ψέματα.» (Διευθυντής)
- «Αν μπει σε μια λογική ότι εδώ οι αρμοδιότητές μου είναι καθαρά γραφειοκρατικές, το έχεις χάσει το παιχνίδι.» (Διευθυντής)

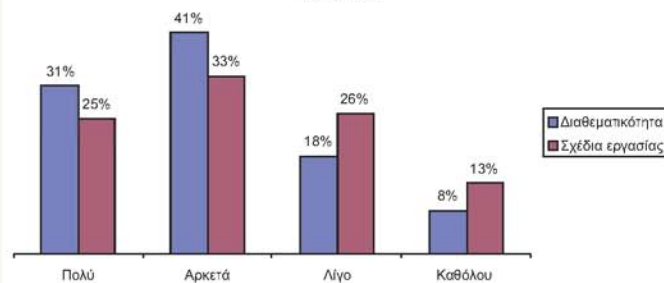
Περιεχόμενο Σπουδών

- Το νέο διδακτικό πλαίσιο, όπως διαμορφώνεται από το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα (Α.Π.Σ.), επιτρέπει, κατά τη γνώμη των Σχολικών Συμβούλων, σε εκπαιδευτικούς και μαθητές την *ανάληψη πρωτοβουλιών*, προωθεί *νέους τρόπους αξιολόγησης* των μαθητών, είναι *απαλλαγμένο από προκαταλήψεις* απέναντι σε ομάδες μαθητών άλλης υπηκοότητας και θρησκειότητας και επικεντρώνεται στην *ανάπτυξη γνώσεων και ικανοτήτων που θα επιτρέψουν την αποτελεσματική ένταξη των μαθητών στην κοινωνία*.
- Τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών αποτελούν, σε σημαντικό βαθμό, κείμενα αναφοράς για τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι, ωστόσο, αφήνουν κάποια περιθώρια για μια πιο προσωπική και περισσότερο παρεμβατική εκ μέρους τους εκπαιδευτική λειτουργία, με βάση τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης κάθε φορά εκπαιδευτικής συνθήκης (σχολείο, τάξη, τμήμα) και την προσωπική τους εκπαιδευτική θεωρία.
- Ο νέος διδακτικός προσανατολισμός που προτείνουν κυρίως το Δ.Ε.Π.Π.Σ. και τα νέα Α.Π.Σ. δεν φαίνεται να διαμορφώνει ένα νέο εκπαιδευτικό κλίμα στα σχολεία, καθώς οι εκπαιδευτικοί της υποχρεωτικής εκπαίδευσης είναι επιφυλακτικοί ως προς την επιβαλλόμενη καινοτομία.
- Η ανεπάρκεια του σχολικού χρόνου τονίζεται από μαθητές, εκπαιδευτικούς, Διευθυντές/τριες, Σχολικούς Συμβούλους και Προϊσταμένους Διευθύνσεων ή Γραφείων Εκπαίδευσης.

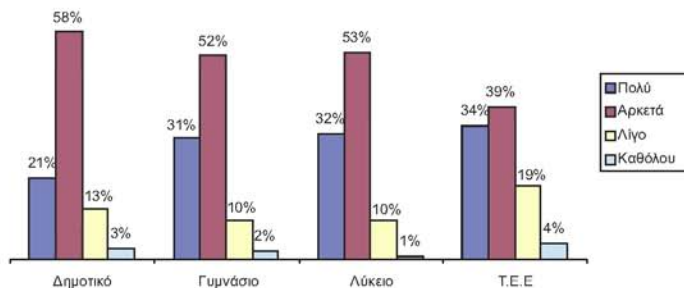
Αξιολογώντας τη συνολική φιλοσοφία του Δ.Ε.Π.Π.Σ. και των Α.Π.Σ. κατά πόσο πιστεύετε (Σχολικοί Σύμβουλοι) ότι αυτά έχουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά;

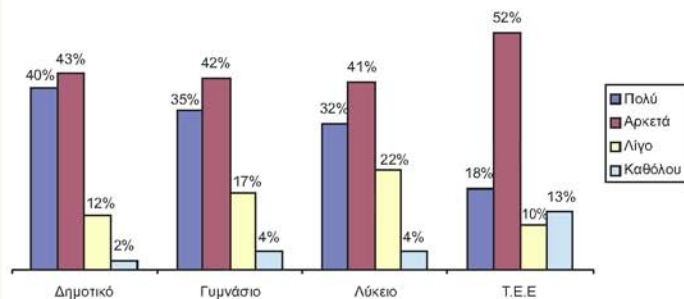
Έχετε ενημερωθεί (εκπαιδευτικοί) για τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και τη διδακτική μέθοδο σχεδίου εργασίας;

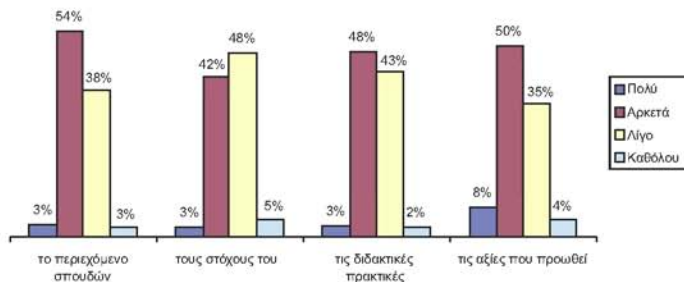
Κατά πόσο συμβουλευέστε (εκπαιδευτικοί) τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών;

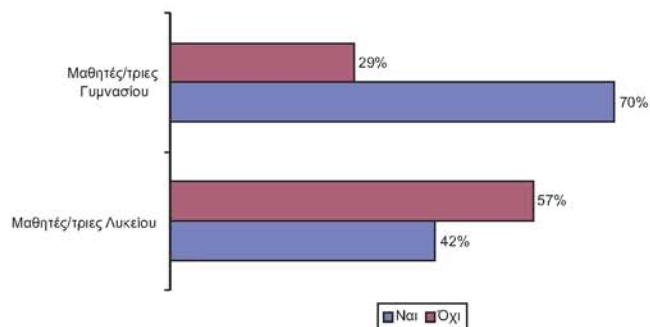
Συμβουλευέστε το βιβλίο του εκπαιδευτικού / οδηγίες διδασκαλίας για την οργάνωση της διδασκαλίας σας;

Σε ποιο βαθμό το σημερινό σχολείο ανταποκρίνεται στις προσδοκίες σας (εκπαιδευτικοί) σχετικά με τα παρακάτω;

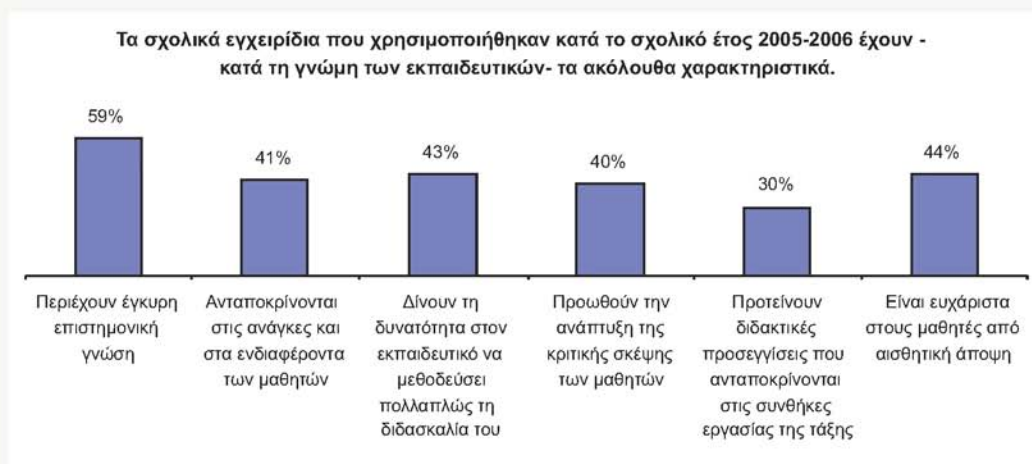
Ο χρόνος που αφιερώνεται στη διδασκαλία κάθε μαθήματος επαρκεί για να κατανοήσετε την ύλη;

«Παλιά με το 5ωρο τα παιδιά ήταν καλύτερα στα μαθήματα και είχαν και περισσότερο χρόνο (...) να παίζουν. (...) Αυξάνουμε τις ώρες σε βάρος της ποιότητας· (...) ποιότητα θέλουμε όχι ποσότητα.» (Διευθυντής)

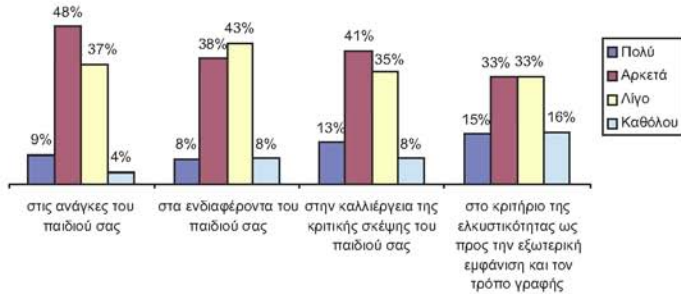
Περιεχόμενο Σπουδών

- Τόσο οι εκπαιδευτικοί όσο και οι μαθητές/τριες, όσοι δηλαδή έρχονται σε άμεση επαφή με τα σχολικά βιβλία, είτε ως διδάσκοντες είτε ως διδασκόμενοι, κρίνουν αρνητικά τα περισσότερα απ' αυτά, στάση που είναι εντονότερη όσο μεγαλύτερη είναι η βαθμίδα της εκπαίδευσης.
- Οι μαθητές/τριες δεν φαίνεται να έχουν προβλήματα κατανόησης με τα περισσότερα από τα σχολικά βιβλία, δηλώνουν ωστόσο ότι δεν τους προσελκύουν, όχι μόνο γιατί δεν ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντά τους, με εξαίρεση τους/τις μαθητές/τριες του Δημοτικού, αλλά και γιατί δεν είναι διδακτικά οργανωμένα έτσι ώστε να τους κατευθύνουν σε διερευνητικές δραστηριότητες που θα τους έκαναν πιο ενεργητικούς και θα προσέδιδαν διαφορετικό νόημα στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Το χρησιμοποιούμενο διδακτικό υλικό δεν είναι επαρκές και κατάλληλο για αλλοδαπούς μαθητές/τριες και μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και πρέπει να αναμορφωθεί κατά περίπτωση.
- Άξια διερεύνησης είναι η θετική στάση των εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών του Δημοτικού και η άμβλυση της κριτικής στάσης όσο απομακρυνόμαστε από τα αστικά κέντρα.

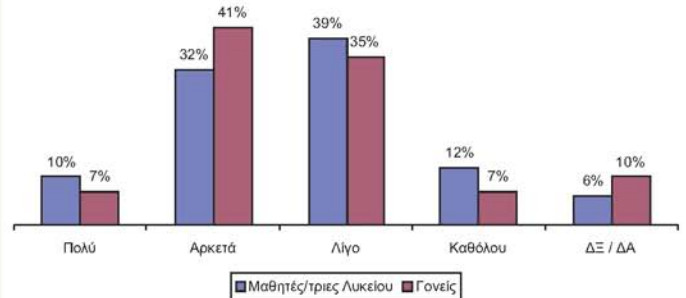

- «Τα έχουν συμπτύξει τα βιβλία, αλλά θέλει πολύ εξήγηση κάθε κομμάτι.» (μαθητής)
- «Το θέμα για μένα είναι ο τρόπος που μας ζητάνε να μαθαίνουμε. Συχνά έχουμε πολλή αποστήθιση και δεν εμβαθύνουμε. Υπάρχει μια τυπική ύλη που πρέπει να καλύψουμε και δεν υπάρχει χρόνος για κάτι παραπάνω.» (μαθητής)

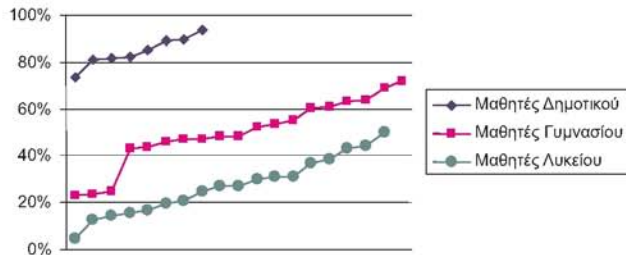
Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας (γονείς) τα σχολικά βιβλία ανταποκρίνονται:

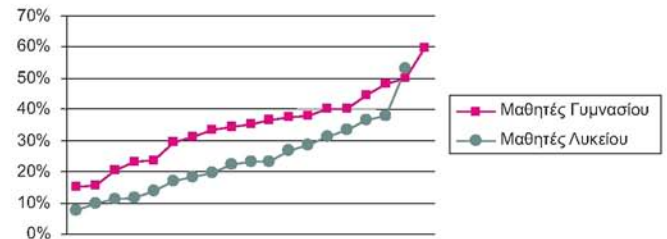
Το διδακτικό υλικό που χρησιμοποιείται στο σχολείο σε ποιο βαθμό εξασφαλίζει σε όλους τους μαθητές (γηνεείς, αλλοδαπούς, μαθητές με ειδικές ανάγκες) ισότητα ευκαιριών;

Το περιεχόμενο των σχολικών βιβλίων πόσο ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντά σου; (% "πολύ" & "αρκετά")

Κατά πόσο το περιεχόμενο των σχολικών βιβλίων σου δίνει ιδέες να πραγματοποιήσεις διάφορες δημιουργικές δραστηριότητες; (% "πολύ" & "αρκετά")

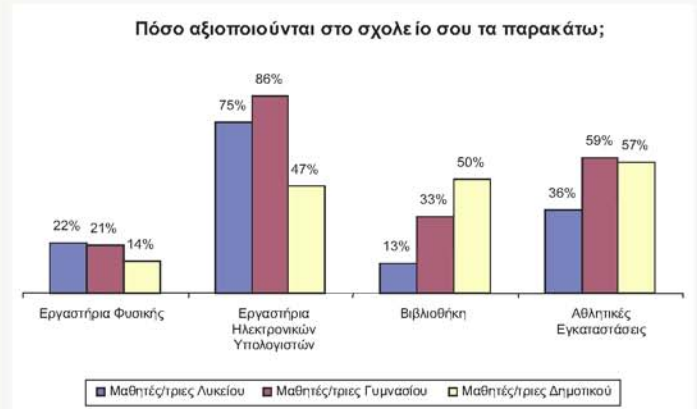
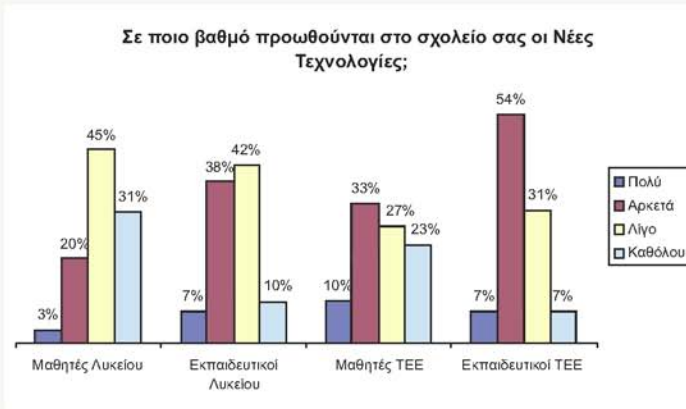

* Στα δύο ανωτέρω γραφήματα ο οριζόντιος άξονας αφορά σε τίτλους σχολικών βιβλίων (μόνο της Γενικής Παιδείας για το Λύκειο).

«Ένα συμπέρασμα που έχω βγάλει εγώ είναι ότι απαξιώνονται τα βιβλία και τα παιδιά, απ' την πρώτη Δημοτικού, θέλουν λυσάρι σε κάθε μάθημα. Έχω προσπαθήσει κι εγώ να λύσω ασκήσεις των μαθηματικών και δεν τα κατάφερα (...) τα βιβλία είναι έτσι φτιαγμένα, ώστε να μην διευκολύνουν την αυτόνομη λειτουργία του μαθητή.» (γονέας)

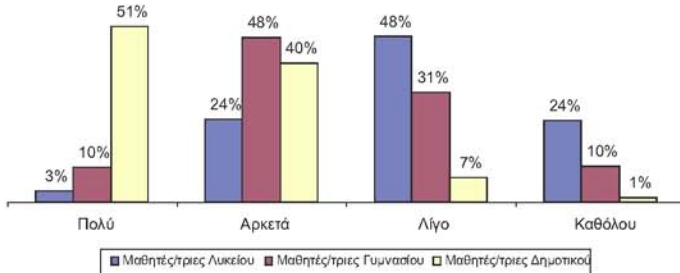
Περιεχόμενο Σπουδών

- Παρά την υιοθέτηση στις επίσημες προδιαγραφές της διδασκαλίας βασικών αρχών της σύγχρονης Παιδαγωγικής και Διδακτικής, η διδακτική πράξη φαίνεται να παραμένει -κυρίως στην ανώτερη βαθμίδα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης- αρκετά θεωρητική, παραδοσιακή και προσκολλημένη σε μεθόδους που εν μέρει ανταποκρίνονται στις επίσημες προδιαγραφές.
- Η χρήση εποπτικού υλικού κατά τη διδασκαλία των περισσότερων γνωστικών αντικειμένων και ιδιαίτερα των θεωρητικών είναι περιορισμένη.
- Η αξιοποίηση των εργαστηρίων γίνεται κυρίως στο πλαίσιο των αντίστοιχων μαθημάτων (Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Πληροφορική) και στον βαθμό που το επιτρέπουν ο όγκος της διδακτέας ύλης και το Ωρολόγιο Πρόγραμμα (μονώρα και δίωρα μαθήματα).
- Η σύνδεση των σχολικών εργασιών/ δραστηριοτήτων με τη σχολική βιβλιοθήκη, τα εργαστήρια και τις Νέες Τεχνολογίες είναι χαλαρή.
- Η διαθεματικότητα, αιχμή του δόρατος για την ανανέωση της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας, εφαρμόζεται πλημμελώς.

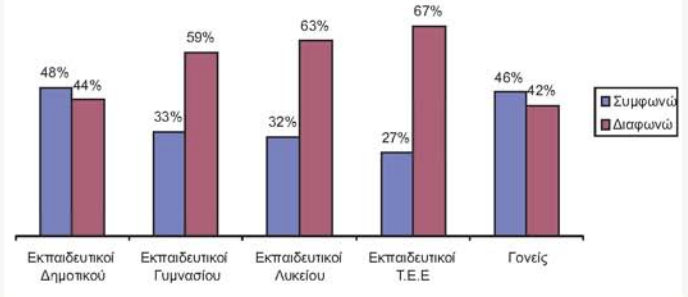

- «Κάποιοι καθηγητές ασχολούνται με κάποια συγκεκριμένα παιδιά και, απ' ό,τι έχω παρατηρήσει, με αυτά που έχουν υψηλή βαθμολογία, ενώ αυτούς που έχουν λίγο λιγότερη τους παραμελούν.» (μαθητής)
- «Πολλοί γονείς αλλά και εκπαιδευτικοί, και εδώ είναι το δυστύχημα, θεωρούν ότι το μάθημα είναι καλό, αν είναι Αρχαία, ή Νέα, ή Μαθηματικά, ή Φυσική (...). Εγώ λέω ότι το μάθημα είναι ανεβασμένο, όταν ο ίδιος ο εκπαιδευτικός θέλει να το ανεβάσει: (...) ο δάσκαλος κατά κύριο λόγο πρέπει να εμπνεύσει, εάν δεν εμπνεύσει, δεν πρόκειται να πετύχει τίποτα.» (Διευθυντής)

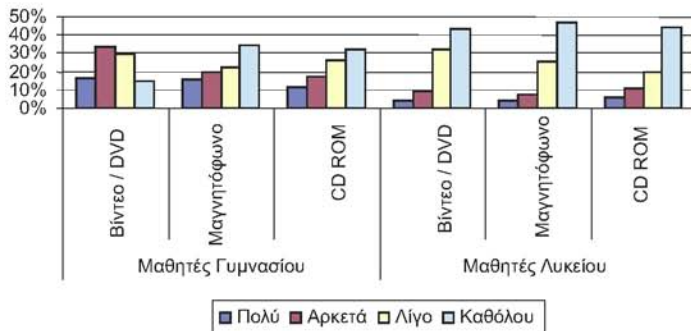
Ο τρόπος με τον οποίο μαθαίνεις στο σχολείο πόσο είναι ελκυστικός;

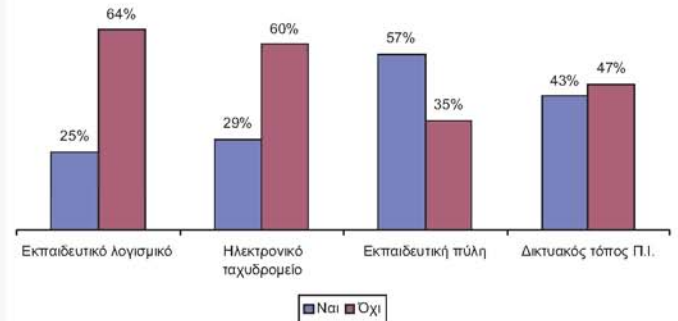
Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών καλλιεργείται στο ελληνικό σχολείο.

Πόσο αξιοποιούνται στο σχολείο σου τα παρακάτω;

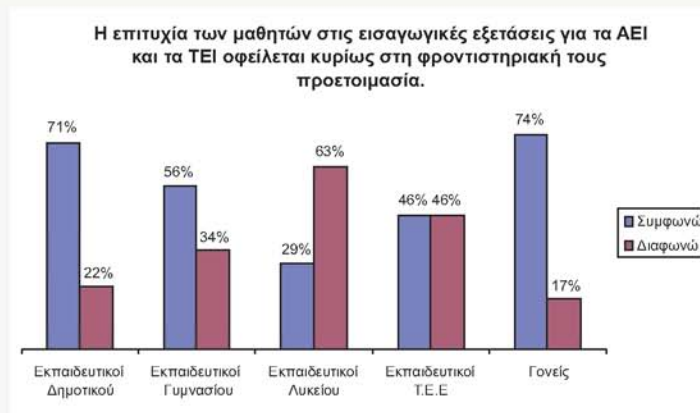
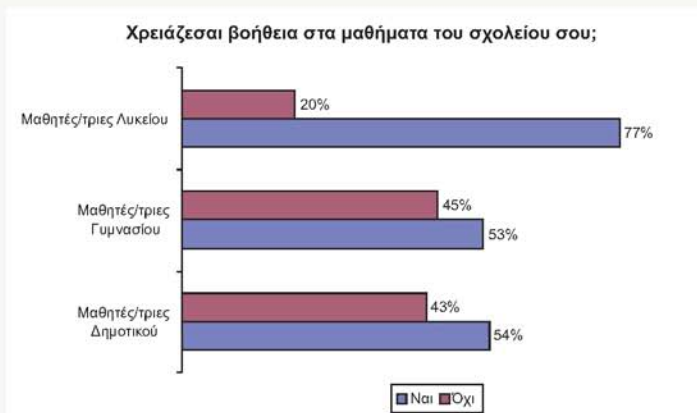
Χρησιμοποιείτε (εκπαιδευτικοί) κατά τη διδασκαλία τις ακόλουθες δυνατότητες των Νέων Τεχνολογιών;

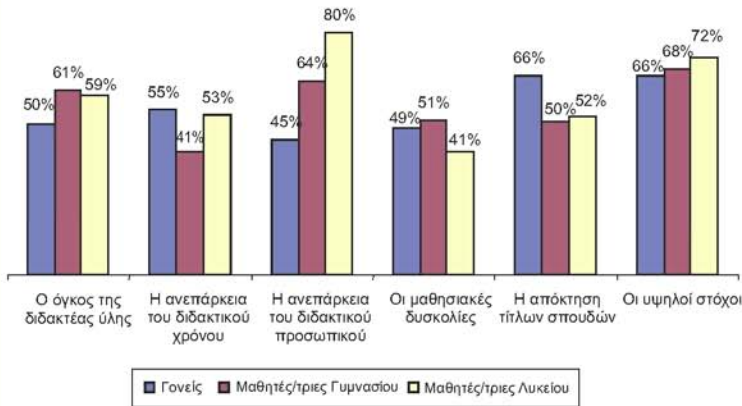
- «Είναι Χημείας τα εργαστήρια· (...) κάναμε μάθημα εκεί στην κατεύθυνση, αλλά πείραμα με Χημεία και Φυσική δεν έχουμε δει. Είμαι 6 χρόνια σε αυτό το σχολείο, πείραμα δεν έχουμε δει· (...) ουσιαστικά δεν ξέρουμε ότι υπάρχει βιβλιοθήκη και μπορούμε να πάρουμε βιβλία.» (μαθητής)
- «Απαιτείται συνεργασία πολλών ειδικοτήτων. (...) Αυτό δεν συμβαίνει στα σχολεία σε μεγάλο βαθμό. Εδώ έχει τύχει πολλές φορές να λένε σε συναδέλφους: ρε παιδιά, εσείς είστε συνάδελφοι μιας συγκεκριμένης ειδικότητας, καθίστε συνεργαστείτε, βρείτε πράγματα.» (Διευθυντής)

Περιεχόμενο Σπουδών

- Η επιλογή των φροντιστηρίων για την εκμάθηση Ξένων Γλωσσών εγείρει σημαντικά ερωτήματα για την ποιότητα της παρεχόμενης από το δημόσιο σχολείο γλωσσομάθειας.
- Η προσφυγή σε εναλλακτικές εκπαιδευτικές διαδικασίες με τη μορφή φροντιστηρίων και ιδιαίτερων μαθημάτων καταγράφεται ως αυξητική μεταβαίνοντας από την Πρωτοβάθμια στην ανώτερη βαθμίδα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Η προσφυγή σε βοήθεια αφορά κυρίως στους/στις μαθητές/τριες με πολύ καλές έως άριστες επιδόσεις για το Δημοτικό και το Λύκειο, όπου το φαινόμενο της μαζικής προσφυγής στη χρήση εξωσχολικής βοήθειας συνδέεται με τον εξετασιοκεντρικό του χαρακτήρα.
- Η κυριαρχία των φροντιστηρίων (τα ιδιαίτερα μαθήματα, λόγω αυξημένου κόστους συγκριτικά με τα φροντιστήρια, παραμένουν η δεύτερη κατά σειρά επιλογή) δηλώνει μια γενικότερη απαξίωση του δημόσιου σχολείου, που κρίνεται ότι αδυνατεί να επιτελέσει στις υπάρχουσες συνθήκες τον μαθησιακό και παιδαγωγικό του ρόλο.
- Η επιλογή εξωσχολικών εναλλακτικών εκπαιδευτικών διαδικασιών συνοδεύεται και από μία αντίστοιχη υποτίμηση της δημόσιας, δωρεάν παρεχόμενης, υποστηρικτικής βοήθειας με τη μορφή της «Ενισχυτικής Διδασκαλίας» (Γυμνάσιο) και της «Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης» (Λύκειο).

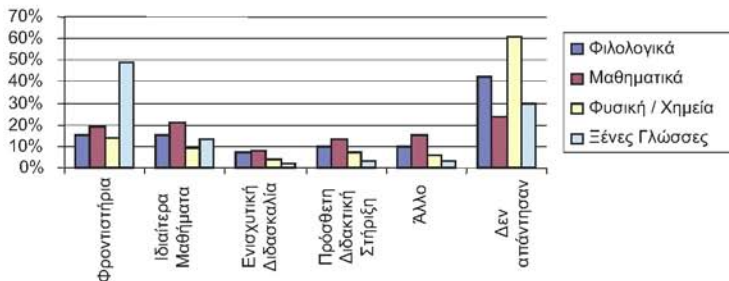

Σε ποιο βαθμό νομίζετε ότι οι παρακάτω λόγοι οδηγούν τους μαθητές/τριες στην παρακολούθηση φροντιστηριακών μαθημάτων;

«Το φροντιστήριο έχει την πολυτέλεια της ανοχής: όσα τεστ και να βάλω εγώ εδώ στο σχολείο, θα θεωρηθεί ότι πιέζω τα παιδιά. (...) Το φροντιστήριο έχει το εξής χαρακτηριστικό, ότι πρέπει συνεχώς να ανανεώνεται, (...) να ψάχνεις τη βιβλιογραφία, να αλλάζεις τις ασκήσεις σου, να βρίσκεις νέες μεθόδους διδασκαλίας, γιατί άμα δεν δώσεις αποτέλεσμα, δεν θα σε κρατήσει ο φροντιστής στην δουλειά του.» (εκπαιδευτικός)

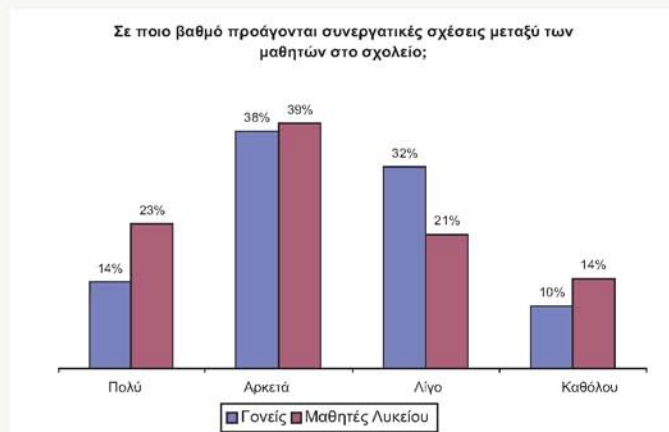
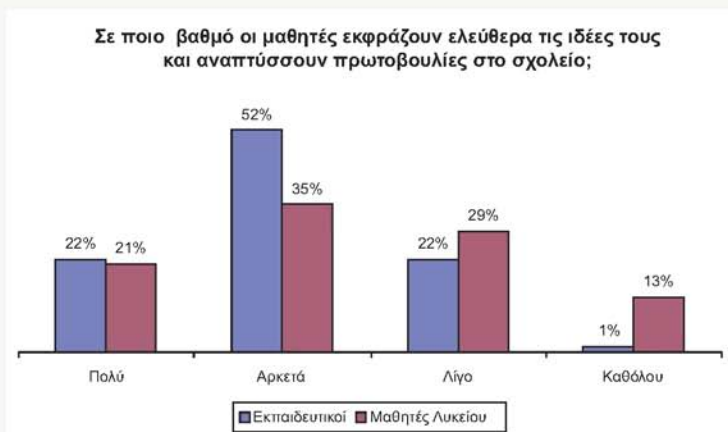
Σε ποια από τα παρακάτω μαθήματα παρέχετε βοήθεια στο παιδί σας και με ποιον τρόπο;

«Άλλη η οικειότητα που έχεις στο φροντιστήριο: εδώ πέρα έχεις και τον φόβο της βαθμολογίας: είναι διαφορετική η σχέση που έχεις στο φροντιστήριο από ό,τι έχεις εδώ. Εδώ είναι λίγο πιο ψυχροί πιστεύω, (...) γιατί στο φροντιστήριο, αν κάνεις ένα λάθος, πιστεύω ότι δεν έχεις το πρόβλημα τι θα πει ο καθηγητής, ενώ εδώ φοβάσαι.» (μαθητής)

Περιεχόμενο Σπουδών

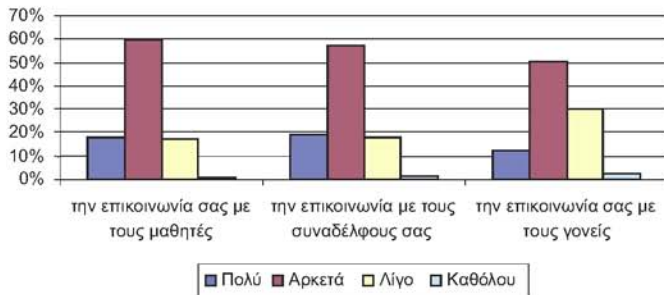
- Το σχολικό περιβάλλον διευκολύνει τις συναναστροφές και τις φιλίες με τα παιδιά της ίδιας ή των άλλων τάξεων.
- Οι δυνατότητες ανάπτυξης προσωπικών απόψεων, πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων είναι μάλλον περιορισμένες στο ελληνικό σχολείο.
- Οι απόψεις των γονέων σχετικά με το πόσο βοηθά τους εκπαιδευτικούς στο διδακτικό έργο τους η συνεργασία με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων εμφανίζονται αρκετά αβέβαιες.
- Οι διδακτικές πρακτικές και οι στόχοι του σημερινού σχολείου δεν φαίνεται να ικανοποιούν τις αναμονές εκπαιδευτικών και γονέων.

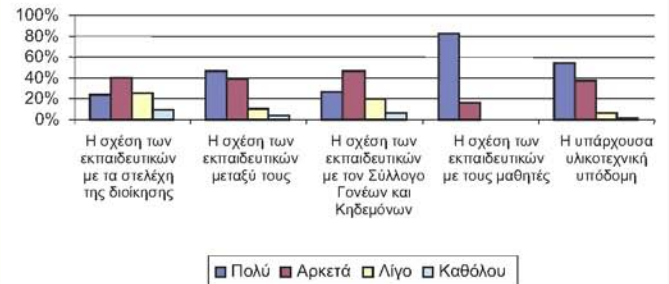
- «Μένα πέρσι οι γονείς συνέβαλαν πολύ αρνητικά· (...) μου έλεγαν να μην τους βάζω δουλειά για το σπίτι, να πηγαίνουν και να έρχονται δηλαδή.» (εκπαιδευτικός)
- «Όταν έχω έναν εκπαιδευτικό πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στον χώρο του σχολείου, είναι σίγουρο ότι ο εκπαιδευτικός θα βρει τρόπους να δραστηριοποιηθεί μέσα σ' αυτόν τον χώρο. Όταν όμως δεν του δίνεις την δυνατότητα να παραμένει σ' αυτόν τον χώρο...» (Διευθυντής)
- «Δεν μπόρεσε να καταξιωθεί η επαγγελματική εκπαίδευση στην κοινωνία και το ζητούμενο είναι πώς θα κάνουμε τους γονείς και τα παιδιά να μας εμπιστευτούν.» (Προϊστάμενος Τεχνικής Εκπαίδευσης)
- «Συμπεριφορά απρεπέστατη! (...) Όχι δεν σέβονται τους καθηγητές, στο λέω εγώ υπεύθυνα (...). Φταίνε και οι γονείς φταίνε και οι καθηγητές. Δεν επιτρέπεται ο μαθητής να μιλάει στον ενικό στον καθηγητή. Πού το βρήκαμε αυτό; (...) Τώρα έχουν ξεφύγει τα παιδιά. (...) Δεν τα βλέπω να φοβούνται τους καθηγητές. Τους έχουν πάρει τον αέρα. (...) Οι καθηγητές που συνοδεύουν τα παιδιά στις εκδρομές τα αφήνουν λάσκα, ανεξέλεγκτα ...» (γονέας)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

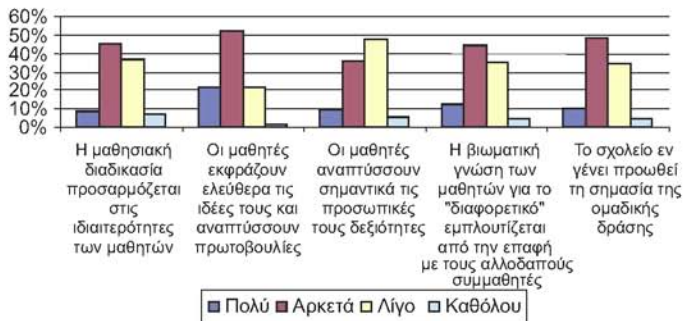
Σε ποιο βαθμό το σημερινό σχολείο ανταποκρίνεται στις προσδοκίες σας (εκπαιδευτικοί) σχετικά με τα παρακάτω;

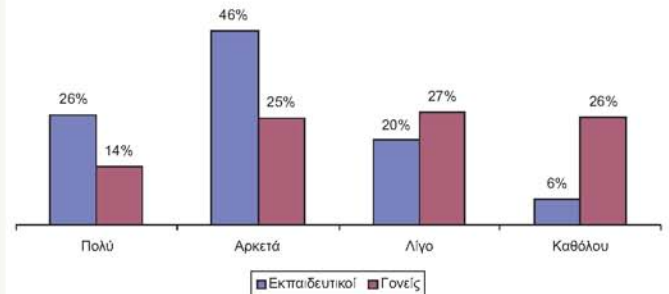
Σε ποιο βαθμό πιστεύετε (εκπαιδευτικοί) ότι επηρεάζουν την εκπαιδευτική διαδικασία τα παρακάτω;

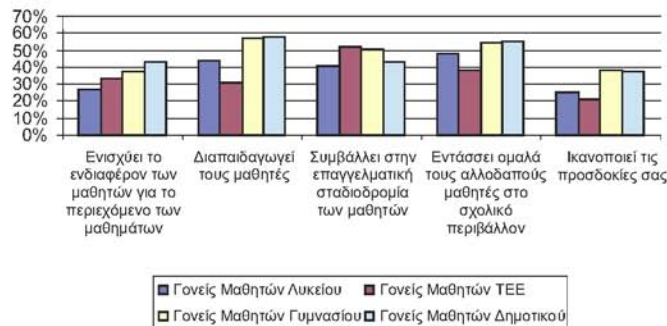
Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε (εκπαιδευτικοί) με τα παρακάτω;

Σε ποιο βαθμό η εκπαιδευτική διαδικασία επηρεάζεται από τη σχέση των εκπαιδευτικών με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων;

Κατά πόσο το ελληνικό σχολείο πετυχαίνει τα παρακάτω;

Καινοτόμα Προγράμματα

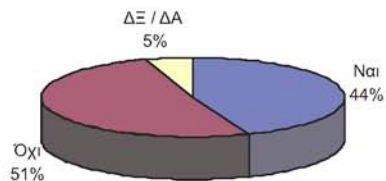
- Τα Καινοτόμα Προγράμματα, εστίες ανανέωσης και εμπλουτισμού του παιδαγωγικού πλαισίου της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, συμβάλλουν στην εξοικείωση των εκπαιδευτικών με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης, αναβαθμίζοντας τον ρόλο και το διδακτικό τους έργο, αλλά και στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών σε θέματα επίκαιρα και σημαντικά που απασχολούν τη διεθνή κοινότητα και άπτονται της βελτίωσης της ποιότητας ζωής.
- Η συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών σε Καινοτόμα Προγράμματα δεν είναι ικανοποιητική: μόνον τέσσερις σχεδόν στους δέκα εκπαιδευτικούς έχουν υλοποιήσει έστω και μία φορά ένα καινοτόμο πρόγραμμα και έξι στους δέκα μαθητές/τριες έχουν συμμετάσχει σε κάποιο. Η «απήχηση» των Καινοτόμων Προγραμμάτων είναι μεγαλύτερη στις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και μάλιστα των αγροτικών και ημιαστικών κυρίως περιοχών.
- Παρά τις προσπάθειες που έγιναν και γίνονται για την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Υποστήριξης Καινοτόμων Δράσεων (Σ.Σ.Ν., Κ.Π.Ε., ΚΕ.ΣΥ.Π. και ΓΡΑ.Σ.Ε.Π.), η απήχηση στην εκπαιδευτική και μαθητική κοινότητα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ικανοποιητική, για λόγους που συνδέονται με την ανεπαρκή τους στελέχωση αλλά και την ελλιπή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- Στις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υλοποιούνται κυρίως προγράμματα Πολιτιστικών Θεμάτων/ Καλλιτεχνικών Μαθητικών Αγώνων, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Αγωγής Υγείας και πολύ λιγότερα Αγωγής Σταδιοδρομίας, Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επιχειρηματικότητας των Νέων.

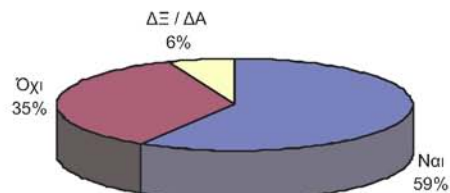
- «Ήταν ευχάριστα, ήμασταν όλα τα παιδιά μαζί, (...), σκάβαμε τον κήπο του σχολείου, γελάγαμε, ποτίζαμε· μου άρεσε αυτό που έκανα· και αυτό για τα παιδιά είναι σημαντικό: να νιώθεις ότι δίνεις κάτι για το σχολείο σου.» (μαθητής)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

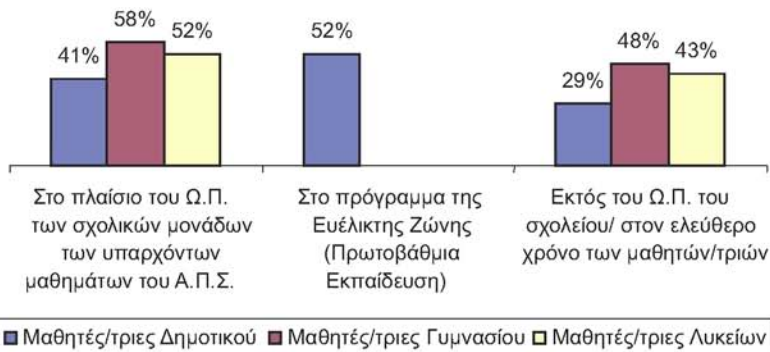
Έχετε συμμετάσχει (εκπαιδευτικοί) σε καινοτόμα προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν στο σχολείο σας;

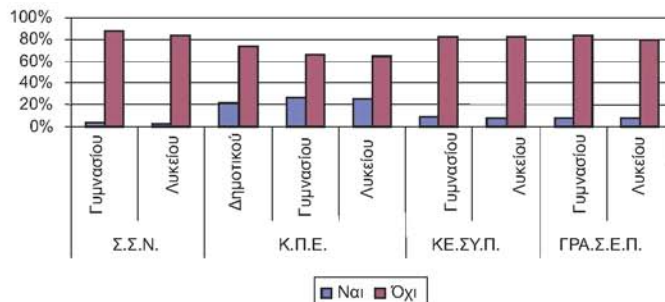
Συμμετέχει το παιδί σας σε καινοτόμα προγράμματα;

Η συμμετοχή των μαθητών του σχολείου σου σε καινοτόμα προγράμματα τότε πραγματοποιείται;

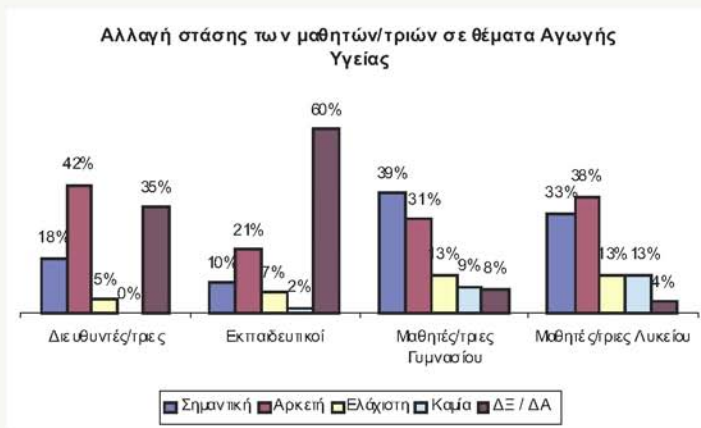
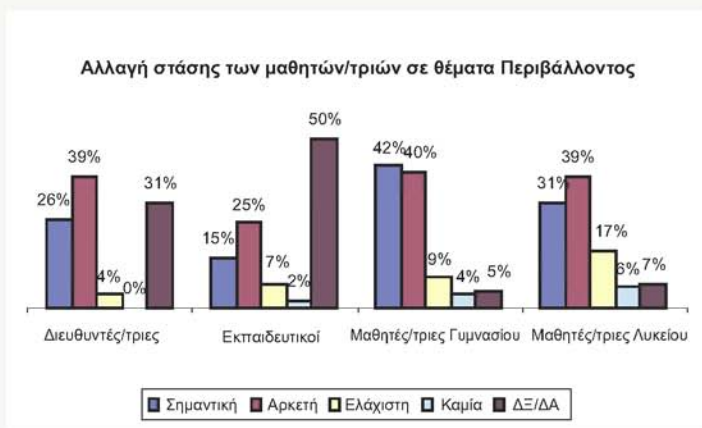

Έχετε επισκεφτεί (μαθητές) κάποιο από τα παρακάτω κέντρα υποστήριξης καινοτόμων προγραμμάτων;

Καινοτόμα Προγράμματα

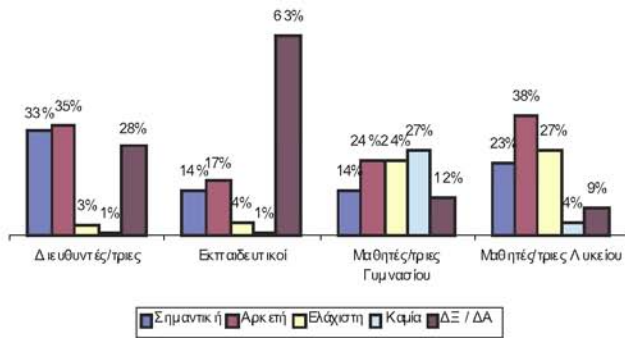
- Τα Καινοτόμα Προγράμματα λειτουργούν κυρίως ως «νησίδες ανάσας», καθώς δεν ανατροφοδοτούν με ανάλογες δραστηριότητες τη διδακτική πράξη.
- Οι μαθητές/τριες που πήραν μέρος σε καινοτόμες δραστηριότητες ομολογούν ότι η συμμετοχή τους σε αυτές συνέβαλε στην αλλαγή της στάσης τους απέναντι στο σχολείο και στα επίμερους θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν.
- Μέσω των καινοτόμων δράσεων οι μαθητές/τριες ξεφεύγουν από τη μονοτονία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, πραγματεύονται ενδιαφέροντα θέματα (γεγονός που δεν συμβαίνει στα συμβατικά μαθήματα), μαθαίνουν να γίνονται ενεργοί και κοινωνικά προβληματισμένοι πολίτες.
- Οι καινοτομίες προωθούν διαύλους ουσιαστικής επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών, αναβαθμίζοντας την ποιότητα της διδασκαλίας.

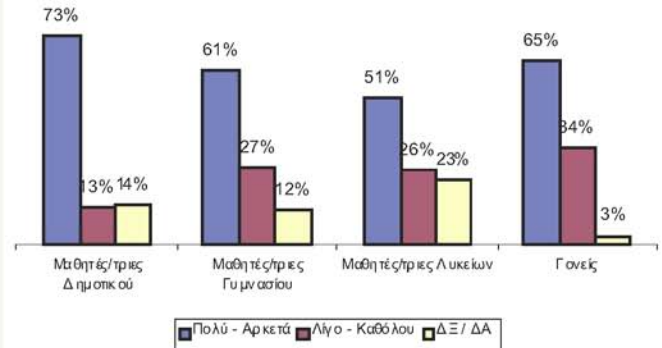
- «(...) είναι μια ιδιαίτερη σχέση που δημιουργείς με τους μαθητές, διότι μπορείς να τους μιλήσεις, να τους συμπεριφερθείς διαφορετικά και να διαμορφωθεί μια διαφορετική σχέση. (...) είναι μια ευκαιρία σύσφιξης των σχέσεων εκπαιδευτικού-μαθητών.» (εκπαιδευτικός)
- «Το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης παρέχει ουσιαστικά το πλαίσιο και την άνεση για να συντελεστεί κάτι πρωτότυπο, που δεν θα μπορούσε ή δύσκολα θα γίνονταν μέσα στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα του σχολείου.» (Διευθύντρια)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

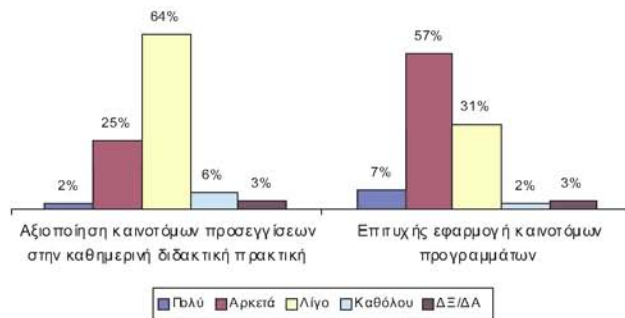
Αλλαγή στάσης των μαθητών/τριών σε πολιτιστικά θέματα

Αλλαγή στάσης των μαθητών/τριών απέναντι στο σχολείο

Σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας (Σχολικοί Σύμβουλοι) με τις παρακάτω απόψεις.

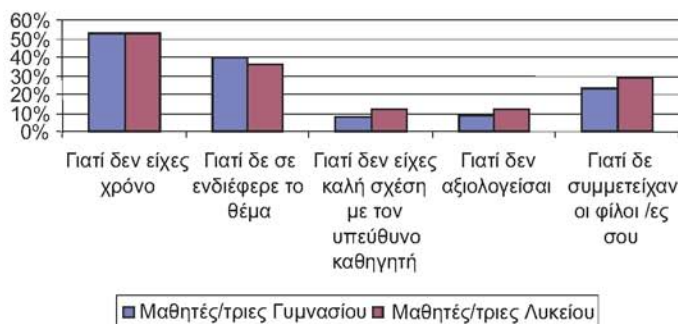
- «Στο πλαίσιο των σχολικών δραστηριοτήτων φαίνεται ότι αρκετοί εκπαιδευτικοί βρίσκουν αφορμή να προσεγγίσουν τις ανάγκες και αναζητήσεις που έχουν οι μαθητές/τριες, ώστε να καλλιεργείται το γνήσιο ενδιαφέρον τους και να εκδηλώνεται η αυτενέργεια και η πρωτοβουλία από την πλευρά τους.» (Διευθύντρια)
- «Πιστεύω ότι και στο μάθημα θα πρέπει να κάνω δραστηριότητες. Σήμερα στο μάθημά μου (Φυσική), ρωτάνε οι μαθητές γιατί δεν κάνουμε παζλ όπως κάνουμε στην Περιβαλλοντική. Είναι κάτι που το ζητάνε.» (εκπαιδευτικός)

- «Θεωρώ ότι κάνει πολύ δουλειά ο δάσκαλος για να το προετοιμάσει. Τα παιδιά λίγα πράγματα κάνουν και (...) λίγα πράγματα παίρνουν ίσως (...) και πρέπει να υπάρχει και χρόνος και από πάνω κάνεις και έξοδα από μόνος σου.» (εκπαιδευτικός)
- «Θέλει κόπο, δηλαδή πρέπει να κάθεσαι παραπάνω ώρες στο σχολείο και, επειδή βασικά δεν υπάρχει βιβλίο, πρέπει μόνος σου να σκεφτείς τι να πεις, να ψάξεις πηγές, να ετοιμάζεις δραστηριότητες και γενικά όλα να τα κάνεις μόνος σου.» (εκπαιδευτικός)
- «Εκεί μπορεί να ξεδιπλώσει ο καθένας και το ταλέντο του, δηλαδή κάποιος έχει ταλέντο στην ζωγραφική, στη μουσική...» (εκπαιδευτικός)

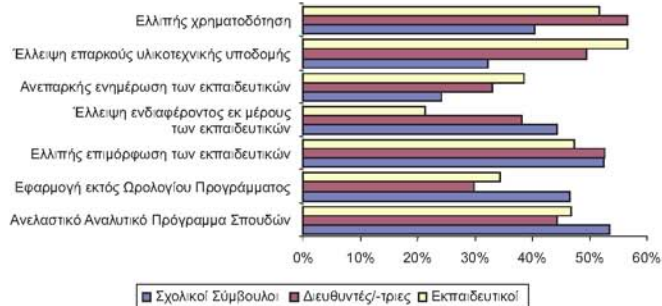
Καινοτόμα Προγράμματα

- Η περιορισμένη εφαρμογή καινοτομιών στο ελληνικό σχολείο συνδέεται με το ανελαστικό Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών κυρίως της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τον επιπλέον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία και την εφαρμογή τους, την υλοποίησή τους εκτός του Ωρολογίου Προγράμματος, την ελλιπή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε συνδυασμό με την έλλειψη ενδιαφέροντος, την ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή και την ελλιπή οικονομική υποστήριξη.
- Η περιορισμένη εφαρμογή καινοτομιών στο ελληνικό σχολείο συνδέεται -κατά τη γνώμη των μαθητών/τριών- με το ωράριο των φροντιστηρίων και τα ιδιαίτερα μαθήματα που τους εμποδίζουν να παραμείνουν στο σχολείο μετά το πέρας του Ωρολογίου Προγράμματος, την τάση των γονέων τους να υποβαθμίζουν σε δευτερεύουσας σημασίας τα καινοτόμα προγράμματα, τον περιορισμένο αριθμό των μαθητών/τριών ανά πρόγραμμα, την έλλειψη συμμετοχής των εκπαιδευτικών και την έλλειψη χρόνου.
- Για να μετατραπούν οι καινοτομίες από «νησίδες ανάσας» σε «εστίες έμπνευσης και δημιουργίας», είναι σκόπιμο αυτές να υλοποιούνται εντός του Ωρολογίου Προγράμματος, να ενημερώνονται οι γονείς για τη φιλοσοφία και τους σκοπούς τους, να δοθούν κίνητρα στους εκπαιδευτικούς, να προωθηθεί η συνεργασία Σχολικών Συμβούλων και Υπευθύνων Σχολικών Δραστηριοτήτων με τους εκπαιδευτικούς, να στελεχωθούν τα κέντρα στήριξης με εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς, να δημοσιοποιούνται τα αποτελέσματα των καινοτόμων δράσεων και να επιβραβεύονται οι αξιολογες προσπάθειες.

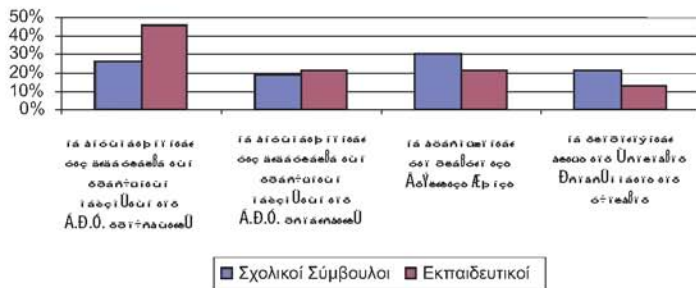
Για ποιους λόγους δεν συμμετείχες (μαθητές) σε καινοτόμα προγράμματα;

Ποιοι παράγοντες δυσχεραίνουν την υλοποίηση καινοτόμων προγραμμάτων;

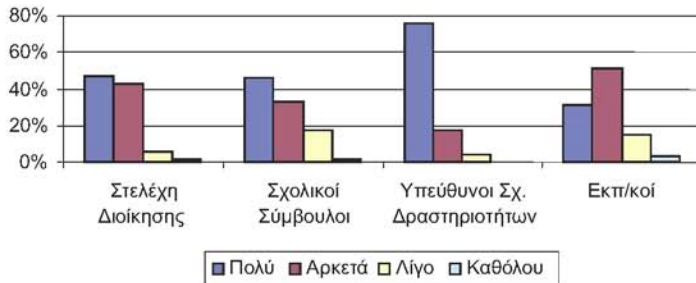

Τα καινοτόμα προγράμματα θα πρέπει:

- «Απαιτούν πιο ενεργή ενασχόληση και διάθεση προσωπικού χρόνου των εκπαιδευτικών, καθώς και προβλήματα ολοκλήρωσης της διδακτέας ύλης, αφού τις περισσότερες φορές πρέπει να κλέψεις χρόνο από τα μαθήματα.» (Σχολικός Σύμβουλος)
- «Μόνο η αποδέσμευση του Λυκείου από τις Πανελλήνιες Εξετάσεις, μπορεί να επιτρέψει την πιο γενικευμένη συμμετοχή στα προγράμματα.» (Διευθυντής)

Τα καινοτόμα προγράμματα αποτελούν "μοχλό" εξέλιξης και αναβάθμισης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης;

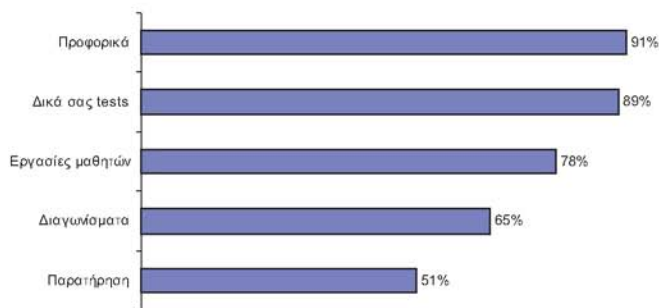
- «Θέλει κόπο, δηλαδή πρέπει να κάθεται παραπάνω ώρες στο σχολείο· υποτίθεται ότι πληρωνόμαστε γι' αυτό, παίρνουμε κάποιες υπερωρίες, αλλά επειδή βασικά δεν υπάρχει βιβλίο, πρέπει μόνος σου να σκεφτείς τι να πεις, μόνος σου να ψάξεις πηγές και γενικά να ετοιμάζεις δραστηριότητες. Και δεν είναι μόνο να τα σκεφτείς αλλά και να τα υλοποιήσεις, να ετοιμάσεις μόνος σου τα ερωτηματολόγια και γενικά όλα να τα κάνεις μόνος σου.» (εκπαιδευτικός)

- «Τους εκπαιδευτικούς, η αλήθεια να λέγεται, τους επιβαρύνει, γι' αυτό η πιο σημαντική προϋπόθεση να υλοποιηθεί ένα από αυτά τα προγράμματα είναι το μεράκι τους.» (Προϊστάμενος Εκπαίδευσης)
- «Τα προγράμματα παίρνουν χρόνο από την Ευέλικτη Ζώνη, την οποία πολλοί δάσκαλοι θα ήθελαν να τη χρησιμοποιήσουν για τη συμπλήρωση της ύλης.» (εκπαιδευτικός)

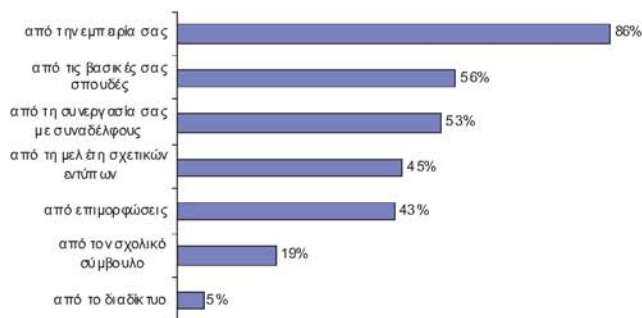
Αξιολόγηση του μαθητή

- Η αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας παίζει σημαντικό ρόλο στη συνδιαμόρφωση της ποιότητας της εκπαίδευσης, επειδή αποτελεί *μηχανισμό συνεχούς παρακολούθησης* της προόδου των μαθητών/τριών και της αποτελεσματικότητας στη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, *μηχανισμό πιστοποίησης* των μαθητικών επιδόσεων (με τελικές, πανελλαδικές εξετάσεις και τίτλους σπουδών) και *δείκτη της παιδαγωγικής ποιότητας* σε επίπεδο σχολικής μονάδας.
- Αν και θεσμοθετήθηκαν εναλλακτικές προσεγγίσεις αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας, στην πράξη κυριαρχούν οι παραδοσιακές, ακόμα και στο Δημοτικό Σχολείο, γεγονός που αναδεικνύει την έλλειψη επαρκούς παιδαγωγικής καθοδήγησης των εκπαιδευτικών σε θέματα αξιολόγησης του μαθητή.
- Ένα σημαντικό ποσοστό εκπαιδευτικών θεωρεί αναγκαία την επιμόρφωση σε θέματα αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας, αποδεικνύοντας ότι οι πρακτικές της «εμπειρικής» αξιολόγησης, της συνεργασίας των εκπαιδευτικών ή της αναζήτησης βοήθειας από το διαδίκτυο γίνονται κατ' ανάγκην.
- Ένα πολύ υψηλό ποσοστό εκπαιδευτικών, ανεξαρτήτως βαθμίδας, χρησιμοποιεί παραδοσιακές μεθόδους αξιολόγησης (*προφορικά, tests*), ενώ η κλασική μέθοδος των *διαγωνισμάτων*, προτιμάται από τους εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σε αντίθεση με εκείνους της Πρωτοβάθμιας, όπου τα διαγωνίσματα δεν είναι υποχρεωτικά. Εξάλλου, το ποσοστό εκπαιδευτικών που εστιάζει την αξιολόγησή του στις *εργασίες* των μαθητών/τριών μειώνεται αισθητά στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε Λύκεια.
- Οι τεχνικές αξιολόγησης που στοχεύουν στη διερεύνηση του *γνωστικού αποτελέσματος* (προφορικά, tests, διαγωνίσματα) κερδίζουν την προτίμηση των εκπαιδευτικών.
- Η *παρατήρηση*, μία από τις τεχνικές αξιολόγησης που «*αποτιμά χαρακτηριστικά του/της μαθητή/τριας, όπως η συνεργατικότητα, η προσπάθεια, το ενδιαφέρον, η συνολική παρουσία και η συμπεριφορά στο σχολείο*», επιλέγεται από νεότερους, κυρίως, εκπαιδευτικούς.

Με ποιους από τους παρακάτω τρόπους αξιολογείτε τους μαθητές σας;

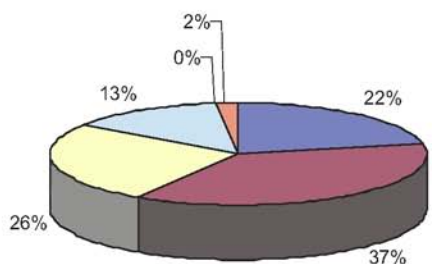
Πώς μάθατε να αξιολογείτε τους μαθητές σας;

* Σε μερικά γραφήματα οι συνολικές συχνότητες των απαντήσεων υπερβαίνουν το 100%, επειδή οι ερωτώμενοι είχαν περισσότερες από μία επιλογές.

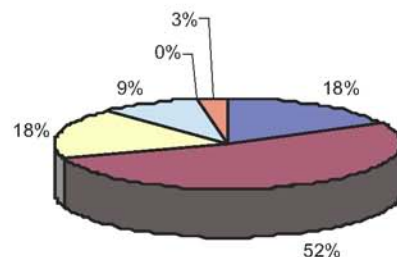
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σε ποιο βαθμό θεωρείτε (εκπαιδευτικοί) ότι έχετε ανάγκη επιμόρφωσης στον τομέα της αξιολόγησης του μαθητή;

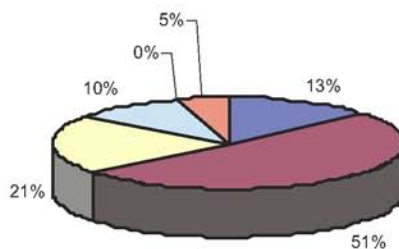
■ Πολύ ■ Αρκετά ■ Λίγο ■ Καθόλου ■ ΔΞ / ΔΑ ■ ΔΕ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

Γνωρίζετε (εκπαιδευτικοί) τις οδηγίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ.-Π.Ι. για την αξιολόγηση του μαθητή;

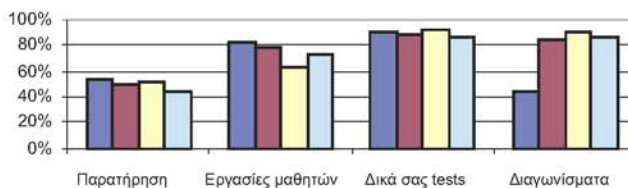
■ Πολύ ■ Αρκετά ■ Λίγο ■ Καθόλου ■ ΔΞ/ΔΑ ■ Δε Συμπληρώθηκε

Εφαρμόζετε (εκπαιδευτικοί) τις οδηγίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ.-Π.Ι. για την αξιολόγηση του μαθητή;

■ Πολύ ■ Αρκετά ■ Λίγο ■ Καθόλου ■ ΔΞ/ΔΑ ■ Δε Συμπληρώθηκε

Με ποιους από τους παρακάτω τρόπους αξιολογείτε τους μαθητές σας;

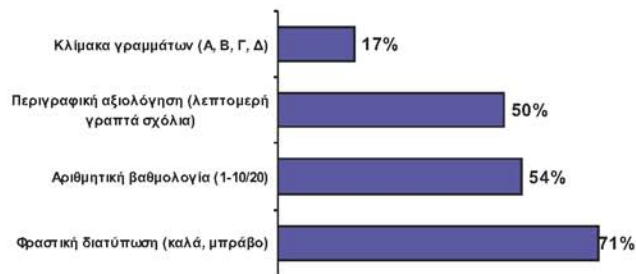

■ Εκπαιδευτικοί Δημοτικού ■ Εκπαιδευτικοί Γυμνασίου
■ Εκπαιδευτικοί Λυκείου ■ Εκπαιδευτικοί Τ.Ε.Ε.

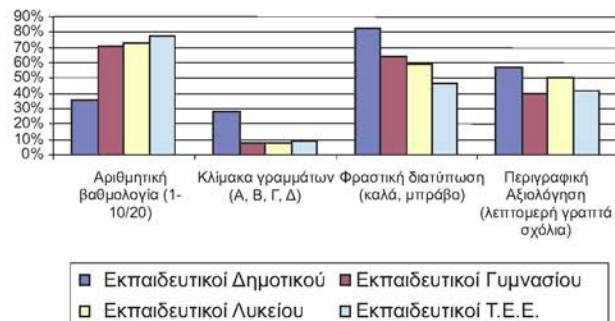
Αξιολόγηση του μαθητή

- Ως σημαντικότερα κριτήρια αξιολόγησης οι μαθητές/τριες θεωρούν τη *συμμετοχή στο μάθημα* και τη *συμπεριφορά* στην τάξη, πιστεύοντας ότι η *κριτική ικανότητα* και η *δημιουργικότητα* βαραίνουν πολύ λιγότερο.
- Η *φραστική διατύπωση* ως μέσο έκφρασης του αξιολογικού αποτελέσματος συγκεντρώνει την προτίμηση των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ενώ η *αριθμητική βαθμολογία* εκείνων της Δευτεροβάθμιας. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εκπαιδευτικών διατυπώνει με *σύντομες φράσεις* αξιολογικές κρίσεις (μπράβο, καλά, κ.λπ.).
- Οι μαθητές/τριες των δύο βαθμίδων εκπαίδευσης προτιμούν την *αριθμητική βαθμολογία*, με δεύτερη επιλογή την *περιγραφική αξιολόγηση*.
- Η βαθμολογική αξιολόγηση φαίνεται σημαντική για τους γονείς, αν και εκείνοι των μαθητών/τριών του Λυκείου την εμπιστεύονται λιγότερο των υπολοίπων ως ακριβές και αξιόπιστο κριτήριο της προόδου των μαθητών/τριών.
- Αρχίζει να γίνεται κοινή συνείδηση των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία, εκπαιδευτικών, μαθητών/τριών και γονέων, ότι η απλή αριθμητική αποτίμηση της επίδοσης των μαθητών/τριών δεν αποτελεί επαρκή αποτύπωση της αξιολογικής κρίσης και ούτε είναι αφ' εαυτής ικανή να λειτουργήσει ως ανατροφοδοτικός μηχανισμός.

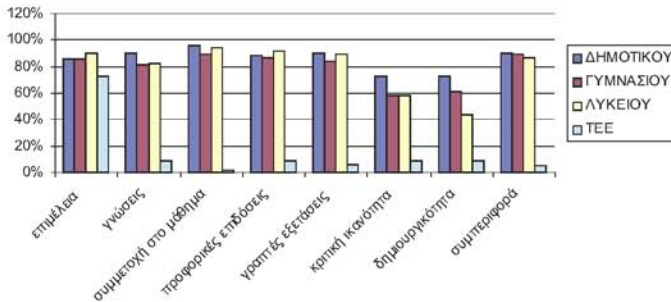
Ποιες από τις παρακάτω μορφές αξιολόγησης χρησιμοποιείτε προκειμένου να διατυπώσετε τις αξιολογικές σας κρίσεις για τους μαθητές σας κατά την καθημερινή πρακτική;

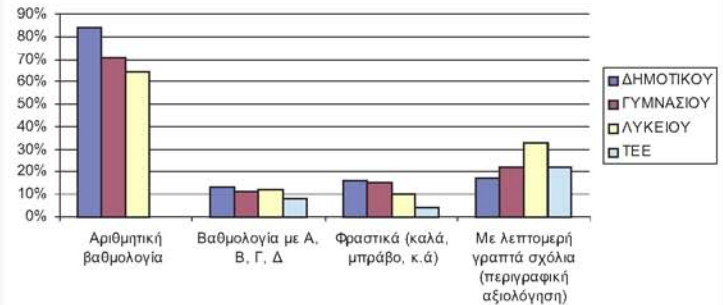
Σημειώστε ποιες από τις παρακάτω μορφές χρησιμοποιείτε προκειμένου να διατυπώσετε τις αξιολογικές σας κρίσεις για τους μαθητές σας κατά την καθημερινή πρακτική.

Πόσο σημαντικό ρόλο πιστεύεις ότι παίζουν τα παρακάτω για την αξιολόγησή σου από τους δασκάλους σου;

Με ποιους από τους παρακάτω τρόπους θα προτιμούσες να βαθμολογείσαι;

- «Νομίζω πως, αν η βαθμολογία γίνεται σωστά, ο εκπαιδευτικός δηλαδή πραγματικά επιβραβεύει αυτά που πρέπει να επιβραβεύσει, η βαθμολογία δεν είναι άσχημη.» (γονέας)
- «Γενικά δεν συμφωνώ με τη βαθμολόγηση. Καταρχάς μπορείς να αξιολογείς ένα Βουλγαράκι με τον ίδιο τρόπο που θα αξιολογήσεις ένα Ελληναί; Ας πούμε, σε έναν αδιάφορο μαθητή Έλληνα θα βάλεις 5, στον Βούλγαρο που δεν ξέρει τη γλώσσα και το παλεύει τι θα βάλεις; 5 και σ' αυτόν; (...) Πέρσι είχα παιδί με ειδικές ανάγκες στην τετάρτη και δεν ήξερε ούτε τα γράμματα της αλφαβήτα να ξεχωρίσει. Πώς να το βαθμολογούσα αυτό το παιδί;» (εκπαιδευτικός)
- «Δεν μπορώ να αξιολογήσω μόνο την επίδοση, αξιολογώ την προσωπικότητα του, τη συμπεριφορά του μέσα στην τάξη, την επικοινωνία, την ομαδικότητά του, τη δημιουργική σκέψη: στην προσπάθεια δίνω σημαντικό βαθμό.» (εκπαιδευτικός)
- «Οι μέτριοι μαθητές προτιμούν τα σχόλια, γιατί λειτουργούν αγχολυτικά και στενοχωριούνται με έναν πιο μέτριο βαθμό, ενώ τους πιο καλούς μαθητές ικανοποιεί η αριθμητική βαθμολογία.» (εκπαιδευτικός)
- «Για μένα δεν μπορεί να υπάρχει παιδί που να μπορεί να πάρει σε όλα τα μαθήματα 20. Θεός είναι; Εγώ δεν λέω ότι δεν υπάρχουν καλοί μαθητές, σίγουρα υπάρχουν οι εξαιρέσεις. Δεν μπορεί όμως σε μια τάξη 25 παιδιών τουλάχιστον οι 17 να έχουν στα περισσότερα μαθήματα 20.» (μαθητής)
- «Μπορεί να μου δημιουργήσει λάθος προσδοκίες σχετικά με το παιδί μου, δηλαδή το παιδί μου δεν είναι του 10, είναι του 8· αν το ξέρω, αλλιώς το αντιμετωπίζω κι αλλιώς, αν είναι συγκαλυμμένο (...) πίσω από έναν βαθμό, και μεθαύριο πελαγώνω.» (γονέας)

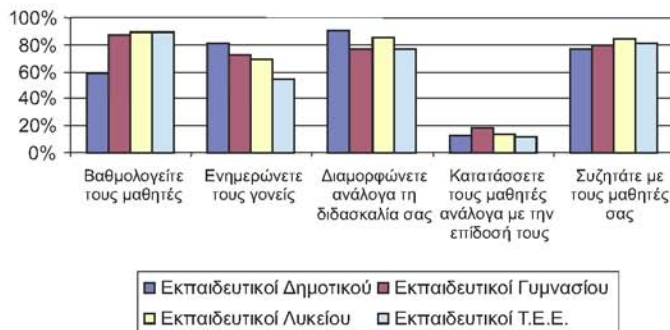
Αξιολόγηση του μαθητή

- Η γενικότερη στάση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων ως προς την ενσωμάτωση της αξιολόγησης της προόδου των μαθητών/τριών στη διδακτική και μαθησιακή διαδικασία είναι θετική και σύμφωνη με τη φιλοσοφία του Δ.Ε.Π.Σ. και των νέων Α.Π.Σ.: η συντριπτική πλειονότητα των ερωτηθέντων χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για να *διαμορφώσουν ανάλογα τη διδασκαλία τους και να συζητήσουν με τους/τις μαθητές/τριες*.
- Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης για τη *βαθμολόγηση των μαθητών/τριών* είναι εντονότερη στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, και ιδιαίτερα στην Τ.Ε.Ε. και το Γενικό Λύκειο.
- Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι οι γονείς εμπιστεύονται την αξιολογική τους κρίση, στάση η οποία επιβεβαιώνεται από τις αντιλήψεις των γονέων για το ότι η βαθμολογία του παιδιού τους αποτυπώνει με ακρίβεια και αντικειμενικότητα την πρόδοό του, κυρίως όσον αφορά στην αριθμητική βαθμολογία των γραπτών τεστ και σε αυτήν του τριμήνου/ τετραμήνου.
- Οι γονείς φαίνεται ότι βασίζονται περισσότερο στη γραπτή βαθμολογία για να εκτιμήσουν την πρόοδο του παιδιού τους και λιγότερο στα σχόλια των εκπαιδευτικών που διατυπώνονται σε πρόσωπο με πρόσωπο συζήτηση, κατά την επίσκεψη τους στο σχολείο.
- Πάνω από δύο στους τρεις εκπαιδευτικούς δηλώνουν πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι από τις επιδόσεις και τη συμπεριφορά των μαθητών/τριών τους, με σημαντικότερη εξαίρεση τους εκπαιδευτικούς της Τ.Ε.Ε., αναφορικά κυρίως με την επίδοση και λιγότερο με τη συμπεριφορά των μαθητών/τριών τους.

Με ποιον τρόπο χρησιμοποιείτε (εκπαιδευτικοί) τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθητών σας;

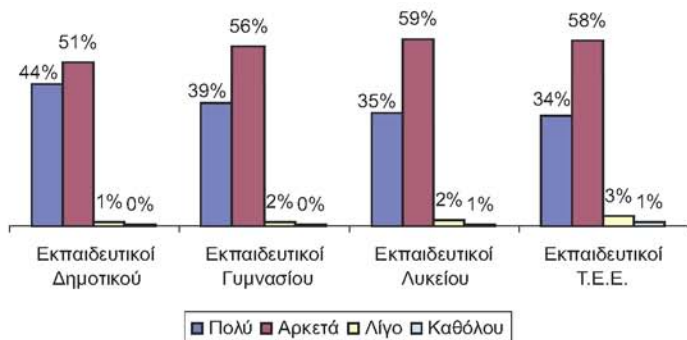

Με ποιον τρόπο χρησιμοποιείτε (εκπαιδευτικοί) τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθητών σας;

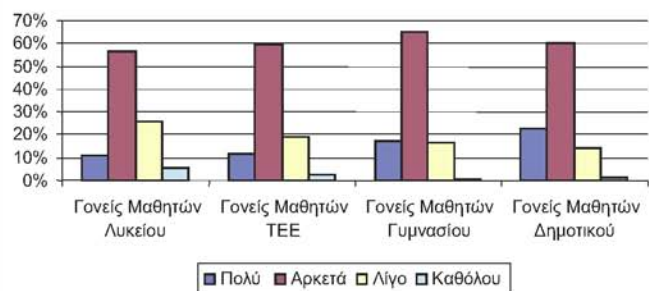

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

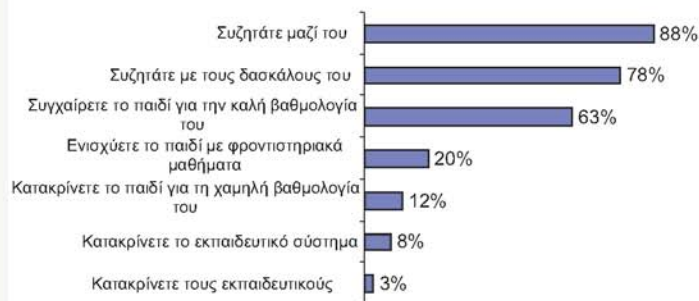
Εμπιστεύονται οι γονείς τις αξιολογήσεις σας;

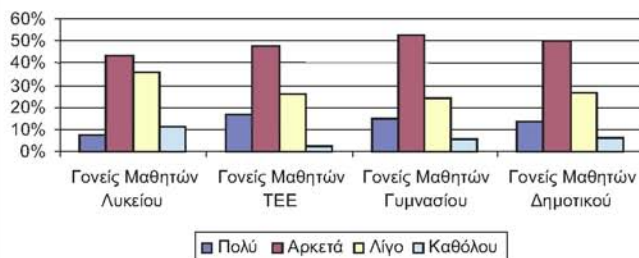
Σε ποιο βαθμό η βαθμολογία του παιδιού σας αποτυπώνει με ακρίβεια και αντικειμενικότητα την πρόδοό του;

Τι κάνετε μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας του παιδιού σας;

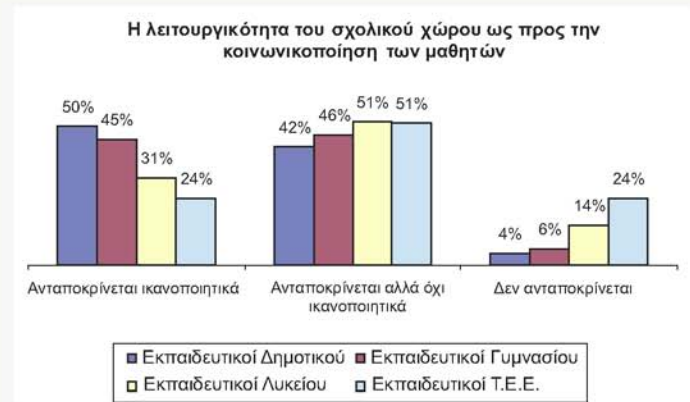

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η σχολική βαθμολογία προδιαγράφει αξιόπιστα την εισαγωγή ή μη του μαθητή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση;

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

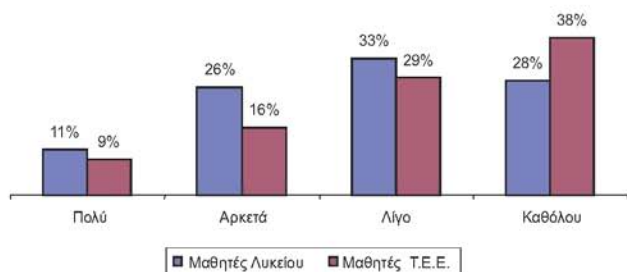
- Οι απόψεις εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών για τη «λειτουργικότητα του σχολείου» ταυτίζονται σε μεγάλο βαθμό: και οι δύο ομάδες θεωρούν ότι το σχολείο *δεν ανταποκρίνεται ικανοποιητικά* ως προς τις αίθουσες διδασκαλίας και ως προς τις ειδικές αίθουσες (εργαστήρια κ.λπ.), ενώ *δεν ανταποκρίνεται καθόλου* ως προς τη διευκόλυνση των μαθητών/τριών με αναπηρία, τους χώρους στάθμευσης και τις αίθουσες πολλαπλών χρήσεων.
- Η λειτουργικότητα του κτιρίου δεν βοηθά τη διδασκαλία με χρήση εποπτικών μέσων ή την αξιοποίηση της βιβλιοθήκης, αλλά ανταποκρίνεται σχετικά καλά στην προώθηση ανθρωπίνων σχέσεων φιλίας και, γενικότερα, στην κοινωνικοποίηση των μαθητών/τριών.
- Ιδιαίτερη βαρύτητα στο ανοικτό ελληνικό σχολείο έχει η λειτουργικότητα των υπαίθριων χώρων, η οποία κρίνεται σχετικά καλή σε σχέση με τις αίθουσες διδασκαλίας. Παρόμοια στάση ανιχνεύεται και ως προς την εξυπηρέτηση, από πλευράς υλικοτεχνικής υποδομής, των ανοιχτών πολιτιστικών εκδηλώσεων.
- Οι διαμετρικά αντίθετες εκτιμήσεις των εκπαιδευτικών στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο αποδεικνύουν ότι η διοργάνωση και η διεξαγωγή ανοικτών πολιτιστικών εκδηλώσεων δεν εξαρτάται τόσο από τη λειτουργικότητα ή την αισθητική του κτιρίου όσο από τη γενικότερη λειτουργία του σχολείου και το θεσμικό του πλαίσιο.
- Οι μαθητές/τριες-χρήστες αξιολογούν αρνητικά όχι μόνο τις ελλείψεις σε εξοπλισμό των σχολικών μονάδων, αλλά και τον γενικότερο σχεδιασμό του σχολικού κατασκευασμένου περιβάλλοντος, γεγονός που, συμπερασματικά, αναδεικνύει την επιτακτική ανάγκη συνεργασίας και στενής σχέσης μεταξύ των αρχιτεκτονικών σχεδιαστών και των χρηστών του σχολικού περιβάλλοντος (μαθητών/τριών - εκπαιδευτικών), με στόχο την αναβάθμιση της μορφής, της λειτουργικότητας και της ευχρηστίας των χώρων του σχολείου.

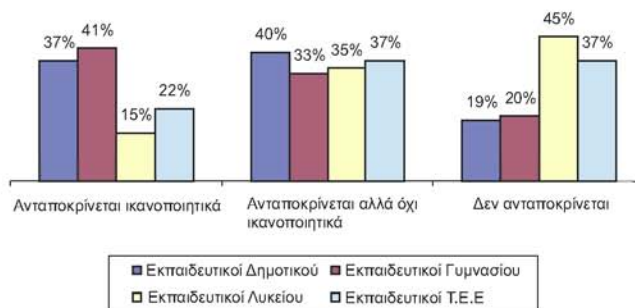
- «Επειδή έχω ζητήσει εδώ και 2 χρόνια με έγγραφο να αλλαχθούν τα δάπεδα του σχολείου, θα τα άλλαζα αυτά, γιατί είναι αμιάντου, (...) αλλά εδώ και δύο χρόνια υπάρχει το έγγραφο.» (Διευθυντής)

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

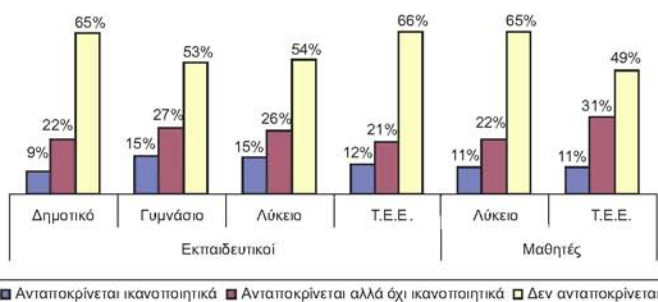
Η λειτουργικότητα του σχολικού χώρου ως προς τις ανοιχτές πολιτιστικές εκδηλώσεις

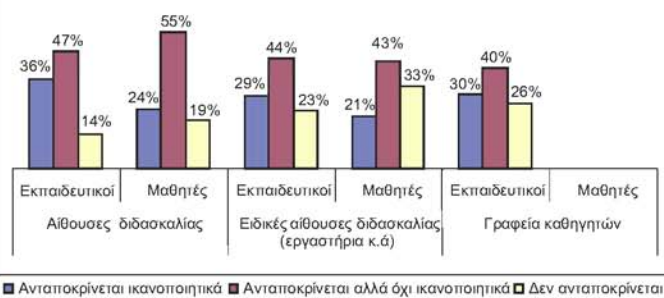
Η λειτουργικότητα του σχολικού χώρου ως προς τις ανοιχτές πολιτιστικές εκδηλώσεις

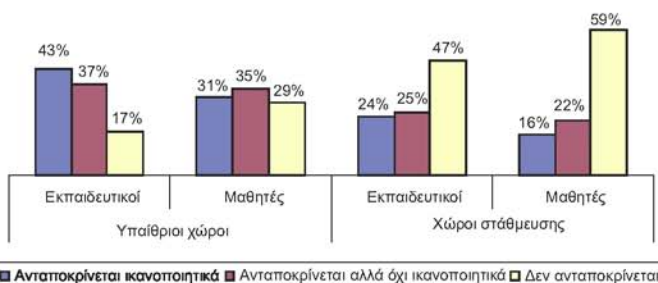
Η λειτουργικότητα του σχολικού χώρου ως προς τη διευκόλυνση των ατόμων με αναπηρία

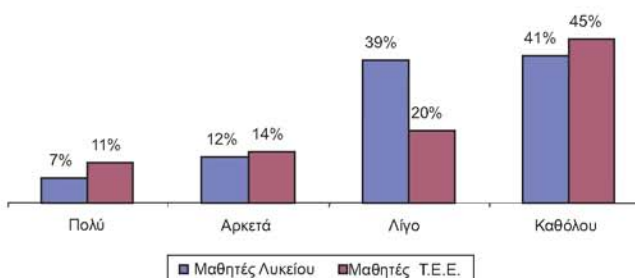
Η λειτουργικότητα του σχολικού χώρου ως προς τις αίθουσες διδασκαλίας και τα γραφεία των καθηγητών

Η λειτουργικότητα του σχολικού χώρου ως προς τους υπαίθριους χώρους και τους χώρους στάθμευσης

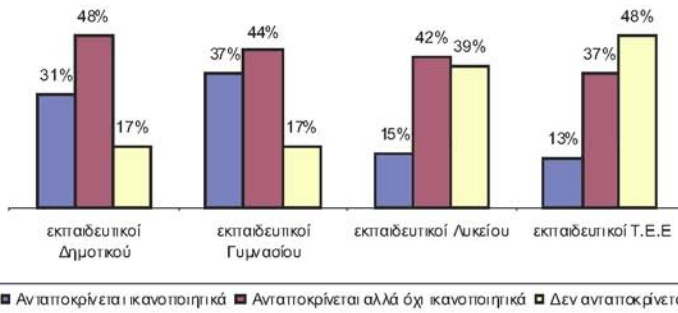
Η λειτουργικότητα του σχολικού χώρου ως προς τη συμμετοχή των μαθητών στη διδακτική διαδικασία (βιβλιοθήκες, εποπτικά μέσα κ.ά.)

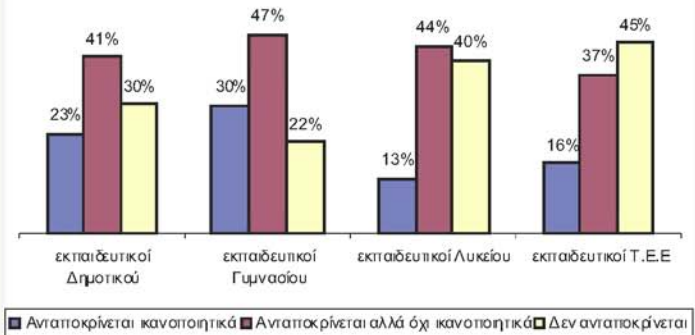
ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

- Τα μεγαλύτερα ποσοστά θετικής αξιολόγησης των εκπαιδευτικών ως προς την αισθητική του σχολείου τους αναφέρονται στους υπαίθριους χώρους και στην κοινωνικοποίηση των μαθητών/τριών, ενώ τα μεγαλύτερα συγκριτικά ποσοστά αρνητικής αξιολόγησης συνδέονται με τις *αίθουσες πολλαπλών χρήσεων*.
- Η αρνητική εκτίμηση των εκπαιδευτικών για την αισθητική των γραφείων τους είναι ιδιαίτερα αυξημένη σε σχέση με την αντίστοιχη για τη λειτουργικότητά τους.
- Οι μισοί περίπου εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι οι αίθουσες διδασκαλίας ανταποκρίνονται αλλά *όχι ικανοποιητικά* στις αισθητικές ανάγκες της σχολικής κοινότητας.
- Η συνολική αρνητική εκτίμηση των μαθητών/τριών για την «αισθητική του σχολικού περιβάλλοντος» θα πρέπει να συνοπολογιστεί με τη γενικώς χαμηλή αρχιτεκτονική «κουλτούρα» του συνόλου και την αδυναμία αντίληψης της ποιότητας του αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος.

Η αισθητική του σχολικού χώρου ως προς τις αίθουσες διδασκαλίας

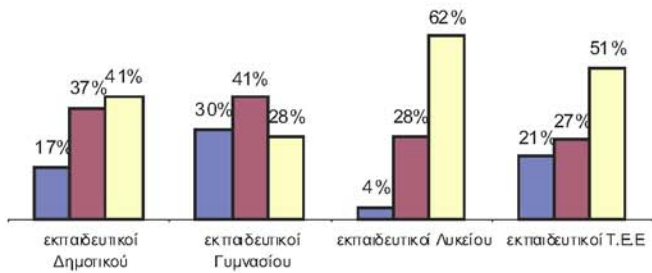

Η αισθητική του σχολικού χώρου ως προς τα γραφεία των καθηγητών

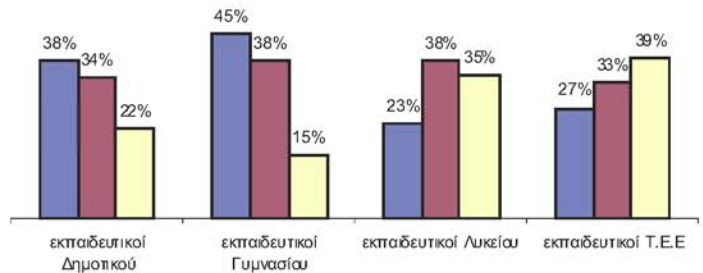
ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Η αισθητική του σχολικού χώρου ως προς τις αίθουσες εκδηλώσεων

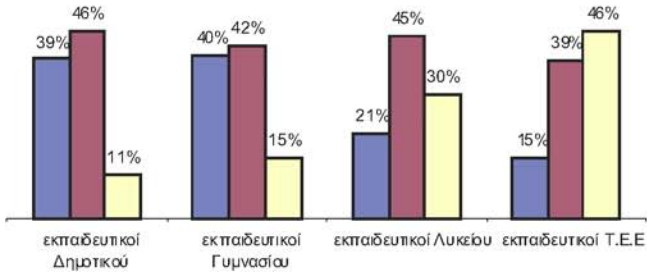
■ Ανταποκρίνεται ικανοποιητικά ■ Ανταποκρίνεται αλλά όχι ικανοποιητικά ■ Δεν ανταποκρίνεται

Η αισθητική του σχολικού χώρου ως προς τους υπαίθριους χώρους

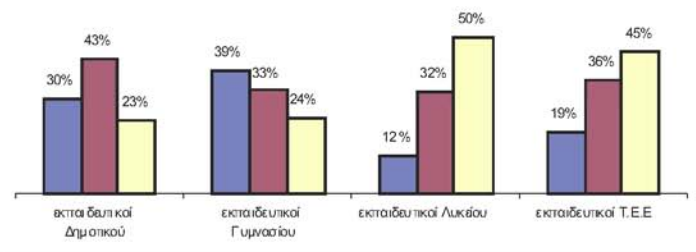
■ Ανταποκρίνεται ικανοποιητικά ■ Ανταποκρίνεται αλλά όχι ικανοποιητικά ■ Δεν ανταποκρίνεται

Η αισθητική του σχολικού χώρου και η υποβοήθηση της κοινωνικοποίησης των μαθητών

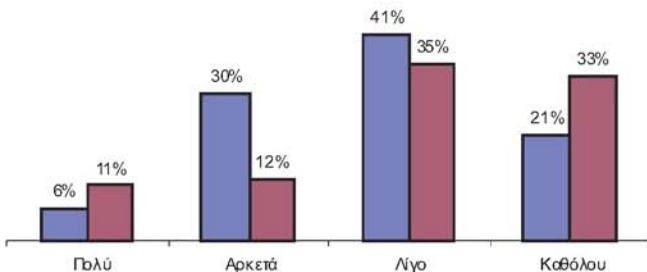
■ Ανταποκρίνεται ικανοποιητικά ■ Ανταποκρίνεται αλλά όχι ικανοποιητικά ■ Δεν ανταποκρίνεται

Η αισθητική του σχολικού χώρου και η συμβολή της στις ανοιχτές πολιτιστικές εκδηλώσεις

■ Ανταποκρίνεται ικανοποιητικά ■ Ανταποκρίνεται αλλά όχι ικανοποιητικά ■ Δεν ανταποκρίνεται

Η αισθητική του σχολικού χώρου κατά τη γνώμη των μαθητών

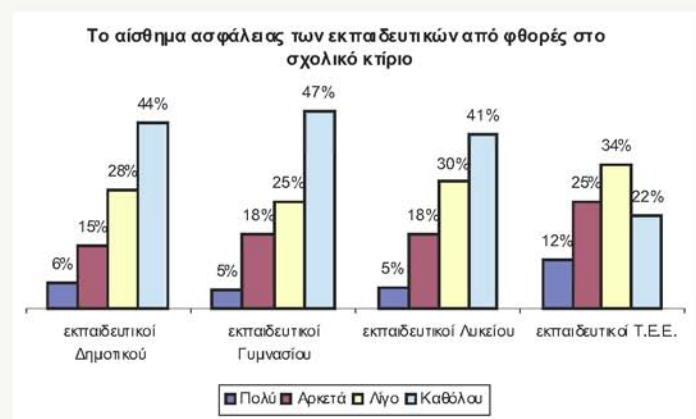
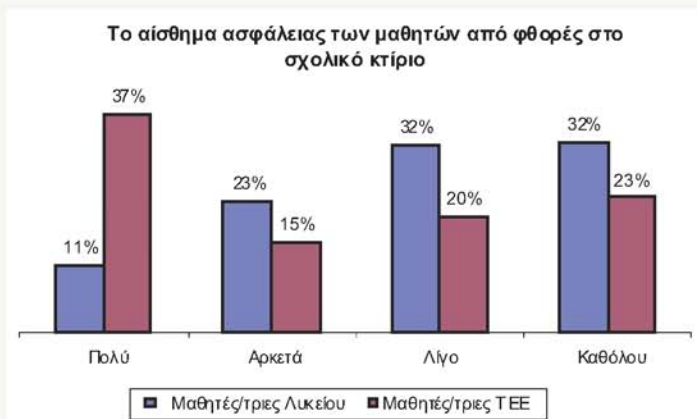

■ Μαθητές/τριες Λυκείου ■ Μαθητές/τριες Τ.Ε.Ε.

«Γενικά το περιβάλλον του σχολείου και εξωτερικά και εσωτερικά (...) είναι μονόχρωμο, δεν είναι ωραίο.» (μαθητής)

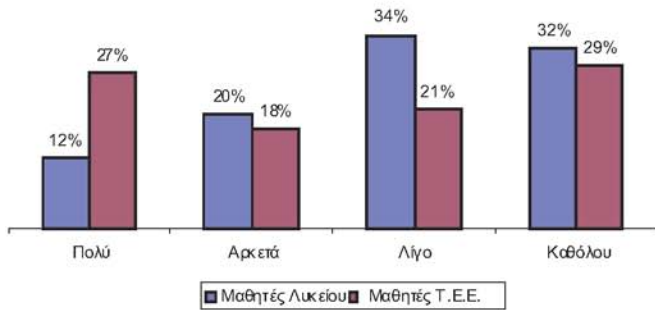
ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

- Δεν είναι τόσο αρνητική όσο θα ανέμενε κανείς η στάση των ερωτωμένων σχετικά με το αίσθημα «ασφάλειας» ή ανασφάλειας που εκπαιδευτικοί και μαθητές/τριες αισθάνονται στο σχολείο τους, όσον αφορά σε ζητήματα όπως οι φθορές του κτιρίου, το ενδεχόμενο σεισμού, τα φαινόμενα ενδοσχολικής και εξωσχολικής βίας κ.τ.λ.
- Μόνο ο ένας στους τρεις εκπαιδευτικούς αισθάνεται *αρκετά έως πολύ ανασφαλής* μέσα στον σχολικό χώρο λόγω πιθανού σεισμού, ενώ στην πλειονότητά τους αισθάνονται *ασφαλείς* σε σχέση με φθορές στο κτίριο και με φαινόμενα ενδοσχολικής ή εξωσχολικής βίας και παραβατικότητας.
- Οι μαθητές/τριες αισθάνονται (έστω και λίγο) περισσότερο ανασφαλείς σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς, με το μεγαλύτερο ποσοστό της ανασφάλειάς τους να συνδέεται με φθορές στο κτίριο και όχι με επαπειλούμενο σεισμό, όπως συμβαίνει με τους εκπαιδευτικούς.
- Τα χαμηλά ποσοστά ανασφάλειας από *ενδοσχολική* ή *εξωσχολική βία* που νιώθουν οι μαθητές/τριες ή οι εκπαιδευτικοί όταν βρίσκονται στο σχολείο τους, επιβεβαιώνουν την εκτίμηση ότι τα κρούσματα βίας που εμφανίζονται στα ελληνικά σχολεία είναι περιστασιακά, περιπτωσιακά και αποσπασματικά και δεν διαταράσσουν τη σχολική ζωή.
- Ο «Σχολικός Χώρος» και όλα όσα αυτός εμπεριέχει, δεν είναι μόνον ζήτημα ελλείψεων που η πολιτεία καλείται να καλύψει, αλλά άπτεται των ζητημάτων εκείνων που αποτελούν την πεμπτούσια των εκπαιδευτικών συστημάτων, δεδομένου ότι, χάρη στη μορφολογία και τις αισθητικές του αξίες, στα πολιτιστικά του μηνύματα, στη λειτουργικότητά του, στις λεπτομέρειες της κατασκευής του, στους συμβολισμούς του κ.ο.κ., διευκολύνει την αναβάθμιση της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας (με τους εργαστηριακούς εξοπλισμούς, τα εποπτικά μέσα και τις Νέες Τεχνολογίες) και ευνοεί την κοινωνικοποίηση των μαθητών/τριών, τις συμμετοχικές διαδικασίες και τις πολυπολιτισμικές συναναστροφές.

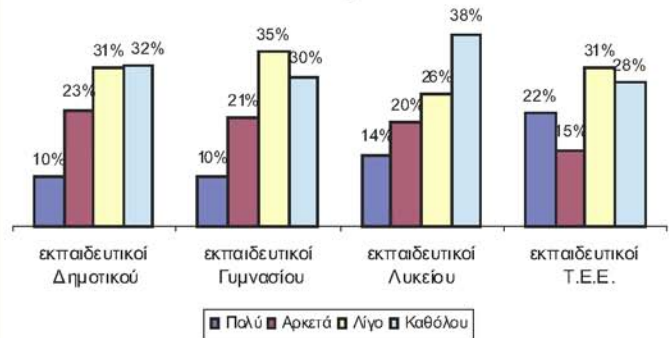

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

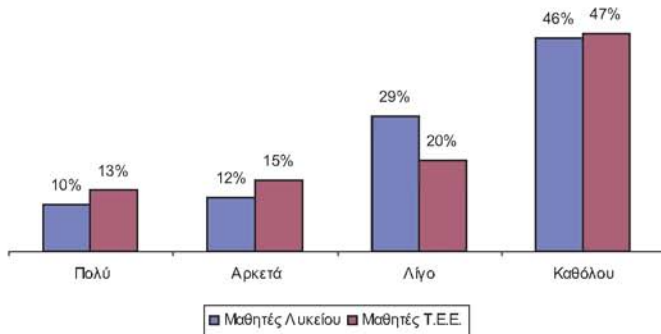
Το αίσθημα ασφάλειας στο σχολικό κτίριο από ενδεχόμενο σεισμό

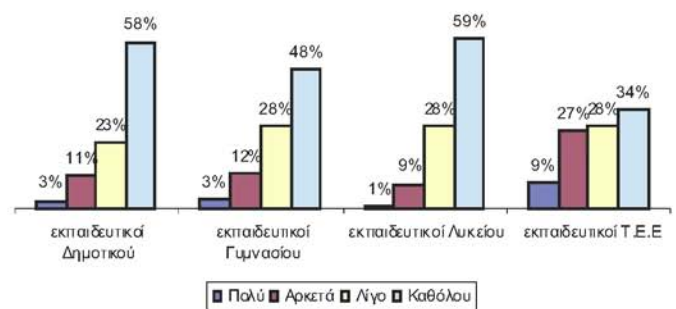
Το αίσθημα ασφάλειας στο σχολικό κτίριο από ενδεχόμενο σεισμό

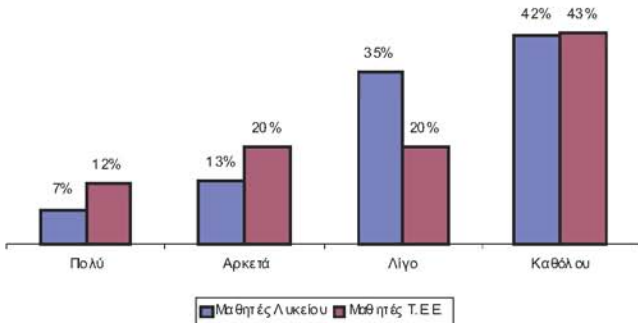
Το αίσθημα ασφάλειας στον σχολικό χώρο σε σχέση με φαινόμενα βίας από εξωσχολικά στοιχεία

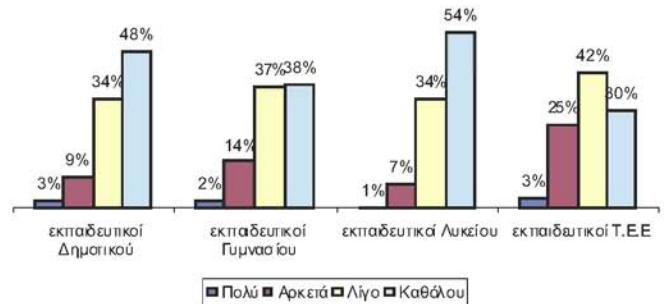
Το αίσθημα ασφάλειας στον σχολικό χώρο σε σχέση με φαινόμενα βίας από εξωσχολικά στοιχεία

Το αίσθημα ασφάλειας στον σχολικό χώρο σε σχέση με φαινόμενα ενδοσχολικής παραβατικότητας

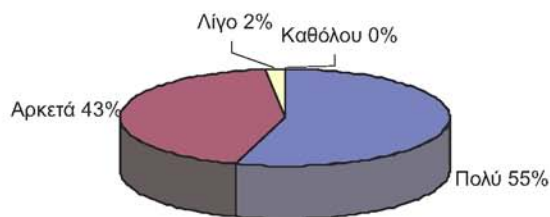
Το αίσθημα ασφάλειας στον σχολικό χώρο σε σχέση με φαινόμενα ενδοσχολικής παραβατικότητας

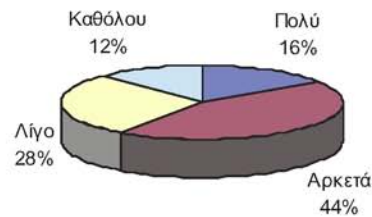
Εκπαιδευτική έρευνα

- Η εκπαιδευτική έρευνα αποτελεί σημαντικό παράγοντα υποστήριξης και ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, εφόσον μέσω αυτής προωθείται η συνεχής ενημέρωση για τη νέα εκπαιδευτική γνώση, η δυνατότητα αλληλεπίδρασης με τους ερευνητές, η ανταλλαγή απόψεων, η δοκιμή εναλλακτικών δραστηριοτήτων, η παρουσίαση μιας επιτυχημένης μεθοδολογίας, η ανάλυση αποδοτικών στρατηγικών και ο σχεδιασμός και η αξιολόγηση κάθε νέου διδακτικού περιβάλλοντος.
- Η εκπαιδευτική έρευνα στη χώρα μας ασκεί μικρή επίδραση στη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής και διεξάγεται αποσπασματικά και όχι συντονισμένα.
- Η συντριπτική πλειονότητα των Διευθυντών/τριών σχολικών μονάδων αναγνωρίζει την αναγκαιότητα διεξαγωγής εκπαιδευτικών ερευνών και τη χρησιμότητά τους.
- Οι εκπαιδευτικοί διατηρούν θετική και συνεργατική στάση ως προς τη διεξαγωγή ερευνών στα σχολεία τους, ενώ συγχρόνως διατυπώνουν την ανάγκη για έναν αποτελεσματικότερο τρόπο διάχυσης των αποτελεσμάτων, ώστε αυτά να είναι περισσότερο αξιοποιήσιμα στην εκπαιδευτική πράξη.
- Η πληροφόρηση των εκπαιδευτικών σχετικά με τις εκπαιδευτικές έρευνες είναι ελλιπής, περιστασιακή και αποσπασματική. Απαραίτητη θεωρείται η παρουσίαση των ερευνητικών αποτελεσμάτων κατά τρόπο χρηστικό, οικείο και σαφή.
- Η ενημέρωση από το διαδίκτυο είναι ο δημοφιλέστερος τρόπος ενημέρωσης για τους νέους εκπαιδευτικούς, ενώ οι παλαιότεροι προτιμούν τα επιστημονικά περιοδικά. Η διαφοροποίηση αυτή αντανακλά τη διαφορετική ταχύτητα με την οποία πραγματοποιείται η προσέγγιση, διαχείριση και αξιοποίηση της πληροφορίας.

Πόσο σημαντικό θεωρείτε (Διευθυντές) να συμμετέχει το σχολείο σας σε εκπαιδευτικές έρευνες;

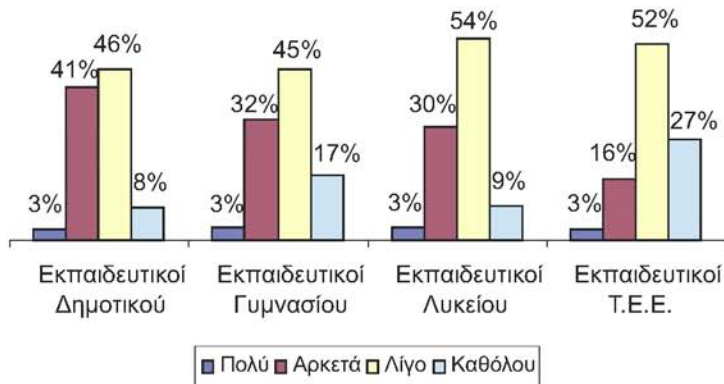
Σε ποιο βαθμό θα θέλατε (εκπαιδευτικοί) να πάρετε μέρος σε ερευνητικά εκπαιδευτικά προγράμματα;

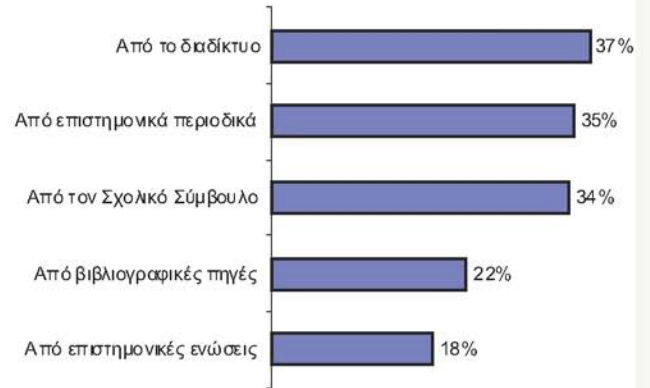
■ Πολύ ■ Αρκετά ■ Λίγο ■ Καθόλου

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ

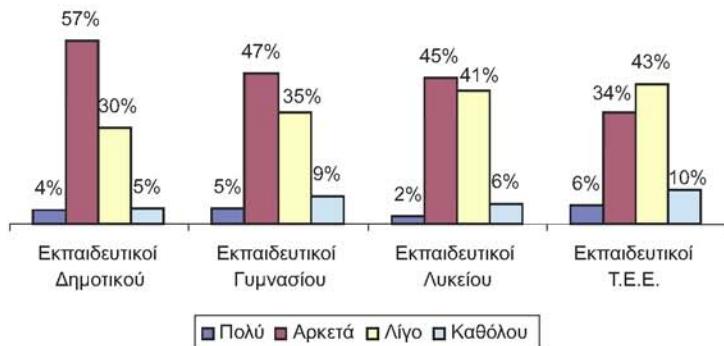
Πόσο ενημερωμένος/η θεωρείτε ότι είστε σχετικά με την εκπαιδευτική έρευνα που συντελείται;

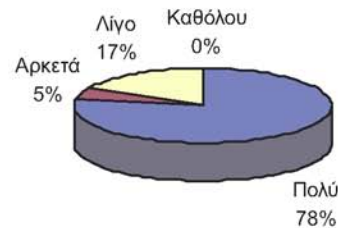
Από πού ενημερώνεστε (εκπαιδευτικοί) για την εκπαιδευτική έρευνα που πραγματοποιείται;

Σε ποιο βαθμό αξιοποιείτε τα αποτελέσματα των εκπαιδευτικών ερευνών κατά τη διδασκαλία σας;

Πόσο σημαντική θεωρείτε τη διεξαγωγή εκπαιδευτικής έρευνας στον τομέα της ειδικότητάς σας (Σχολικοί Σύμβουλοι);

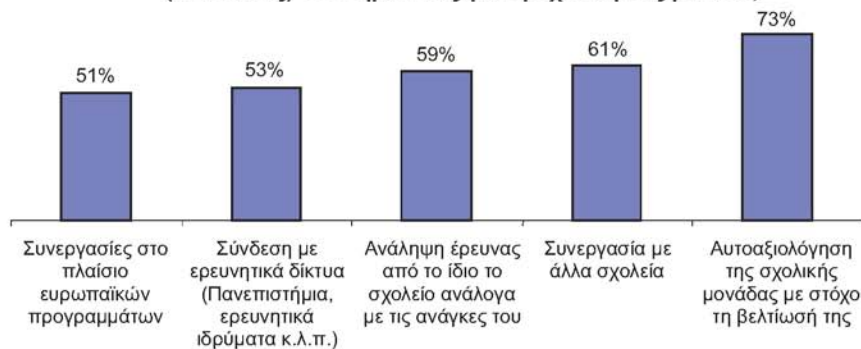

«Δεν έχει μπει στο DNA του συναδέλφου ότι θα πρέπει μια φορά την εβδομάδα να ανοίγει αυτόν τον φάκελο να δει τι έχει έρθει· θα πρέπει να τον πάρεις από το χεράκι και να του πεις ότι ήρθε κι αυτό το χαρτί.» (Διευθυντής)

Εκπαιδευτική έρευνα

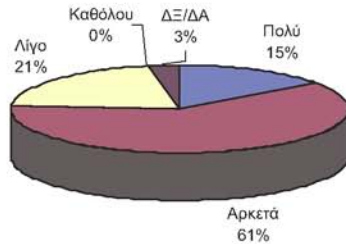
- Οι Διευθυντές/τριες σχολικών μονάδων επιλέγουν ως καταλληλότερη μορφή ανατροφοδότησης εκείνη που προέρχεται από ενδοσχολικές δράσεις και ερευνητικές προσπάθειες ατόμων που σχετίζονται άμεσα με το σχολικό περιβάλλον (π.χ. στο πλαίσιο αυτοαξιολόγησης ή συνεργασίας με άλλα σχολεία) και όχι από χώρους που θεωρούν ενδεχομένως απομακρυσμένους από τη σχολική πραγματικότητα (π.χ. Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα).
- Η ανάγκη για έρευνες με περιεχόμενο κοντά στη σχολική καθημερινότητα και με εφαρμόσιμα αποτελέσματα αποτυπώνεται στις στάσεις των εκπαιδευτικών.
- Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις έρευνες, προκειμένου να είναι ουσιαστικά και λειτουργικά εποικοδομητική, προϋποθέτει αποτελεσματική και συστηματική στήριξη της πρόσβασής τους στα ερευνητικά δεδομένα, με την αξιοποίηση ηλεκτρονικών ιστοσελίδων ή εφημερίδων-εντύπων που θα διανέμονται στα σχολεία.
- Σημαντικό ποσοστό Σχολικών Συμβούλων (62%) πραγματοποιεί εκπαιδευτική έρευνα σε σχολεία της περιφέρειας ευθύνης του.
- Η γενικότερη διαπίστωση για την ανάγκη αναβάθμισης της εκπαιδευτικής έρευνας θα πρέπει να συνοδευτεί από δράσεις που θα δίδουν προτεραιότητα στα εξής: α) θεσμοθέτηση ενός κεντρικού συντονιστικού φορέα για την προβολή και αξιοποίηση των εκπαιδευτικών ερευνών, β) επιλογή θεματολογίας που να εναρμονίζεται με τις ανάγκες της εκπαιδευτικής πραγματικότητας, γ) επέκταση του συστήματος διάχυσης ερευνητικών αποτελεσμάτων μέσω ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και δ) συνεργασία μεταξύ των ερευνητικών φορέων του Υ.Π.Ε.Π.Θ. (Π.Ι. και Κ.Ε.Ε.) για την αξιολόγηση των πιλοτικών ερευνών και την ανατροφοδότηση από την εφαρμογή τους.

Ποιες από τις παρακάτω ερευνητικές δραστηριότητες θεωρείτε (Διευθυντές) πιο σημαντικές για τη σχολική σας μονάδα;

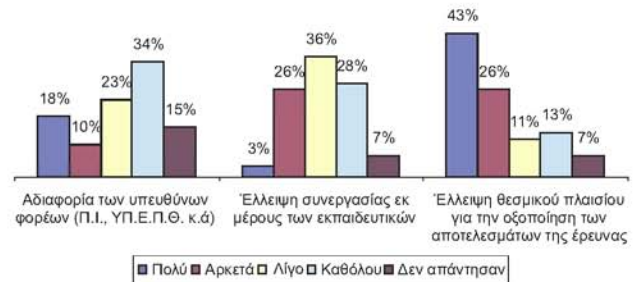

Αλλά όμως θα πρέπει αυτές (...) να ξεκινήσουν καταρχήν σε πειραματικό επίπεδο· άλλωστε τα πειραματικά σχολεία αυτό το σκοπό έχουν. Και η όποια διαδικασία μεταρρύθμισης ή αλλαγών θα πρέπει να ερευνηθεί τι αποτέλεσμα έχει σε τακτά χρονικά διαστήματα.» (Διευθυντής)

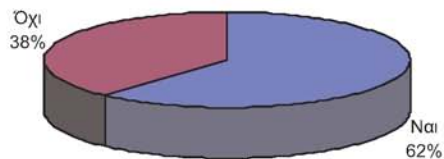
Σε ποιο βαθμό αξιοποιείτε (Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων) τα αποτελέσματα των εκπαιδευτικών ερευνών στο έργο σας;

Αν έχετε πραγματοποιήσει (Σχολικοί Σύμβουλοι) εκπαιδευτική έρευνα, σε ποιο βαθμό αντιμετωπίσατε τα παρακάτω προβλήματα κατά τη διεκτέλεσή της;

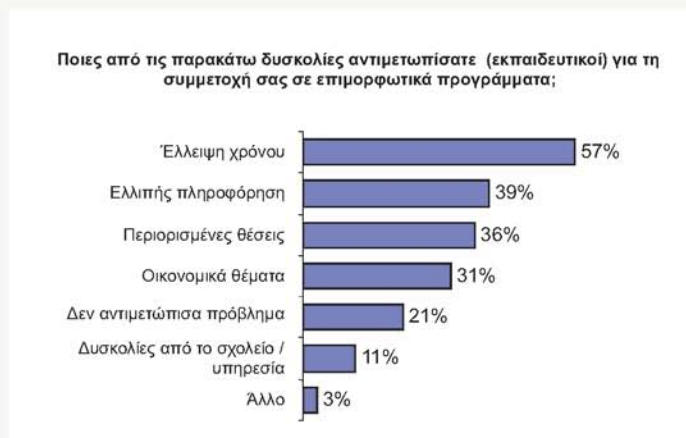
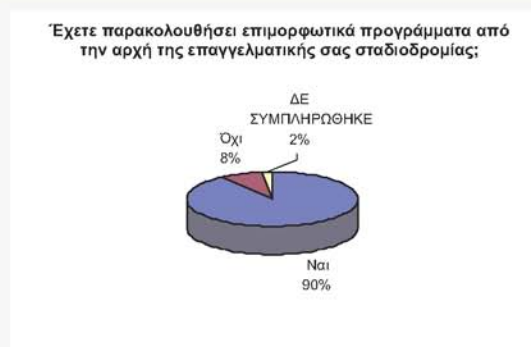
Έχετε πραγματοποιήσει (Σχολικοί Σύμβουλοι) εκπαιδευτική έρευνα στα σχολεία της περιφέρειάς σας κατά τη διάρκεια της θητείας σας;

- «Η οποιαδήποτε έρευνα, η οποιαδήποτε μεταρρύθμιση, εάν δεν παρακολουθηθεί στην εξέλιξη της, τότε να μην γίνει. (...) Αν αυτό το πράγμα δεν το παρακολουθώ συνεχώς, ώστε να έχω και παρεμβατικές και διορθωτικές κινήσεις, αυτό δεν θα λειτουργήσει πουθενά. Η έρευνα πρέπει να έχει και ένα όραμα.» (Διευθυντής)
- «Ένα χαρτί που να λέει τα αποτελέσματα της έρευνας αρκεί.» (Σχολικός Σύμβουλος)

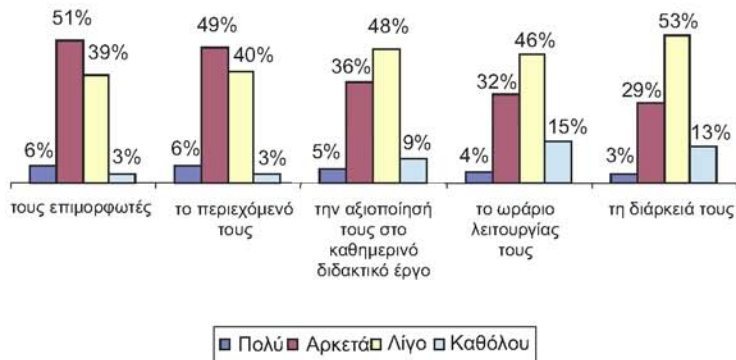
Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

- Η ποιότητα της επιμόρφωσης συνδέεται με την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών σε μια *δια βίου* προοπτική, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης.
- Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, όπως υλοποιείται σήμερα, είναι σε μεγάλο βαθμό ένα «εξωτερικό» στοιχείο που δεν έχει ενταχθεί οργανικά στη σχολική ζωή και τη ζωή των εκπαιδευτικών, με αποτέλεσμα να παραμένει ζητούμενο η σύνδεσή της με τις ανάγκες, τους χρόνους και τους ρυθμούς λειτουργίας των σχολείων.
- Οι εκπαιδευτικοί διατηρούν θετική στάση ως προς την αναγκαιότητα της επιμόρφωσης. Θεωρούν επίσης την επιμόρφωση ως μια διαδικασία απαραίτητη *σε όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής τους ζωής* και αλληλένδετη με την επαγγελματική τους ιδιότητα. Θέτουν όμως σημαντικά ζητήματα για την υλοποίησή της στην πράξη.
- Η έλλειψη χρόνου αναδεικνύεται ως η βασική δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί για την παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων. Ακολουθούν με μεγάλη διαφορά η ελλιπής πληροφόρηση και οι περιορισμένες θέσεις.
- Οι απόψεις των εκπαιδευτικών, των Σχολικών Συμβούλων και των Διευθυντών/τριών για το περιεχόμενο και τις μεθοδολογίες της επιμόρφωσης δίδουν προβάδισμα στις *ενεργές συμμετοχικές μορφές επιμόρφωσης, τη σύνδεση θεωρίας και πράξης, τη σύνδεση επιμόρφωσης-σχολείου και την επίλυση σχολικών προβλημάτων*. Προσεγγίζουν, με άλλα λόγια, την επιμόρφωση ως δυνατότητα αύξησης των ευκαιριών επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών.

- «Τα τελευταία χρόνια δεν γίνεται πουθενά επιμόρφωση, δεν υπάρχουν οργανωμένα προγράμματα, εκτός από αυτά που αφορούν τους νεοδιόριστους.» (εκπαιδευτικός)
- «Οι εγκύκλιοι δεν είναι αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσης.» (εκπαιδευτικός)

Σε ποιο βαθμό τα επιμορφωτικά προγράμματα που παρακολουθήσατε (εκπαιδευτικοί) ανταποκρίνονται στις προσδοκίες σας σχετικά με τα παρακάτω;

- «Όταν πρόκειται να κάνεις επιμόρφωση μακράς διάρκειας, δεν μπορεί ταυτόχρονα να κάνεις και εκπαιδευτικό έργο (...), δεν μπορείς να αφιερωθείς, δεν μπορείς να δώσεις αυτό που λέμε όλη σου τη διάθεση και την όρεξη, για να μπορέσεις να κάνεις αυτό το πράγμα· είναι λιγάκι δύσκολο.» (Διευθυντής)
- «Η επιμόρφωση δεν πρέπει να έχει θεωρητικό χαρακτήρα όπως στο Πανεπιστήμιο (...), γιατί στο Πανεπιστήμιο μαθαίνουμε τα πράγματα θεωρητικά (...)· καμιά σχέση με αυτά (...) που βλέπουμε μπροστά μας εδώ.» (εκπαιδευτικός)

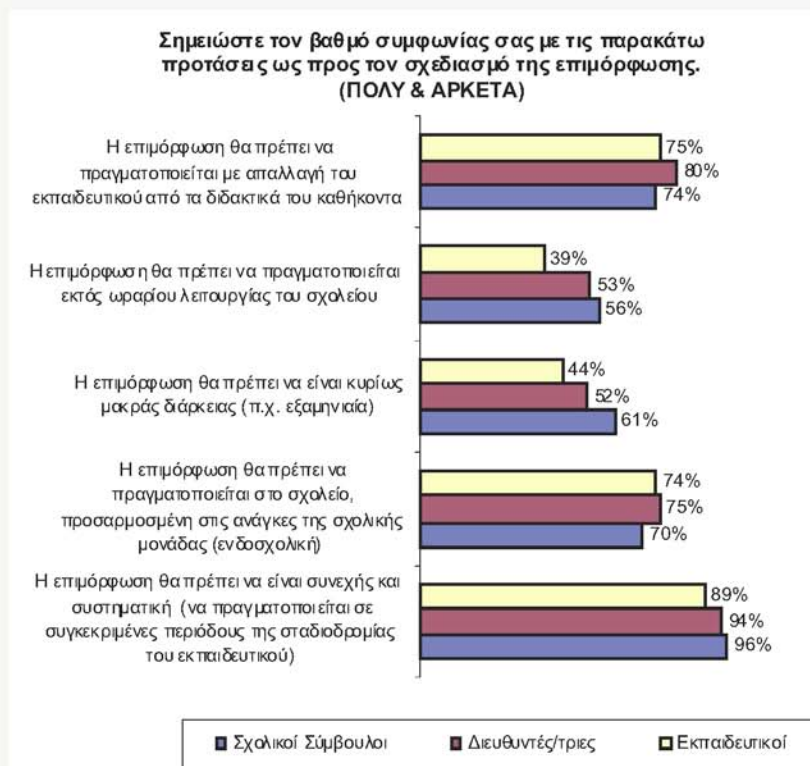
Σημειώστε (εκπαιδευτικοί) τρεις από τις παρακάτω δραστηριότητες που θα θέλατε να περιλαμβάνονται σε ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα.

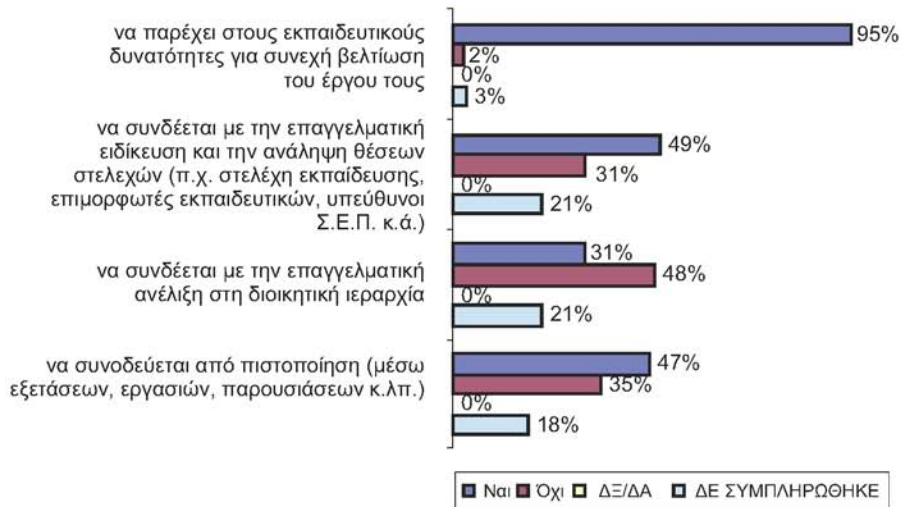
- «Το θεωρητικό είναι το πιο κουραστικό σεμινάριο, γιατί πολλά που ακούμε στα σεμινάρια είναι πολύ μακριά από την πραγματικότητα των τάξεων και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε.» (Διευθυντής)
- «Πολλοί συνάδελφοι έρχονται εδώ χωρίς να έχουν καμιά εμπειρία σε θέματα και Παιδαγωγικής και Διδακτικής. Αυτό δεν είναι ό,τι καλύτερο για μια εκπαίδευση που προσδοκά να δώσει στοιχεία και εφόδια σε νέους, που θα τους εξασφαλίσουν ένα καλύτερο αύριο σε μια χώρα.» (Διευθυντής)

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

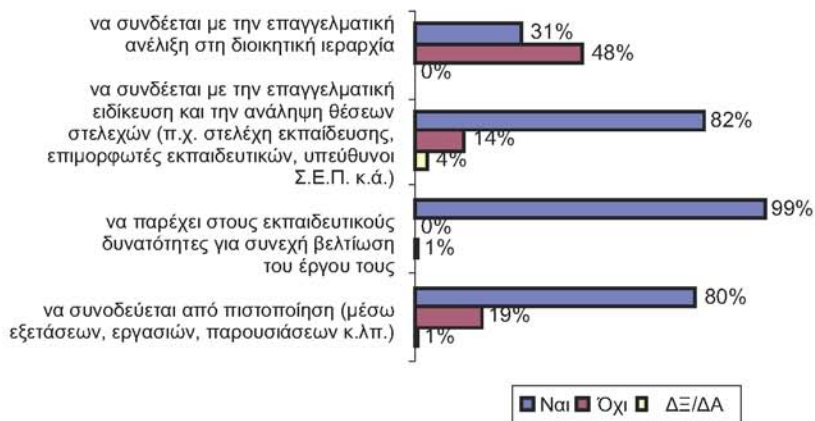
- Οι τρεις κατ' εξοχήν δραστηριότητες που επιθυμούν οι εκπαιδευτικοί να περιλαμβάνονται σε ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα είναι αυτές που σχετίζονται με τη συζήτηση προβλημάτων, τον συνδυασμό επιμόρφωσης και εφαρμογής και την παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών. Το μοντέλο επιμόρφωσης που συνδυάζει το «σεμινάριο» και την εφαρμογή στη σχολική τάξη φαίνεται να είναι δυναμικό και ευέλικτο και πρέπει να αξιοποιηθεί κατά τον σχεδιασμό της επιμόρφωσης. Το συγκεκριμένο σχήμα μπορεί να ενισχυθεί με τη χρήση των Τ.Π.Ε. (εξ αποστάσεως, web based, ηλεκτρονική δικτύωση κ.ά.).
- Η επιμόρφωση αντιμετωπίζεται από όλους τους ερωτηθέντες ως ένα ουσιαστικό στοιχείο της συνεχούς βελτίωσης των εκπαιδευτικών. Αντίθετα, η σύνδεση της επιμόρφωσης με την επαγγελματική ανέλιξη δεν συγκεντρώνει τη συναίνεση των εκπαιδευτικών, αλλά υποστηρίζεται από Σχολικούς Συμβούλους και Διευθυντές/τριες.
- Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών, των Διευθυντών/τριών σχολικών μονάδων και των Σχολικών Συμβούλων προκρίνει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της επιμόρφωσης και συνηγορεί υπέρ μιας συνεχούς και συστηματικής επιμόρφωσης που θα πραγματοποιείται ενδοσχολικά, σε συγκεκριμένες περιόδους της επαγγελματικής σταδιοδρομίας του εκπαιδευτικού και με απαλλαγή από τα διδακτικά του καθήκοντα. Η πρόταση αυτή διέπεται από την αντίληψη της επιμόρφωσης ως καθολικού δικαιώματος του εκπαιδευτικού επαγγέλματος, η οποία προσμετράται στον εργασιακό του χρόνο.

Σημειώστε (εκπαιδευτικοί) αν η επιμόρφωση θα πρέπει:

Σημειώστε (Σχολικοί Σύμβουλοι) αν η επιμόρφωση θα πρέπει:

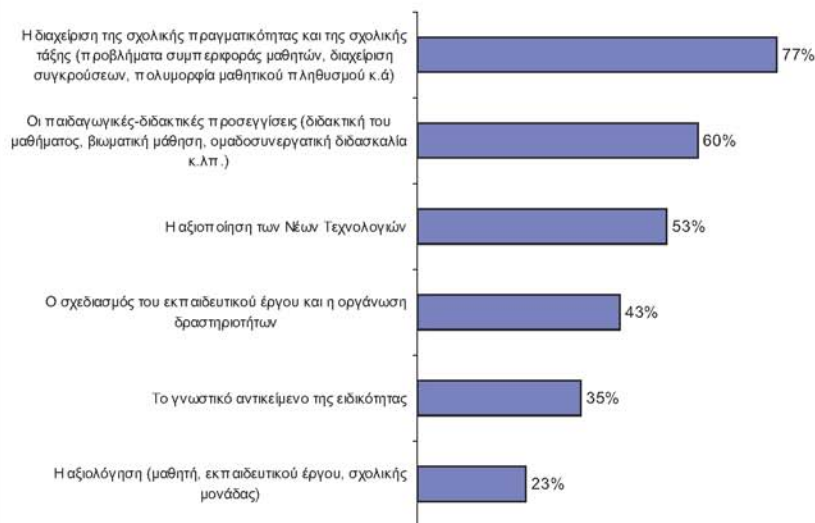

- «Να είναι πιο βιωματική και όχι θεωρητική η επιμόρφωση και (...) πάνω σε θέματα που άπτονται άμεσα των ενδιαφερόντων του εκπαιδευτικού και των δυσκολιών που αντιμετωπίζει ένα σχολείο.» (Διευθυντής)
- «Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί δίνουν έμφαση στην επιμόρφωση και δεν δίνουν σημασία καθόλου στη μόρφωση, δηλαδή να πάρεις στοιχεία από το Πανεπιστήμιο.» (εκπαιδευτικός)

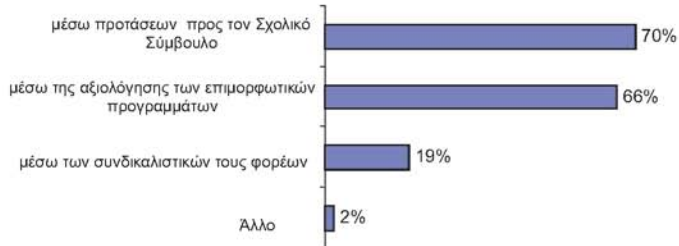
Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

- Οι εκπαιδευτικοί θεωρούν αναγκαία τη συμμετοχή τους στον σχεδιασμό της επιμόρφωσης μέσω των Σχολικών Συμβούλων και της αξιολόγησης των συγκεκριμένων προγραμμάτων από τους ίδιους, χωρίς να παραγνωρίζουν και τον ρόλο των συνδικαλιστικών οργανώσεων.
- Γενικότερα, υπάρχουν σημαντικά εμπόδια στην επιμόρφωση λόγω *έλλειψης ενός συγκροτημένου σχεδίου επιμόρφωσης*, ευαισθητοποίησης/ πληροφόρησης και σύνδεσής της με τον χρόνο και τον χώρο της σχολικής ζωής. Εκτιμάται ότι οι ευκαιριακές επιμορφώσεις «μιας χρήσης» με τη μορφή έτοιμων επιμορφωτικών πακέτων δεν συμβάλλουν στην επαγγελματική ανάπτυξη και δεν συμβαδίζουν με τους τρόπους που οι εκπαιδευτικοί οικοδομούν τις πρακτικές μάθησης.
- Οι ερωτώμενοι θέτουν ως κύριο θέμα της επιμόρφωσης την *ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών για τη διαχείριση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας* και της πολυμορφίας του μαθητικού δυναμικού στο σχολείο. Συνάγεται κατά προέκταση η ανάγκη σύνδεσης της επιμόρφωσης με τα *τοπικά και ευρύτερα κοινωνικο-πολιτισμικά περιβάλλοντα*. Η διαχείριση της σχολικής πολυμορφίας αφορά τόσο στις παιδαγωγικές σχέσεις όσο και στις διδακτικο-παιδαγωγικές διαστάσεις των γνωστικών αντικειμένων καθώς και στην αξιοποίηση των τεχνολογικών περιβαλλόντων όπου ζουν οι σημερινοί μαθητές/τριες. Ειδικότερα, η *διδακτική-παιδαγωγική μάθηση των γνωστικών αντικειμένων αναδεικνύεται σε βασικό ζητούμενο της επαγγελματικής μάθησης*.
- Η αντίληψη του εκπαιδευτικού ως δια βίου εκπαιδευόμενου είναι αναγκαίο να λαμβάνει υπόψη διαστάσεις όπως τη σημασία των προγενέστερων διδακτικών εμπειριών των εκπαιδευτικών και την ανάγκη αναστοχασμού τους, την «πλαισίωση» της επιμόρφωσης στα συγκεκριμένα σχολικά περιβάλλοντα, τη διαμόρφωση μιας κουλτούρας αυτόνομης μάθησης κ.ά.

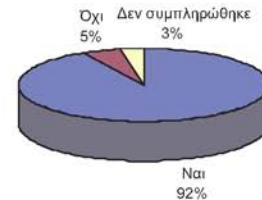
Σημειώστε (εκπαιδευτικοί) τις τρεις από τις παρακάτω θεματικές περιοχές που κατά την άποψή σας είναι πιο σημαντικές στον τομέα της επιμόρφωσης.

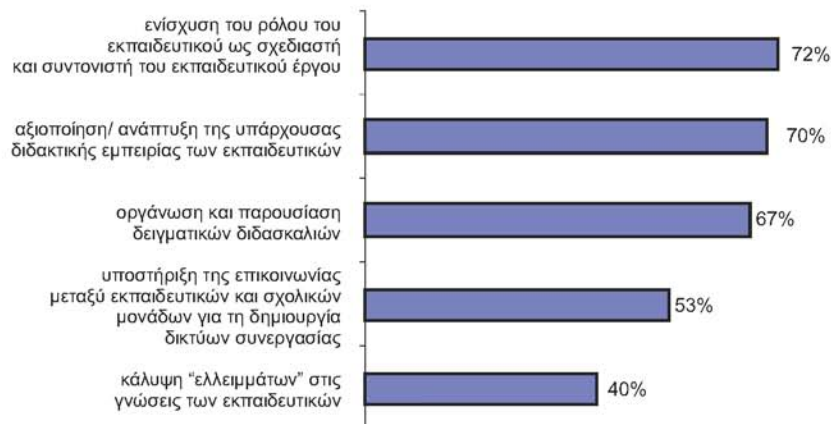
Αν συμφωνείτε με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο σχεδιασμό της επιμόρφωσης, σημειώστε (εκπαιδευτικοί) έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω τρόπους συμμετοχής.

Πιστεύετε ότι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να συμμετέχουν στον σχεδιασμό της επιμόρφωσης;

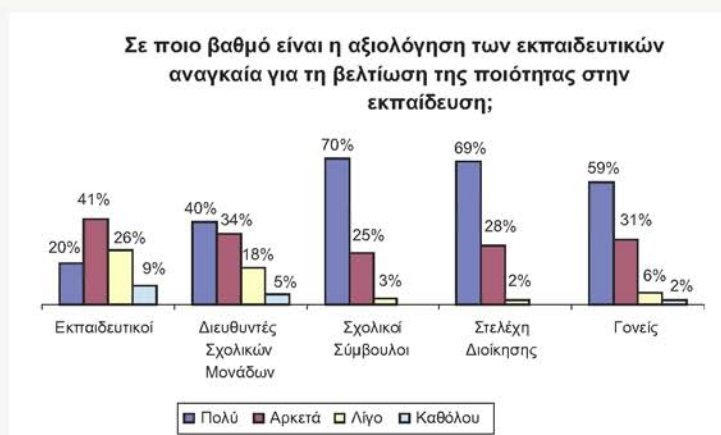
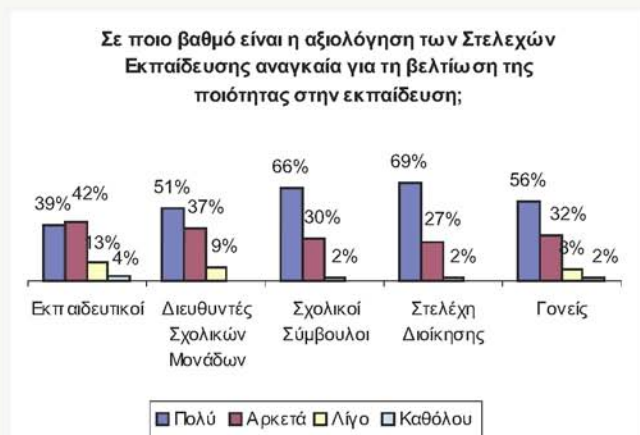
Σημειώστε (Σχολικοί Σύμβουλοι) τις τρεις πιο σημαντικές δραστηριότητες σχετικά με τον ρόλο του Σχολικού Συμβούλου στον τομέα της επιμόρφωσης.

«Να έχω το δικαίωμα για τρεις μήνες να παρακολουθήσω κάποια μαθήματα που γίνονται και τα αναλαμβάνει ένα Πανεπιστήμιο. Φυσική, για παράδειγμα, κβαντομηχανική! Γιατί χρειάζεται να επιμορφωθώ λίγο παραπάνω στην κβαντομηχανική. (...) Είμαι Φυσικός, διδάσκω Βιολογία· θα μπορούσα να πάω σε ένα Τμήμα Βιολογίας (δεν έχω διδαχτεί ποτέ Βιολογία) και να κάνω κάποια πανεπιστημιακού επιπέδου μαθήματα.» (εκπαιδευτικός)

Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου

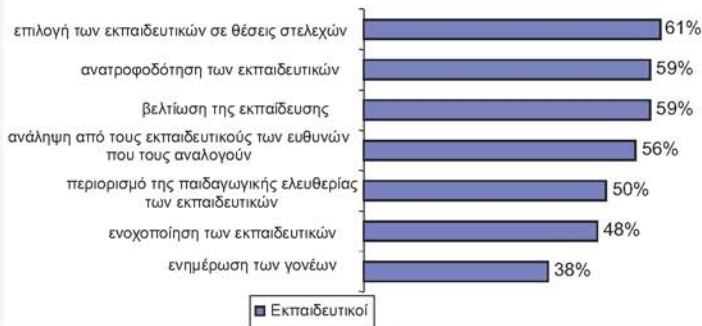
- Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, ένα από τα κυρίαρχα και αμφιλεγόμενα ζητήματα τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, μπορεί να αποτελέσει μηχανισμό ανατροφοδότησης και προϋπόθεση βελτίωσης της ποιότητας της εκπαίδευσης.
- Στη χώρα μας υπάρχει έλλειμμα ενημέρωσης για θέματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, ενώ η αντίληψη για την αναγκαιότητα της αξιολόγησης στην εκπαίδευση συνοδεύεται, συχνά, από προβληματισμό σχετικό με τους στόχους, τους φορείς, τα κριτήρια και τις μεθόδους της αξιολογικής διαδικασίας.
- Όλοι οι εμπλεκόμενοι στην εκπαιδευτική διαδικασία θεωρούν αναγκαία την αξιολόγηση τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των Στελεχών της Εκπαίδευσης για τη βελτίωση της ποιότητας στην εκπαίδευση.
- Διαπιστώνεται έντονη δυσπιστία για τον τρόπο εφαρμογής της αξιολογικής διαδικασίας και διχογνωμία των ερωτηθέντων ως προς το αν η αξιολόγηση εξυπηρετεί την ανατροφοδότησή τους σχετικά με το έργο τους και τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης ή την ενοχοποίησή τους για τις αδυναμίες και τα προβλήματα της εκπαίδευσης και τον περιορισμό της παιδαγωγικής τους ελευθερίας και της αυτονομίας.

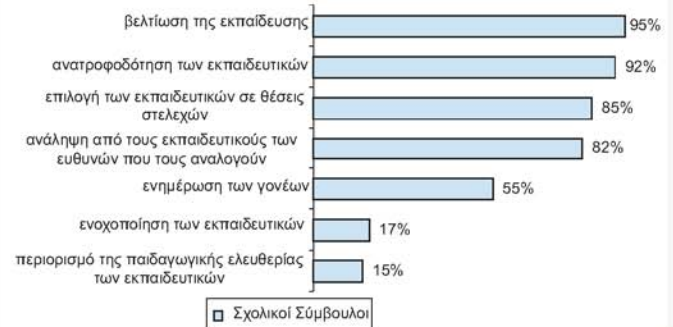
- «Πολύ καλή ιδέα! Εμείς ξέρουμε στην πράξη ποιοι δουλεύουν και ποιοι όχι. Βέβαια αυτό δεν θα το κάναμε μόνοι μας. Η δική μας αξιολόγηση θα ήταν μέρος της συνολικής αξιολόγησης.» (μαθητής)
- «Δεν μπορεί να έρθει κάποιος να με αξιολογήσει, χωρίς να έχει μπει σε τάξη ποτέ.» (Υποδιευθυντής)
- «Πρέπει να επιμείνουμε κάθε μονάδα σχολική να ξέρει το δρόμο της, πού βαδίζει, τι στόχο έχει, ποια προβλήματα έχει. Και θα πρέπει η κάθε σχολική μονάδα να έχει και προτάσεις συγκεκριμένες. Δεν νομίζω ότι θα λυθεί το θέμα, αν έρθει η αξιολόγηση από πάνω.» (Σχολικός Σύμβουλος)
- «Πρώτα να μου δοθούν τα κατάλληλα εργαλεία και να μου δώσει το σύστημα τη δυνατότητα να βελτιωθώ και μετά να με αξιολογήσει.» (εκπαιδευτικός)

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ

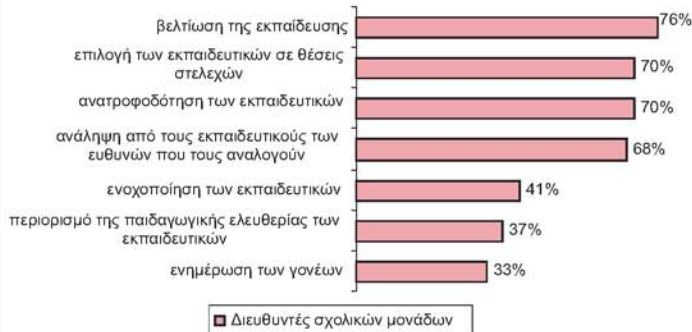
Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού εξυπηρετεί τους παρακάτω σκοπούς; (% «πολύ» και «αρκετά»)

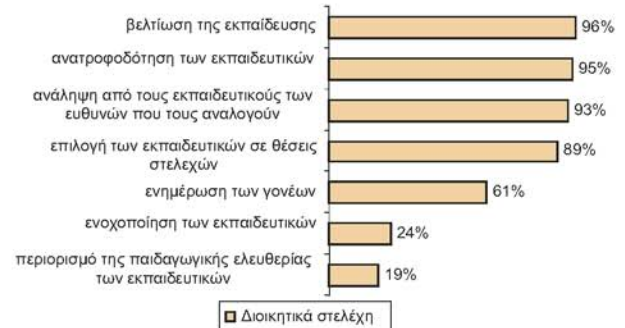
Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού εξυπηρετεί τους παρακάτω σκοπούς; (% «πολύ» και «αρκετά»)

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού εξυπηρετεί τους παρακάτω σκοπούς; (% «πολύ» και «αρκετά»)

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού εξυπηρετεί τους παρακάτω σκοπούς; (% «πολύ» και «αρκετά»)

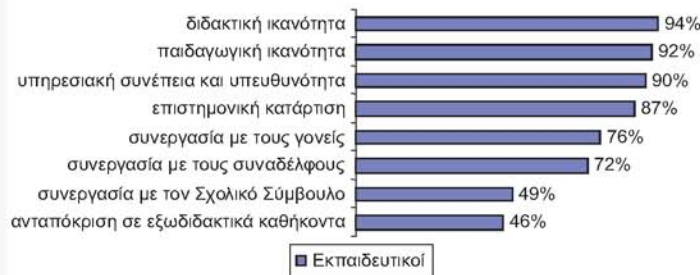

🗨️ *Εγώ πιστεύω ότι η κακοδαιμονία της δημόσιας εκπαίδευσης οφείλεται στην έλλειψη της αξιολόγησης.(...) Ο Διευθυντής δεν είναι σε θέση ούτε να αξιολογήσει ούτε καν να επιβάλλει τη βούλησή του, σε περίπτωση που ένας εκπαιδευτικός δεν λειτουργεί επαρκώς. (...) Η ανάγκη αξιολόγησης προκύπτει από το γεγονός ότι δεν λειτουργούν όλοι οι εκπαιδευτικοί με τον ίδιο τρόπο και δεν είναι όλοι κατάλληλοι και πρόθυμοι γι' αυτό το έργο. Δυστυχώς δεν είναι όλοι ευσυνείδητοι· δεν μπορούμε να αφήσουμε τα πράγματα στον πατριωτισμό του καθενός.» (Διευθυντής)*

Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου

- Η διδακτική και η παιδαγωγική ικανότητα του εκπαιδευτικού θεωρούνται πρωταρχικά κριτήρια αξιολόγησης του έργου του, ακολουθούμενα από την υπηρεσιακή συνέπεια και την υπευθυνότητα. Γενικά προκρίνονται κριτήρια αξιολόγησης που μπορούν να διασφαλίσουν την αντικειμενικότητα της αξιολόγησης και να ορίσουν με σαφήνεια το αξιολογικό πλαίσιο, χωρίς να επηρεάζονται άμεσα από τις σχέσεις προϊσταμένου-υφισταμένου.
- Οι διάφορες ομάδες των εμπλεκομένων στο εκπαιδευτικό έργο συναρτούν την άποψή τους για κάθε μορφή αξιολόγησης με τον θεσμικό τους ρόλο εντός του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και με τον ρόλο που ενδεχομένως θα πρέπει να υιοθετήσουν σε ένα σύστημα αξιολόγησης.
- Η εξωτερική αξιολόγηση φαίνεται ότι είναι η λιγότερο κατάλληλη μορφή αξιολόγησης για την αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου και του έργου των εκπαιδευτικών.
- Οι εκπαιδευτικοί εκφράζουν δυσπιστία ως προς την ιεραρχική αξιολόγησή τους από φορέα θεσμικά ανώτερο.
- Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας θεωρείται η πιο ενδεδειγμένη μορφή αξιολόγησης για την εκτίμηση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου.

Σε ποιο βαθμό πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω κριτήρια για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του έργου του;

Σε ποιο βαθμό πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω κριτήρια για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του έργου του;

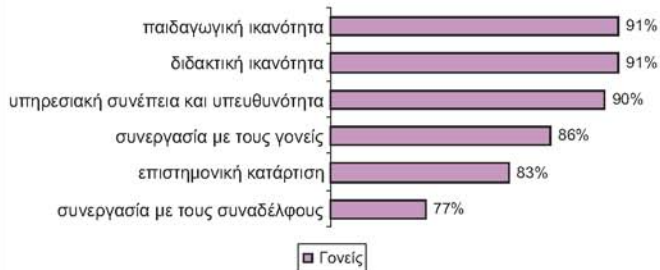
- «Να αξιολογείται για τη σχέση του και τη συμπεριφορά του με τους μαθητές του. (...) Ο καθηγητής πλάθει υλικό αυτή τη στιγμή. Εκεί πρέπει να αξιολογείται και όχι αν έβγαλε την ύλη.» (γονέας)
- «Δεν σας κρύβω ότι πολλές από τις ενέργειές μου μπορεί να ήταν άστοχες. Ποιος μου το είπε αυτό (...) εκτός από τη δική μου ενδοσκόπηση και τη δική μου αυτοκριτική; Και καλά αν έχω την δυνατότητα να την κάνω, αν δεν την έχω, ποιος θα μου το πει; (...) Σίγουρα δεν μπορεί να γνωρίζω τα πάντα ή να είμαι πάντα αντικειμενικός. Δεν μπορώ να ασκήσω κριτική στο επιστημονικό κομμάτι του καθενός, αλλά στο θέμα του πώς χειρίζεται μια τάξη νομίζω ότι έχω άποψη· στο θέμα του πώς λειτουργεί μέσα στο σχολείο, σε ό,τι έχει να κάνει με την επικοινωνία με τους φορείς του σχολείου, με τα παιδιά κ.λπ. νομίζω ότι μπορώ να έχω άποψη.» (Διευθυντής)

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ

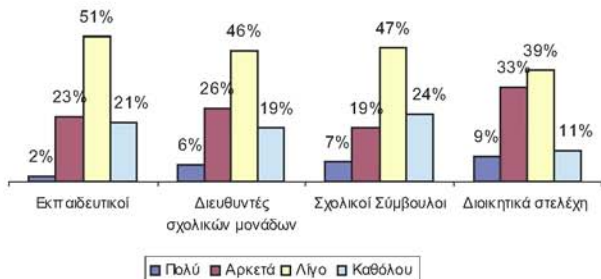
Σε ποιο βαθμό πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω κριτήρια για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του έργου του;

Σε ποιο βαθμό πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω κριτήρια για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του έργου του;

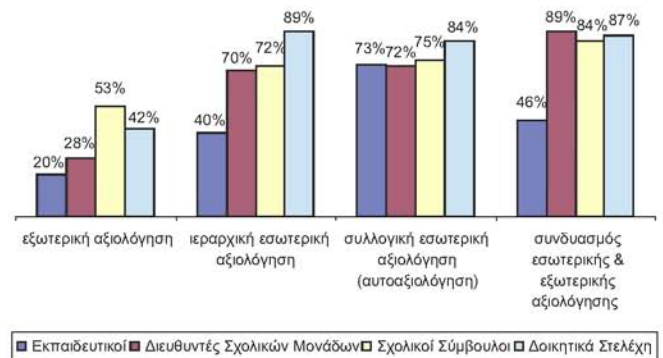
Σε ποιο βαθμό νιώθετε ικανοποιημένος/η από την ενημέρωση που έχετε για θέματα σχετικά με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του έργου του;

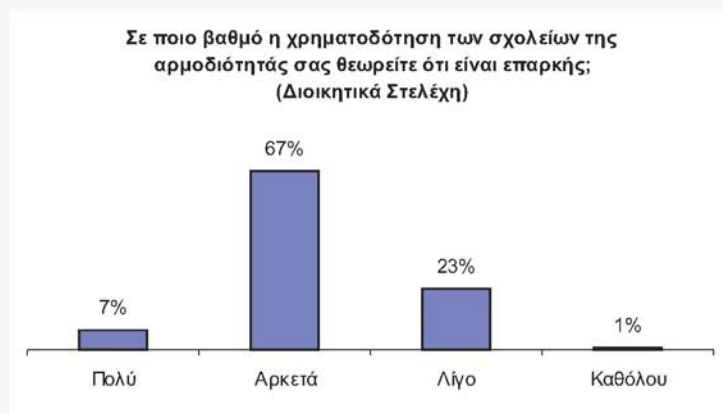
Σε ποιο βαθμό πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω κριτήρια για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του έργου του;

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι οι παρακάτω μορφές αξιολόγησης μπορούν να αποτιμήσουν το έργο του εκπαιδευτικού στο σύνολό του; (% "πολύ" και "αρκετά")

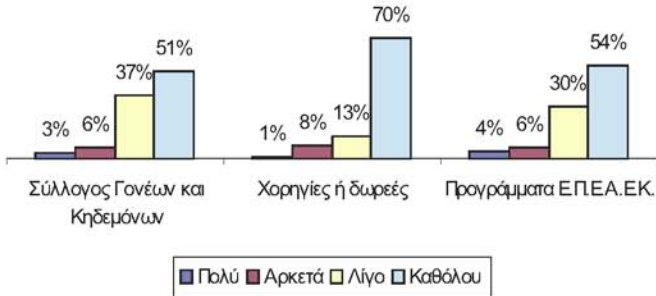
- Η αύξηση της χρηματοδότησης των σχολικών μονάδων κρίνεται αναγκαία, εφόσον τα ποσά που διατίθενται επαρκούν, κατά τη γνώμη των περισσότερων διοικητικών στελεχών και των Διευθυντών/τριών σχολικών μονάδων, για την κάλυψη βασικών λειτουργικών αναγκών, όχι όμως και έκτακτων, όπως η συντήρηση του σχολείου ή η αγορά εξοπλισμού.
- Η χρηματοδότηση των *Καινοτόμων Προγραμμάτων* κρίνεται ανεπαρκής από την πλειονότητα των Διευθυντών/τριών σχολικών μονάδων.
- Αναφορικά με την ύπαρξη εναλλακτικών πηγών εσόδων διαφαίνεται ότι η οικονομική συνεισφορά τόσο από τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων όσο και από χορηγίες ή δωρεές δεν είναι ουσιαστική, η συμμετοχή δε των σχολικών μονάδων σε προγράμματα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. αποδεικνύεται πολύ μικρή.
- Η ροή και η απορρόφηση των κονδυλίων δυσχεραίνονται από τις χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες και τον ελλιπή συντονισμό των φορέων της εκπαίδευσης.
- Όλοι οι φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας συμφωνούν ότι υπάρχει άρρηκτη σχέση μεταξύ της επαρκούς χρηματοδότησης και της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

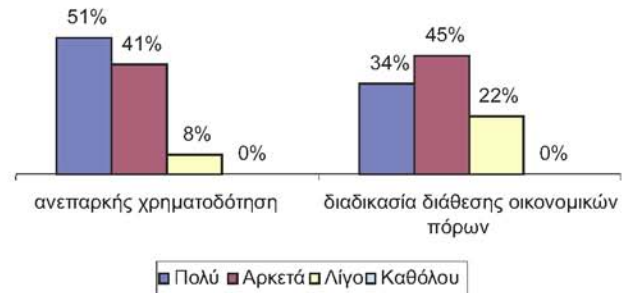
- «Για τη λειτουργία να (έχουμε χρήματα) (...), αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι επιπλέον· δηλαδή χρειάστηκε να βάψουμε το σχολείο από το περίσσειμα των δικών μας χρημάτων, κάτι που έπρεπε να είχε αναλάβει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.» (Διευθυντής)
- «Έρχονται αργά μετά τον Ιανουάριο και είναι για να καλύψουμε βασικές ανάγκες, πετρέλαιο θέρμανσης, φωτισμό...» (Διευθυντής)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

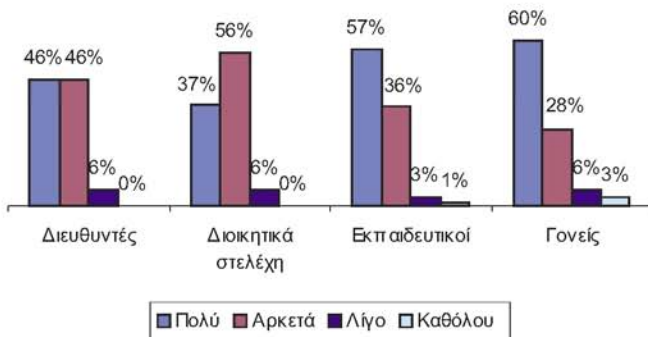
Σε ποιο βαθμό υπάρχουν εναλλακτικές πηγές εσόδων στο σχολείο σας από τα παρακάτω; (Διευθυντές σχολικών μονάδων)

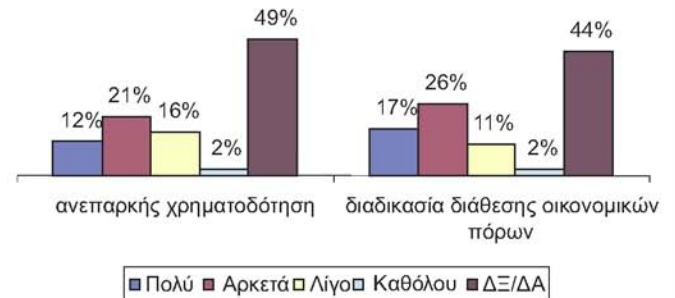
Αν δεν είστε ικανοποιημένος (Διευθυντές) από τη χρηματοδότηση του σχολείου σας, σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι αυτό οφείλεται στους παρακάτω παράγοντες;

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η επαρκής χρηματοδότηση επηρεάζει την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης;

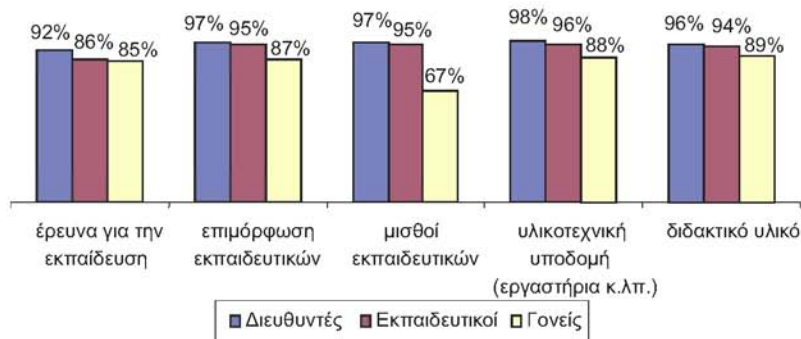

Αν η χρηματοδότηση των σχολείων της αρμοδιότητάς σας (Διοικητικά Στελέχη) δεν είναι επαρκής, σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι αυτό οφείλεται στους παρακάτω παράγοντες;

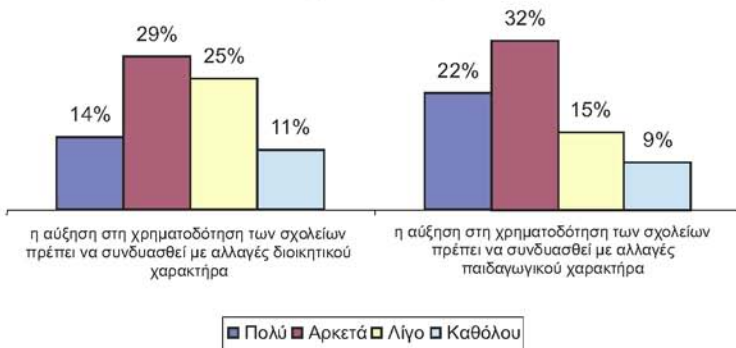
- Διοικητικά στελέχη, Διευθυντές/τριες σχολικών μονάδων, εκπαιδευτικοί, γονείς και μαθητές/τριες κρίνουν ότι πρέπει να διατεθούν περισσότεροι πόροι για τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών ερευνών, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την υλικοτεχνική υποδομή, τη βελτίωση του διδακτικού υλικού και, τέλος, την αμοιβή των εκπαιδευτικών.
- Όλοι οι ερωτηθέντες θέτουν την υλικοτεχνική υποδομή ως πρώτη προτεραιότητα, στο πλαίσιο της διάθεσης περισσότερων οικονομικών πόρων προκειμένου να αναβαθμιστεί η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Ακολουθούν η επιμόρφωση και η αμοιβή των εκπαιδευτικών και τέλος η αύξηση της χρηματοδότησης στον τομέα της εκπαιδευτικής έρευνας.
- Ενδιαφέρον στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι οι γονείς κρίνουν την αύξηση των μισθών των εκπαιδευτικών ως λιγότερο σημαντική σε σχέση με τους άλλους τομείς.
- Τα διοικητικά στελέχη, οι Διευθυντές/τριες των σχολικών μονάδων, οι εκπαιδευτικοί και οι Σχολικοί Σύμβουλοι υποστηρίζουν ότι η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης θα αναβαθμιστεί σημαντικά, εάν επιτευχθεί: α) αλλαγή του ισχύοντος τρόπου διαχείρισης των οικονομικών πόρων, β) αύξηση της χρηματοδότησης για την κάλυψη έκτακτων αναγκών και την υλοποίηση καινοτόμων προγραμμάτων, γ) ανακατανομή των διαθέσιμων οικονομικών πόρων στους διάφορους τομείς της εκπαίδευσης και δ) εξεύρεση εναλλακτικών πηγών εσόδων προς την κατεύθυνση της αυτονομίας των σχολικών μονάδων.

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι πρέπει να χρηματοδοτηθούν περισσότερο οι παρακάτω τομείς, ώστε να αναβαθμιστεί η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης;

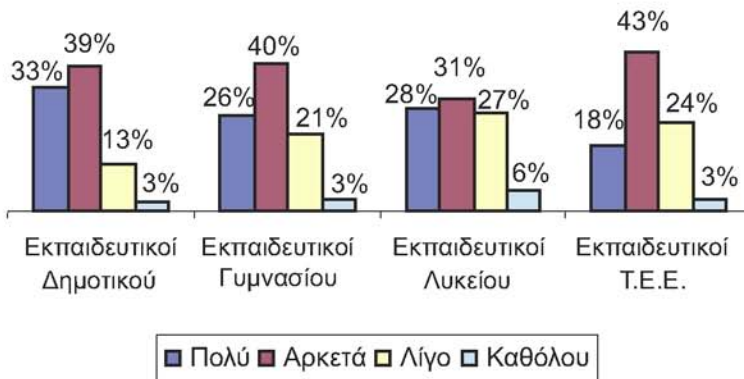
- ☛ «Έχω ζητήσει εδώ και δύο χρόνια με έγγραφο να αλλαχθούν τα δάπεδα του σχολείου γιατί είναι αμιάντου, αλλά είναι ακόμα στη διαδικασία υλοποίησης.» (Διευθυντής)
- ☛ «Έχουμε ζητήσει από τον Ο.Σ.Κ. να μας φτιάξει τρεις αίθουσες, αλλά δεν εισακουστήκαμε.» (Διευθυντής)

Σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας (εκπαιδευτικοί) με τις παρακάτω θέσεις.

«Ο καλύτερος τρόπος διαχείρισης των χρημάτων είναι να μοιράζονται στις Σχολικές Επιτροπές και να τα διαχειρίζεται ο Διευθυντής του σχολείου μαζί με αυτή την τριμελή επιτροπή τα χρήματα αυτά. Γιατί πολύ απλά δεν γίνεται να δίνει αναφορά στον Δήμαρχο για κάθε έξοδο του σχολείου.» (Διευθυντής)

Η περιορισμένη χρηματοδότηση των σχολείων ευθύνεται για τη δημιουργία συνθηκών αποκλεισμού μαθητών με ειδικές ανάγκες;

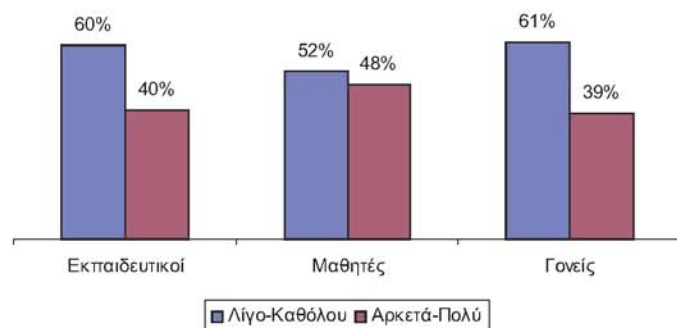

«Πιστεύω ότι κάθε σχολείο πρέπει να αυτοδιοικείται (...). Κάθε σχολική μονάδα θα έπρεπε να διαχειρίζεται από μόνη της τα οικονομικά της, γιατί μόνο αυτή ξέρει τις ανάγκες της.» (Προϊστάμενος Τεχνικής Εκπαίδευσης)

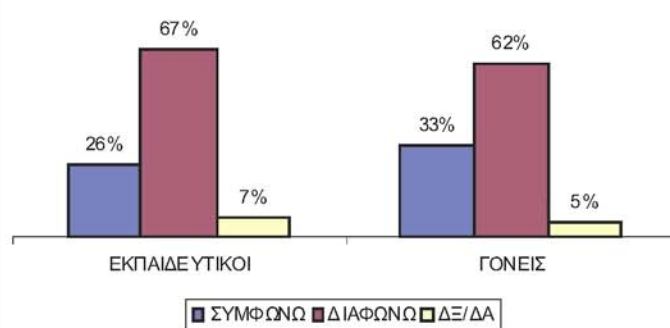
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΗ

- Η κοινωνική αποδοχή της παρεχόμενης εκπαίδευσης είναι απαραίτητη προϋπόθεση και δείκτης επιτυχίας κάθε εκπαιδευτικού συστήματος, εφόσον διασφαλίζει ή προωθεί την ποιότητα των εκπαιδευτικών διαδικασιών.
- Εκπαιδευτικοί, μαθητές/τριες και γονείς εκτιμούν ότι το σημερινό σχολείο δεν κινητοποιεί το ενδιαφέρον των μαθητών/τριών για γνώση και ανταποκρίνεται ελάχιστα στις εκπαιδευτικές ανάγκες και στα ενδιαφέροντά τους.
- Ως προς τη δυνατότητα προσαρμογής του σχολείου στις ιδιαιτερότητες των μαθητών/τριών, οι εκπαιδευτικοί και των δύο βαθμίδων εκπαίδευσης εμφανίζονται διχασμένοι, με τους εκπαιδευτικούς της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης να επιδεικνύουν την πιο θετική στάση.
- Το ελληνικό σχολείο, κατά τη γνώμη εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών, αδυνατεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της προσωπικότητας και στην προώθηση της κριτικής σκέψης των νέων, με τους γονείς, ωστόσο, να εμφανίζονται λιγότερο επιφυλακτικοί.

Κατά πόσο το ελληνικό σχολείο ενισχύει το ενδιαφέρον των μαθητών για το περιεχόμενο των μαθημάτων;

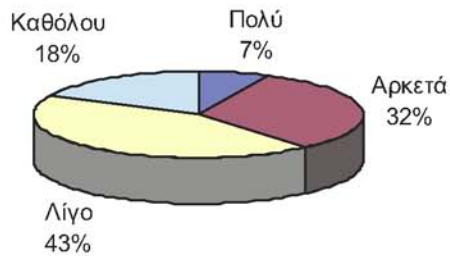

Το σημερινό σχολείο καλλιεργεί την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών;

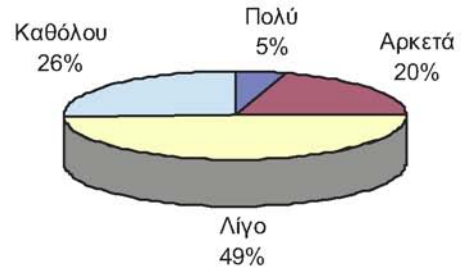

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΗ

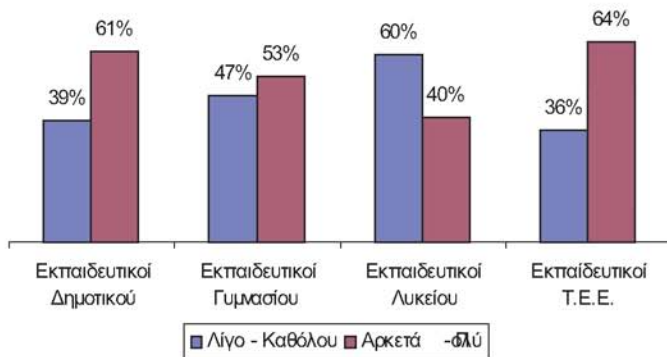
Πόσο ικανοποιούνται οι εκπαιδευτικές σου ανάγκες (μαθητές) στο σχολείο;

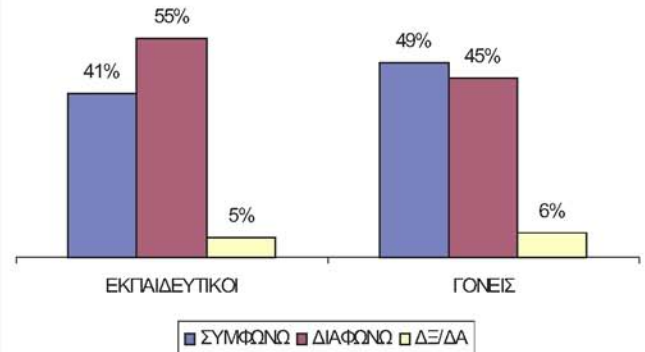
Πόσο ικανοποιούνται τα ενδιαφέροντά σου (μαθητές) στο σχολείο;

Η μαθησιακή διαδικασία προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες των μαθητών;

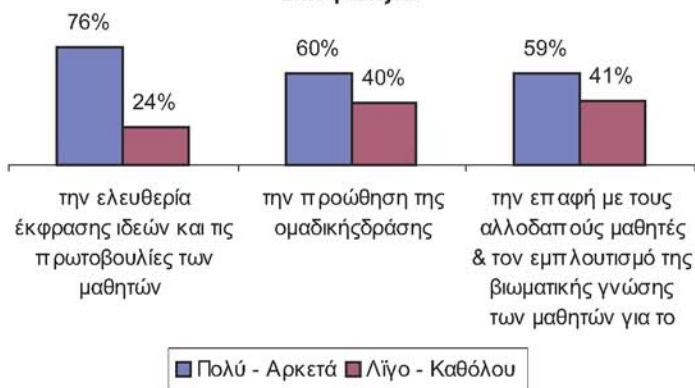
Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών καλλιεργείται στο ελληνικό σχολείο;

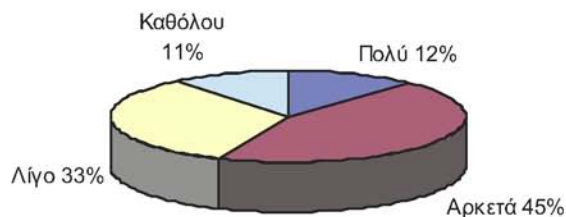
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΗ

- Οι εκπαιδευτικοί εκτιμούν ότι αντίθετα με τους στόχους αλλά και τον σκοπό της εκπαίδευσης το Περιεχόμενο Σπουδών και οι διδακτικές πρακτικές του σημερινού σχολείου ανταποκρίνονται στις προσδοκίες τους. Αν και έχουν θετική άποψη για την καθημερινή λειτουργία και τις αξίες που προωθεί το σχολείο, η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες τους. Οι ρόλοι των εκπαιδευτικών και του/της Διευθυντή/τριας καλύπτουν τις προσδοκίες των συμμετεχόντων στην έρευνα, ωστόσο δεν συμβαίνει το ίδιο με τον ρόλο των μαθητών/τριών και, κυρίως, του Σχολικού Συμβούλου, που σημειώνει μεγάλα ποσοστά αρνητικής εκτίμησης. Η ποιότητα επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτικών με τους/τις μαθητές/τριες και των εκπαιδευτικών με τους γονείς ανταποκρίνεται αρκετά ικανοποιητικά στις αναμονές των εκπαιδευτικών.
- Το ελληνικό σχολείο ευνοεί την ελεύθερη έκφραση των απόψεων των μαθητών/τριών και την ανάληψη πρωτοβουλιών, ενθαρρύνει την ομαδική δράση και προωθεί τη βιωματική γνώση των μαθητών/τριών για το «διαφορετικό» μέσω της επαφής τους με αλλοδαπούς μαθητές/τριες, σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς.
- Σημαντική επιτυχία του ελληνικού σχολείου θεωρείται από τους γονείς η ομαλή ένταξη των αλλοδαπών μαθητών/τριών στο σχολικό περιβάλλον.

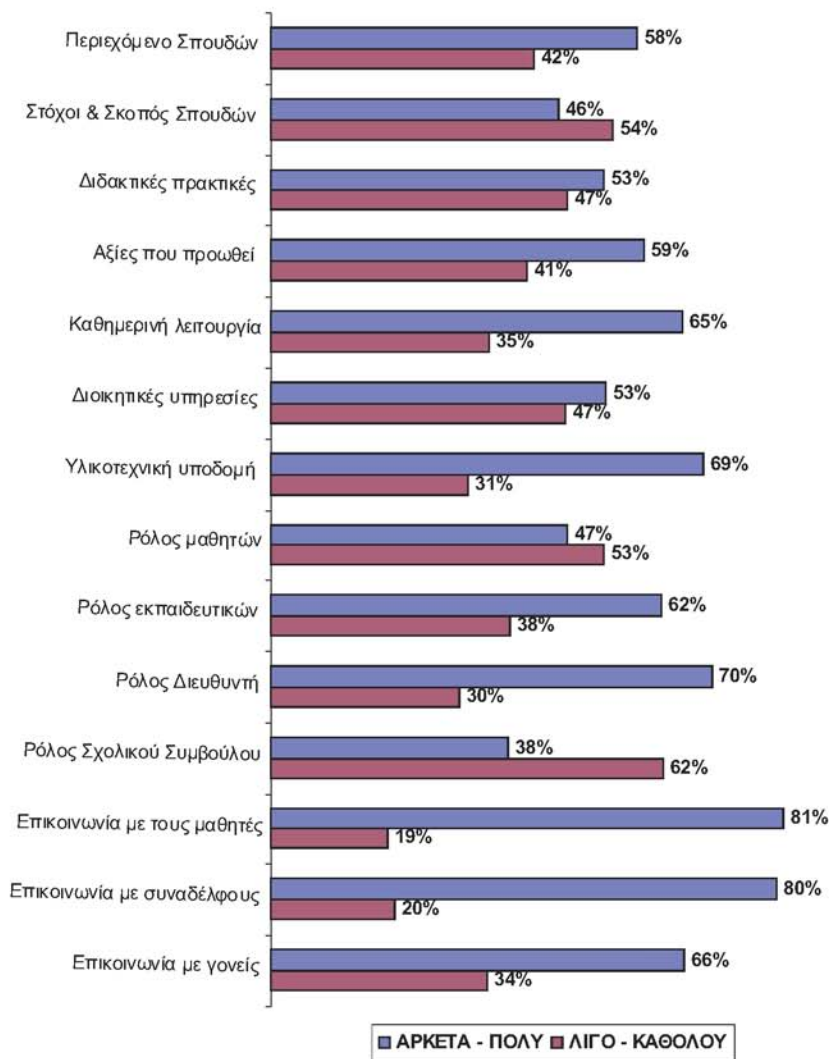
Οι εκπαιδευτικοί εκτιμούν ότι στο σχολείο διασφαλίζει:

Σε ποιο βαθμό το ελληνικό σχολείο εντάσσει ομαλά τους αλλοδαπούς μαθητές του; (γονείς)

Σε ποιο βαθμό το σημερινό σχολείο ανταποκρίνεται στις προσδοκίες σας (εκπαιδευτικοί) σχετικά με τα παρακάτω;

«Το σχολείο δεν είναι μόνο να δώσει μόρφωση· το σχολείο πρέπει να είναι ανοιχτό στην κοινωνία, να γνωρίζει όλα τα προβλήματα που αφορούν τους νέους ανθρώπους, αλλά περισσότερο τα προβλήματα της περιοχής του, του τόπου του.» (Διευθυντής)

«Θεωρώ όμως ότι το σχολείο πρέπει να εμπνέει ένα σχολείο που δεν εμπνέει έχει χάσει τον ρόλο της ύπαρξής του.» (Διευθυντής)

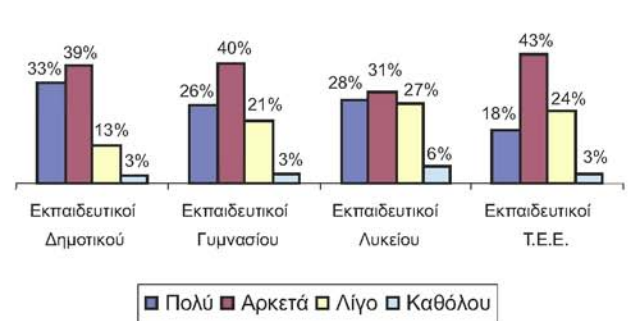
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΗ

- Η σημερινή λειτουργία του σχολείου δεν επιδρά θετικά στη διαμόρφωση της ψυχοκοινωνικής προσωπικότητας των μαθητών/τριών: η πλειονότητα των μαθητών/τριών βιώνει κυρίως αρνητικά συναισθήματα, όταν βρίσκεται στο σχολείο.
- Μαθητές/τριες, γονείς και εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι το σημερινό σχολείο αδυνατεί να συμβάλει με επιτυχία στην επαγγελματική σταδιοδρομία των μαθητών/τριών.
- Ο ρόλος των εκπαιδευτικών, σύμφωνα με τους ίδιους, καθώς και η δομή και η οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα της εκπαίδευσης. Εξίσου σημαντικοί θεωρούνται τα Αναλυτικά Προγράμματα, η υλικοτεχνική υποδομή της σχολικής μονάδας και οι μαθητές/τριες.
- Ο εξετασιοκεντρικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο ευθύνονται κατά κύριο λόγο, κατά τη γνώμη μαθητών/τριών και γονέων, για τα προβλήματα που παρουσιάζονται στα σχολεία. Παράλληλα, ευθύνες αποδίδονται και στα πρόσωπα (εκπαιδευτικοί, μαθητές/τριες κ.λπ.) που πρωταγωνιστούν στη σχολική μονάδα, υλοποιούν το εκπαιδευτικό έργο και διαμορφώνουν τη φυσιογνωμία της.
- Το “σχολείο του μέλλοντος” για γονείς και εκπαιδευτικούς πρέπει να συνδυάζει αφενός την αυστηρή τήρηση των κανόνων του με την ελευθερία κινήσεων των μαθητών/τριών του και τη δημιουργικότητά τους και αφετέρου την πετυχημένη σύνδεσή του με την αγορά εργασίας και με τις ικανοποιητικές απολαβές των εκπαιδευτικών του, χωρίς αυτές να αποτελούν το σημαντικότερο κίνητρο για την αποτελεσματικότητά τους.

Ποιοι παράγοντες ευθύνονται περισσότερο για τα προβλήματα στην εκπαίδευση;

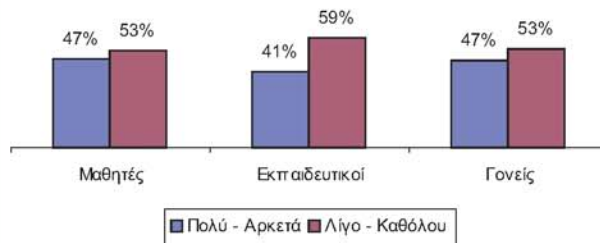

Η περιορισμένη χρηματοδότηση των σχολείων ευθύνεται για τη δημιουργία συνθηκών αποκλεισμού μαθητών με ειδικές ανάγκες;

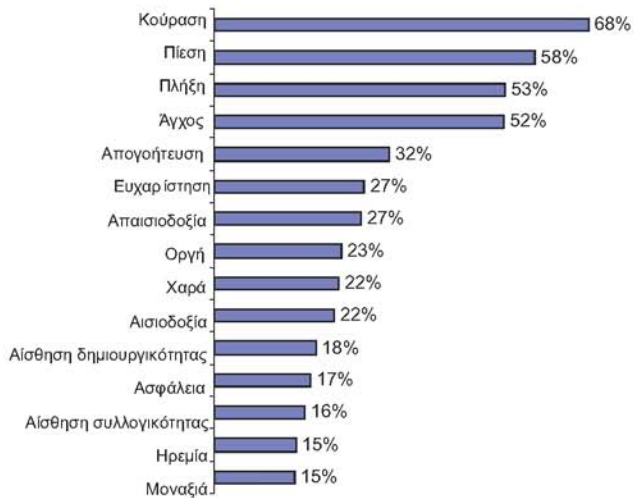

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΗ

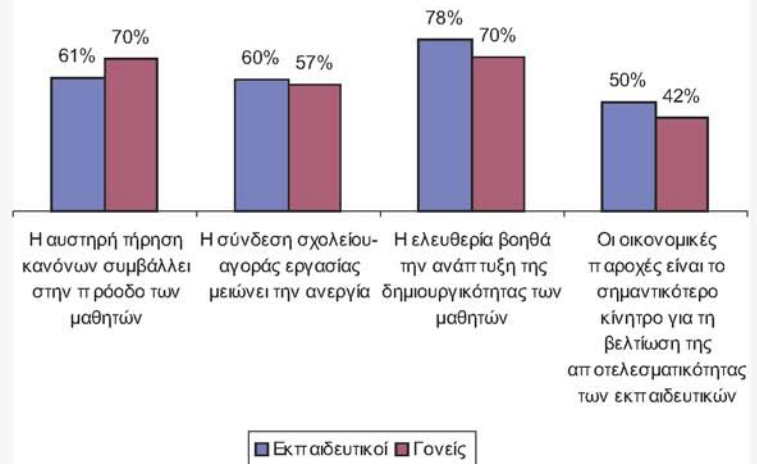
Σε ποιο βαθμό το σημερινό σχολείο συμβάλλει στην επαγγελματική σταδιοδρομία των μαθητών;

Τι νιώθεις, όταν βρίσκεσαι στο σχολείο σου;

Η άποψη εκπαιδευτικών και γονέων για το σχολείο του "αύριο"

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Διοικητικό Πλαίσιο

Α. Κουλουμπαρίση (συντονίστρια),
Ε. Αργυρούδη, Α. Κανελλή, Ι. Τσιρίκος, Ν. Σερδάρης
Π. Τριανταφυλλοπούλου, Μ. Παπαδοπούλου,
Χ. Παπαστεργιοπούλου (εξωτερική συνεργάτις)

Οικονομικοί Πόροι

Δ. Σπυροπούλου (συντονίστρια),
Τ. Αντωνακάκη, Χ. Κόνταρης, Α. Αναστασάκη,
Χ. Χαλά

Παιδαγωγικό Πλαίσιο

Χ. Βέικου (συντονίστρια),
Χ. Παπαρίζος, Ε. Βαρέση, Α. Σιγανού,
Ε. Παπασταμούλη, Β. Τσάφος, Α. Πατούνα,
Κ. Μπονιδής, Σ. Παπαστεργιόπουλος (εξωτερικοί
συνεργάτες)

Υλικοτεχνική Υποδομή

Β. Δ. Γκιζελή (συντονίστρια),
Γ. Αγγελάκης, Κ. Ιατρού, Μ. Τσάλμα, Δ. Μπογδάνου
Γ. Μακρίδης (εξωτερικός συνεργάτης)

Καινοτόμα Προγράμματα

Δ. Σπυροπούλου (συντονίστρια),
Α. Βαβουράκη, Δ. Δεληγιάννη, Κ. Κούτρα,
Σ. Μπούρας, Ε. Λουκά, Α. Αναστασάκη,
Ν. Κακαβέλας (εξωτερικός συνεργάτης)

Επιμόρφωση

Χ. Δούκας (συντονιστής),
Μ. Θωμοπούλου, Α. Σμυρνωτοπούλου,
Μ. Kalantzis (εξωτερική συνεργάτις)

Αξιολόγηση του Μαθητή

Ι. Μαυρομμάτης (συντονιστής),
Δ. Καυκά, Π. Στεργίου, Α. Βλαχάκης, Λ. Φρυδά,
Σ. Λουκά

Εκπαιδευτική Έρευνα

Α. Σκούρας (συντονιστής),
Ο. Μπούντα, Β. Πρεκατέ, Ι. Ελευθερόπουλος,
Α. Αγγελής, Χ. Χρονόπουλος, Σ. Βογιατζόγλου

Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Έργου

Κ. Ζουγανέλη (συντονίστρια),
Κ. Καφετζόπουλος, Ε. Σοφού, Β. Τσάφος,
Δ. Ματθαίου (εξωτερικός συνεργάτης)

Κοινωνική Αποδοχή

Β. Δ. Γκιζελή (συντονίστρια),
Η. Σκαλτσάς, Ε. Κουμάνταρη, Γ. Παλής,
Γ. Μακρίδης (εξωτερικός συνεργάτης)

Συνοχή Παραμέτρων

Δ. Βλάχος (Επιστημονικός Υπεύθυνος),
Ι. Δαγκλής, Σ. Γιαγκάζογλου, Χ. Δούκας, Κ. Ζουγανέλη, Δ. Σπυροπούλου, Α. Βαβουράκη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σπύρος Ασδραχάς, Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών

Χρήστος Κίττας, Πρύτανης Πανεπιστημίου Αθηνών

Παναγιώτης Λιγομενίδης, Ακαδημαϊκός, Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Maryland

Γεώργιος Μπαμπινιώτης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας,
Πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού

Ιωάννης Α. Τσουκαλάς, Καθηγητής Α.Π.Θ., Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας